Γιώργος Ρόρρης Η ψυχή του ζωγράφου Της Δήμητρας Γκρους

Ο Σωτήρης Φέλλος δίνει τόπο στα νιάτα Της Ιωάννας Γκομούζα

Η Ευτροφιά του Ζυλογλυκού Κεντήματος Του Γιάννη Νένε /

Θοδωρής Πελαγίδης Ο υποδιοικητής της ΤΤΕ μιλάει στην Α.Υ. Της Αγγελικής Μπιρμπίλη

Moby Τι μας είπε ο άγαμος που άλλαξε την ηλεκτρονική μουσική Του Δημήτρη Αθανασιάδη

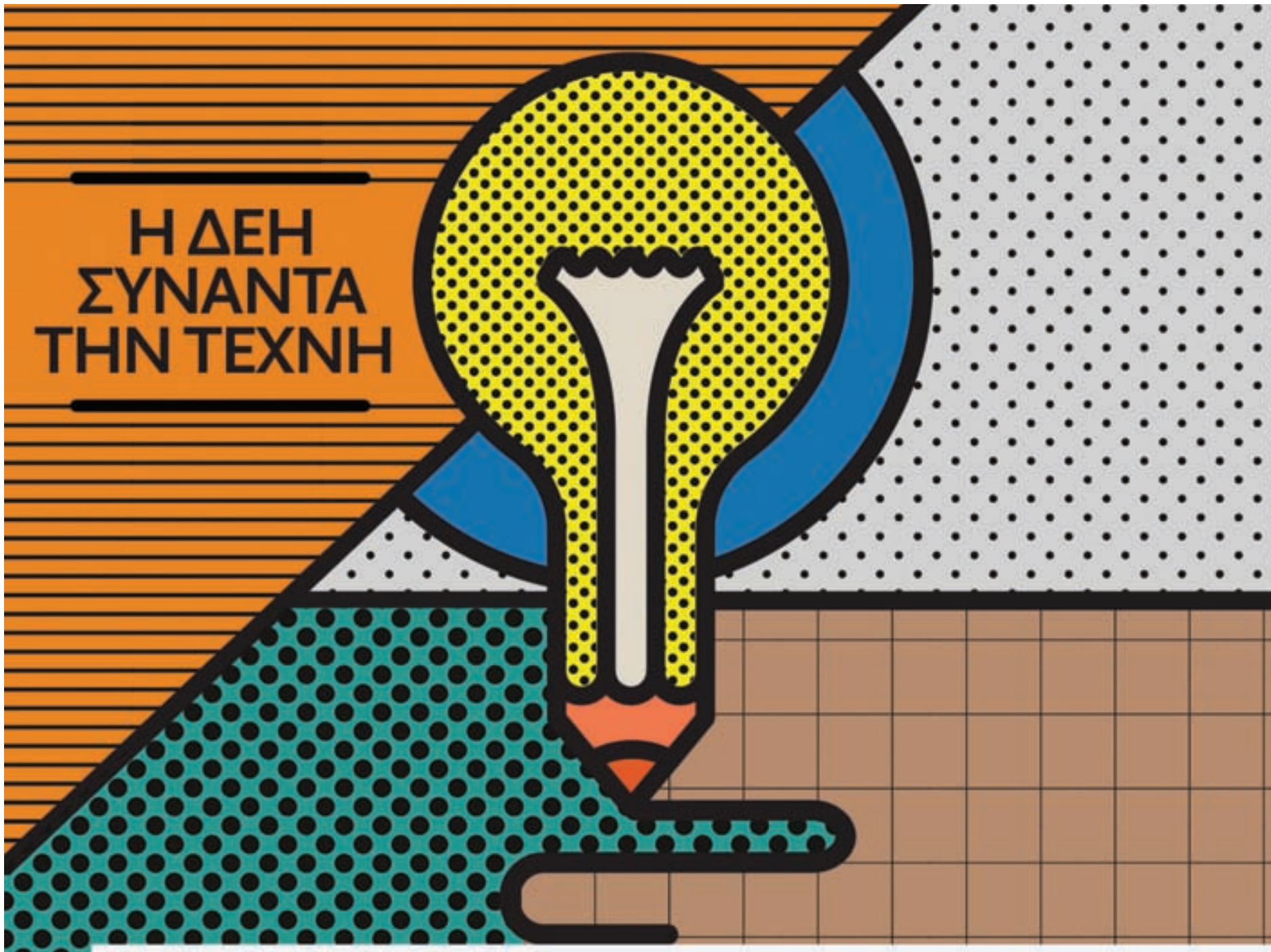

Ανοιχτή πρόσκληση σε διαγωνισμό

Η ΔΕΗ προσκαλεί καλλιτέχνες από κάθε μορφή τέχνης σε έναν ανοιχτό διαγωνισμό πειραματισμού και δημιουργικότητας αντλώντας έμπνευση από το σήμα, τα στοιχεία εταιρικής ταυτότητας της ΔΕΗ αλλά και όσα συμβολίζει για τους Έλληνες: την ενέργεια, το φως και, έμμεσα, τον εκσυγχρονισμό, την ανάπτυξη και τη βιώσιμη πρόοδο.

Αξιολόγηση έργων

Για την αξιολόγηση των έργων και την ανάδειξη των νικητών, η κριτική επιτροπή θα βαθμολογήσει με βάση εικαστικά κριτήρια, ως εξής:

- Δημιουργικότητα: 25%
- Πρωτοτυπία: 25%
- Έκφραση των αξιών της ΔΕΗ: 50%

Η κριτική επιτροπή

Μπορείτε να δείτε τη σύσταση της Επιτροπής Αξιολόγησης των προτάσεων στο **art.dei.gr**

Νικητές και Βραβεία

Με το τέλος του διαγωνισμού θα επιλεγούν έργα από την κριτική επιτροπή τα οποία θα εκτεθούν σε έκθεση που θα πραγματοποιηθεί το χειμώνα του 2021-22. Από το σύνολο των έργων που θα κατατεθούν θα αναδειχθούν πέντε νικητές οι οποίοι θα κερδίσουν συνολικά το ποσό των € 20.000.

Η διαδικασία

Κάθε καλλιτέχνης έχει δικαίωμα να υποβάλει ένα μόνο έργο.

Αντλήστε έμπνευση

Αρχειακό υλικό, προς έμπνευση θα βρείτε στο **art.dei.gr**

Διάρκεια διαγωνισμού

Από 22 Ιουνίου έως 10 Σεπτεμβρίου 2021

Σκανάρετε εδώ για περισσότερες πληροφορίες

ΔΕΗ

Λονδίνο, πλατεία Leicester, 1960
Η Μελίνα Μερκούρη συναντά τη βασίλισσα Ελισσάβετ σε φιλανθρωπική εκδήλωση στον κινηματογράφο Odeon.
Μπορείς να βρεις το λάθος σε αυτή τη φωτογραφία;

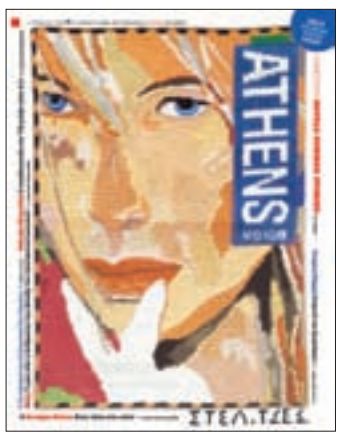

ΤΟ **ΕΞΩΦΥΛΛΟ** ΜΑΣ

Το εξώφυλλό μας αυτή την εβδομάδα το έχει κεντήσει με σταυροβελονιά η κυρία **Στέλλα Τσεσμεντζόγλου** από το Διακοφτό, η οποία είναι μέλος της Συντροφιάς του Συλλογικού Κεντήματος.
Μπορείτε να διαβάσετε περισσότερα στη σελίδα 22.

Info~DIET

Της **ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ**

FREEDOM PASS
€150 στους 18-25, αν εμβολιαστούν. Αν ήθελαν αθρόα συμμετοχή έπρεπε να τους τα δώσουν σε bitcoin.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΕΝΟΥΣ
«Αφού οι εμβολιασμένοι θα μπαίνουμε στα γήπεδα, μήπως να μας κάνουν δώρο το διαρκείας;»
(@panxnotded)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΗΓΟΣ
Με τους «Ιππείς» του στην Επίδαυρο μάζεψε 8.700 κόσμο και ολόθερμο χειροκρότημα.

Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΠΑΝΟΥΛΗΣ ΚΡΕΜΑΕΙ ΤΗ ΦΑΝΕΛΑ
Ούτε πράσινος ούτε κόκκινος. Είναι μπλε και τον αγαπάει όλη η Ελλάδα.

ΝΤΟΜΑΤΟΥΛΕΣ
Αν ψάχνετε για τις νοστιμότερες της πόλης, ζητήστε εκείνες από το κτήμα Κορωπίου. Παραδεισένια γεύση.
(στην Αγροτική Γωνιά)

ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΤΟ WIMBLETON
Επιτέλους, τένις σε γρασίδι και γύρω καπέλα, σαμπάνιες και φράουλες.

ΠΙΚΑΣΟ - ΜΟΝΤΡΙΑΝ
Κι εγώ που νόμιζα πως δεν ήθελαν να μας ξαναδούν στα μάτια τους.
(επέστρεψαν στην Εθνική Πινακοθήκη)

ΝΕΡΑΚΙ ΓΙΑ ΤΑ ΑΔΕΣΠΟΤΑ
Το λέμε σε κάθε καύσωνα: αφήστε λίγο νερό (και φαγητό) έξω από την πόρτα σας για τα αδεσποτάκια της πόλης. Βασανίζονται με την κάψα.

FREEDOM PASS ΣΤΟΥΣ 18-25
Πόσο κρίμα σε όσους περιμένουν χαρτζιλίκι για να εμβολιαστούν. Τόσα τους λείπουν;

ΠΕΡΙΟΧΗ ΦΙΞ
72 βαθμοί Κελσίου σε ταράτσα της Αθήνας μέτρησε η θερμική κάμερα. Για όσους θέλουν να μαγειρέψουν επάνω στο καπό.

Η ΕΤΙΚΕΤΑ ΤΗΣ ΞΑΠΛΩΣΤΡΑΣ
Παράκληση από μανούλα στο Facebook, να αφήνουν τις μπροστινές ξαπλώστρες για όσους έχουν οικογένεια με παιδιά για να μπορούν να τα προσέχουν.
(Να τα δένετε από τον αστράγαλο, κυρία μου)

ΤΟ ΔΕΟΣ ΤΩΝ ΠΡΩΙΝΑΔΙΚΩΝ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ «ΜΥΚΟΝΟΣ» ΚΑΙ «ΚΑΡΟΛΑΙΝ»
Ακολουθεί «ο πιλότος» και πώς περνάει στη φυλακή.

ΤΑ ΝΕΑ HYPER CROCKS 2021
Είναι σαν να φοράτε στα πόδια σας κράνη ποδηλάτη από σιλικόνη. Καλύτερα ξυπόλυτοι.

ΤΡΕΝΑΚΙ ΠΗΛΙΟΥ
€18 το εισιτήριο στον Μουτζούρη; Να το πάρετε μόνοι σας.

ATHENS VOICES

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

«Η Μόνικα (...) αυτοσχεδιάζει στην πλατεία του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης (...) όπως τραγουδάει στο πιάνο της κουζίνας του σπιτιού της».
(Από δελτίο τύπου)

Και συνεχίζει:
«Μία αυθεντική και αφιλτράριστη έκθεση του εαυτού της, μακριά από τις μεγαλειώδεις εμφανίσεις που την έχουμε συνηθίσει».

Κυρία μιλάει στο κινητό της μπαίνοντας στην είσοδο μίας πολυκατοικίας:
«Λοιπόν. Σε αφήνω. Μού 'κανες παρέα μέχρι να φτάσω στο γραφείο. Άντε γεια! Χαχαχα».
(Κολωνάκι, Σκουφά, Πέμπτη πρωί)

Ακρόπολη, ταβερνάκι.
«Ρε συ, θέλω να έρθει κανονικότητα, να ανοίξουν τα μπαρ, να τα πετάξω όλα έξω, να βγω κυρία και να μου την πέσουν 10-15 όπως πριν! Αμάν πια, βαρέθηκα!»
(Κορίτσι και αγόρι, Παρασκευή βράδυ)

Κύριος μιλάει στο κινητό του:
«Λοιπόν, οκ. Τα λέμε αύριο κατά τη μία».
Κοπέλα περνώντας δίπλα του:
«Αχ, πόσο καιρό είχα να το ακούσω αυτό!»
(Βουκουρεστίου, Παρασκευή βράδυ)

«KOKETAMIN»
(Μαρκαδόρος. Κέντρο Αθήνας)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

NAVI OCEANDIS

Ζήσε την απόλυτη καλοκαιρινή εμπειρία διακοπών

Βρίσκεσαι ξαπλωμένος δίπλα στην πισίνα απολαμβάνοντας ένα παγωμένο κοκτέιλ μαζί με την ησυχία και την ιδιωτικότητα που μπορεί να σου προσφέρει μια πολυτελής κατοικία, όπως η βίλα Le Blanc στην Ερμιόνη. Τα 500 τ.μ., η μίνιμαλ αισθητική της και η απρόσκοπτη θέα στον Αργοσαρωνικό κόλπο αρκούν για να σε χαλαρώσουν και να σε μυήσουν στον αυθεντικό παράκτιο τρόπο ζωής. Μια βόλτα μέχρι την παραλία που βρίσκεται ακριβώς δίπλα ακούγεται ενδιαφέρουσα, αλλά όχι τόσο όσο μια εξόρμηση στις κρυμμένες παραλίες της ελληνικής ριβιέρας με τα ονειρικά νερά που λίγοι έχουν το προνόμιο να απολαύσουν.

Κάθε ιστορία που ξεκινάει με τη φράση «ήμασταν στο σκάφος» είναι μια καλή ιστορία. Γιατί, ας το παραδεχθούμε, μερικές από τις πιο ωραίες αναμνήσεις έχουν δημιουργηθεί ή πρόκειται να δημιουργηθούν σε μια βόλτα με σκάφος. Φαντάσου να απολαμβάνεις το ηλιοβασίλεμα μέσα στη θάλασσα, να βουτάς σε γαλαζοπράσινα κρυστάλλινα νερά από το deck, να χορεύεις με τους φίλους ή την οικογένειά σου κάτω από τον λαμπερό ελληνικό ήλιο με φόντο το απέραντο γαλάζιο, να κάνεις στάση σε ένα μικρό ανεξερεύνητο νησάκι, να ανοίγεις διάπλατα τα χέρια σου αφήνοντας τον αέρα να αγκαλιάζει το σώμα και να σου φυσάει τα μαλλιά ενώ η θάλασσα σε καλεί να δροσιστείς. Οι βόλτες με σκάφη προσφέρουν εμπειρίες που ενώνουν τις οικογένειες ή τις παρέες και δημιουργούν αναμνήσεις ανεκτίμητης αξίας.

Αυτό ακριβώς πιστεύουν και στη Navi Oceandis, μια δυναμική ναυλομεσιτική εταιρεία εμπνευσμένη από τον Διονύση Πανουργιά. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στο χώρο του yachting και των σκαφών αναψυχής και κύριο αντικείμενό της έχει τη ναύλωση (chartering) και διαχείριση (management) σκαφών. Ο στόλος της αποτελείται από υπερσύγχρονα σκάφη, εξοπλισμένα με εξελιγμένα συστήματα ασφαλείας και όλες τις σύγχρονες ανέσεις και σχεδιασμένα να ταξιδεύουν σε μεγάλες αποστάσεις.Έχοντας κύριες βάσεις σε Αθήνα, Αντίπαρο, Πάρο & Μύκονο, έχει δημιουργήσει ένα ευρύ στόλο ικανό να καλύψει όλα τα νησιά του Αιγαίου.

Τα σκάφη μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ημερήσιες ή πολυήμερες εκδρομές στα ελληνικά νησιά, ως επιπλέον παροχές σε βίλες, ακόμα και ως ιδιωτικά σκάφη μεταφοράς μεταξύ ελληνικών προορισμών. Οδηγούνται από επαγγελματίες skippers που στόχο έχουν να μεταφέρουν τους επισκέπτες με ασφάλεια, καθώς και να προντίσουν τις ανάγκες και τις προσδοκίες κάθε επιβάτη. Αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι οι καλοκαιρινές διακοπές είναι μια πολύτιμη εμπειρία που μοιράζεται κανείς με την οικογένειά του, τον σύντροφό του ή μια ομάδα φίλων, η Navi Oceandis φροντίζει να αξιοποιείται κάθε λεπτό, προσφέροντας μοναδικές εμπειρίες στα ελληνικά νησιά και θάλασσες.

Το Αιγαίο πέλαγος είναι κομμάτι της εθνικής μας κληρονομιάς και κάθε κρυμμένη γωνία των ελληνικών νησιών μέρος της πολιτιστικής μας ταυτότητας. Τα γαλαζοπράσινα νερά ρέουν μέσα μας και η λευκή αμμουδιά είναι ο καμβάς της ζωής μας. Νιώθεις έτοιμος να ζωγραφίσεις το τοπίο των διακοπών που πάντα ονειρευόσουν παρέα με τα αγαπημένα σου πρόσωπα;

● **+306944560300**
www.navioceandis.com
charters@navioceandis.com
Instagram: navi_oceandis

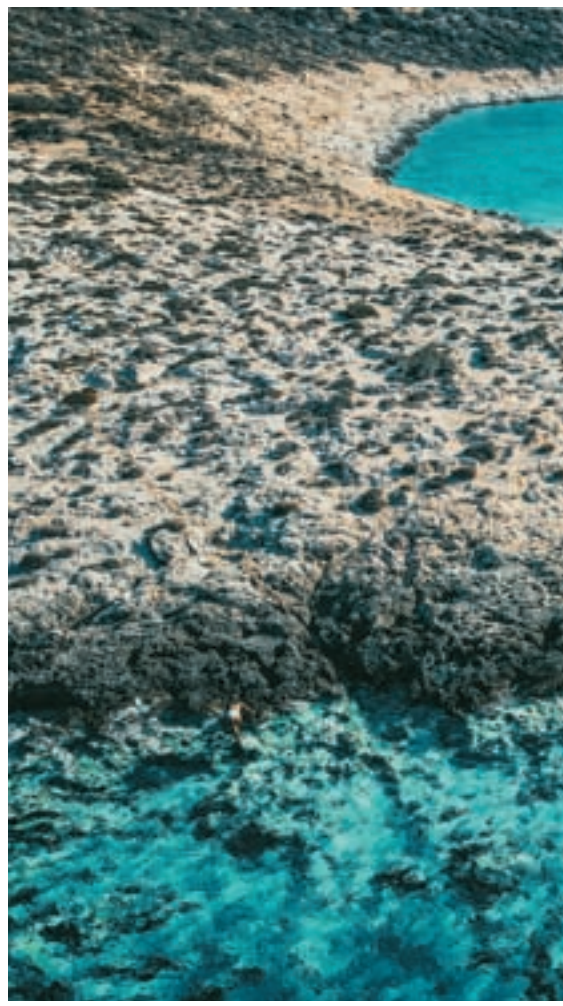

ΓΑΛΛΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αποχή 66%. Γιατί; Η **Σώτη Τριανταφύλλου** αναλύει τις αιτίες της εκλογικής συμπεριφοράς των Γάλλων

Η αύξηση των ποσοστών της αποχής είναι παγκόσμιο φαινόμενο, θα περιοριστώ όμως εδώ στη γαλλική περίπτωση: στις πρόσφατες περιφερειακές εκλογές η αποχή έφτασε και στους δύο γύρους το 66%. Πρόκειται για φιάσκο της κυβέρνησης Μακρόν-Καστέξ και για φιάσκο της Πέμπτης Δημοκρατίας γενικότερα: οι σημερινοί Γάλλοι, που επί αιώνες καταπιάνονταν με την πολιτική –είναι, μαζί με τους Έλληνες, ο πιο ακτιβιστικός, κινηματικός και απεργιακός λαός της Ευρώπης– έχουν εξελιχθεί σε ανενεργούς πολίτες. Να, κατά τη γνώμη μου, ποιες είναι οι αιτίες.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στα οποία ο καθένας μπορεί να διατυπώσει τη γνώμη του, να ξεδώσει, να ουρλιάξει, να κατηγορήσει, να τιμωρήσει, έχουν εν πολλοίς αντικαταστήσει τους δημοκρατικούς θεσμούς. Στα μάτια των ανθρώπων που ζουν στον ηλεκτρονικό κόσμο, ένα χαρτάκι με ονόματα δεν έχει νόημα: δεν είναι η ευκαιρία του πολίτη να εκφραστεί· ο πολίτης εκφράζεται κάθε λεπτό και μάλιστα χωρίς να μετακινηθεί από την άνεση του σπιτιού του. Οι εκλογές με κάλπες φαίνονται αναχρονιστικές τόσο από την άποψη της μορφής (βιβλιάριο, παραβάν, στιλό, υπογραφές), όσο κι από την άποψη του περιεχομένου. Πράγμα που μας οδηγεί στη δεύτερη αιτία.

Η απαξίωση των πολιτικών ανδρών και γυναικών έχει προκαλέσει, όπως είναι φυσικό, την απαξίωση της πολιτικής και της ίδιας της ιδιότητας του πολίτη. Και πάλι, εκτός από την ευθύνη του πολιτικού προσωπικού —το οποίο ίσως είναι ελαφρώς γελοιωδέστερο από εκείνο του παρελθόντος— τίθεται ένα γενικότερο ζήτημα σεβασμού ή και απλής αποδοχής στην «αρχή», στην αυθεντία και στην εξουσία. Καθώς έχει καταρρεύσει το κύρος του δασκάλου, του γονέα, του ειδήμονα, έχει συμπαρασύρει το κύρος των ανθρώπων που εκλέγονται για να λαμβάνουν αποφάσεις και να τις εκτελούν. Οι πολιτικοί έχουν υπονομεύσει το ίδιο τους το κύρος με φαιδρότητες και μ' εκείνο το είδος του μοντέρνου λαϊκισμού όπου καταργείται η απόσταση από τον απλό πολίτη. Έτσι, ο Νικολά Σαρκοζί τρώει σφαλιάρα, ο Μακρόν χαστούκι κι ο Μελανσόν δέχεται κατάμουτρα ένα σακί αλεύρι και γίνεται έτοιμος για τηγάνισμα. Στο μεταξύ, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας των εν λόγω περιφερειακών εκλογών οι πολιτικοί περί άλλα τυρβάζουν και ο Γάλλος πρόεδρος, σε χαλαρή και νόστιμη περιοδεία, απαγγέλλει παραμύθια του Λα Φονταίν σε ντουέτο με τον ηθοποιό Φαμπρίς Λουκινί. Στην απαξίωση των πολιτικών συμμετέχουν και πάλι τα ΜΜΕ και τα social media όπου η κριτική, η σάτιρα, η συκοφαντία και η μπούρδα είναι αξεχώριστα. Από την πλευρά τους, οι πολιτικοί ολισθαίνουν όλο και περισσότερο προς το κουτσομπολιό, τη λαϊκή κουλτούρα, την ποπ γλώσσα και το ποπ ιδίωμα: ο Μακρόν βγάζει σέλφι με γυμνόστηθο νεαρό και αράζει παρέα με ράπερς και YouTubers.

Η τρίτη αιτία συνδέεται με την ποιότητα του πολιτικού προσωπικού: η αποχή ξεκινάει από αυτούς· στη Γερουσία και στη Βουλή πλείστες συζητήσεις εκτυλίσσονται με άδεια έδρανα. Πού βόσκουν οι εκλεγμένοι; Παρότι δεν τους επιτρέπεται πια η γκλαμουριά και η high life που διήγαγαν μέχρι πριν από είκοσι-τριάντα χρόνια –ο έλεγχος του στιλ της ζωής είναι σήμερα αυστηρότερος– οι πολιτικοί, όπως όλοι οι άνθρωποι, γίνονται όλο και πιο οκνηροί, όλο και πιο καλο-κακο-μαθημένοι.

Αυτή η τάση επηρεάζει τα ποσοστά συμμετοχής στις εκλογές. Η καλοκαιρία αποτρέπει τους εκλογείς διότι πάνε για ψάρεμα και η κακοκαιρία διότι κρυώνουν ή διότι πρέπει να περπατήσουν με την ομπρέλα στη βροχή. Οι νέοι 18-24 ετών, οι οποίοι στις περιφερειακές απείχαν σε ποσοστό 84%, επηρεάζονται από όλους τους παραπάνω παράγοντες κι από έναν ακόμα: τη δημόσια παιδεία η οποία καλλιεργεί συνήθειες κακού πολίτη. Το γαλλικό σχολείο δεν λύνει τα πολιτικά προβλήματα της Γαλλίας· Ω επιδεινώνει τα υπάρχοντα και επινοεί καινούργια. Μακρά συζήτηση αυτή.

Για παράδειγμα, ο προσανατολισμός του μαθήματος της κοινωνιολογίας και της ιστορίας δεν είναι θεσμικός, είναι κινηματικός· ενθαρρύνει τις εκδηλώσεις δρόμου. Κι όποιος νέος δεν έχει όρεξη για δρόμο δεν ασχολείται με τίποτα πολιτικό: αν εμπιστευτούμε τις δημοσκοπήσεις, πάνω από το 50% των Γάλλων 18-24 ετών δεν ήξεραν ότι διενεργούνταν περιφερειακές εκλογές, ούτε τι είναι οι περιφερειακές εκλογές. Πιθανότατα, κανείς δεν τους το εξήγησε.

Κάθε κοινωνική και οικονομική κατηγορία έχει διαφορετικούς λόγους για να απέχει. Οι φτωχότεροι Γάλλοι –όσοι έχουν μηνιαίο ατομικό εισόδημα κάτω από 900 ευρώ– εμφάνισαν μεγαλύτερο ποσοστό αποχής από τον μέσο όρο: η αιτία πρέπει να αναζητηθεί στην πεποίθηση ότι κανείς και τίποτα δεν θα αλλάξει την οικονομική τους κατάσταση. Και παρότι σ' αυτό το οικονομικό στρώμα το κόμμα της Μαρίν Λεπέν έχει τη μεγαλύτερη δύναμη, ούτε οι ψηφοφόροι του Rassemblement National προσήλθαν στις κάλπες.

ΑΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΟΥΜΕ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ, ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟ 50% ΤΩΝ ΓΑΛΛΩΝ 18–24 ΕΤΩΝ ΔΕΝ ΗΞΕΡΑΝ ΟΤΙ ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ, ΟΥΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ. ΠΙΘΑΝΟΤΑΤΑ, ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΤΟ ΕΞΗΓΗΣΕ.

Τέλος, η αντίληψη ότι οι εκλογές, ιδιαίτερα οι τοπικές εκλογές, δεν θα αλλάξουν τίποτα, σχετίζεται με μια ευρύτερη αντίληψη που καταστρέφει την έννοια του Γάλλου πολίτη: οι Γάλλοι, ιδιαίτερα όσοι δεν έχουν ανώτερη μόρφωση, πιστεύουν ότι όλες οι καίριες αποφάσεις λαμβάνονται στις Βρυξέλλες κι ότι έχουν χάσει προ πολλού την εθνική τους κυριαρχία. Άλλωστε, αυτό ήταν ένα από τα ατού της Μαρίν Λεπέν που ωστόσο δεν το έχει πια διότι έχει τροποποιήσει τη θέση της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ευρώ. Έτσι κι αλλιώς, στις ευρωεκλογές και στο δημοψήφισμα για το ευρωπαϊκό σύνταγμα, η συμμετοχή ήταν ισχνή: οι ευρωπαϊκές υποθέσεις αφήνουν αδιάφορο τον απλό λαό, τον οποίον προσπαθούν να απομακρύνουν ακόμα περισσότερο από το όραμα της Ευρώπης ακροαριστεροί και ακροδεξιοί δημαγωγοί. Ξεφυτρώνουν διαρκώς διάφοροι νοσταλγοί της παλιάς Γαλλίας, του Ντε Γκολ, ακόμα και του Ναπολέοντα, υποσχόμενοι μεγαλεία.

Ακριβώς επειδή στις περιφερειακές ψήφισαν παραδοσιακοί ψηφοφόροι ευνοήθηκε η παραδοσιακή κεντροδεξιά και η παραδοσιακή αριστερά: ακόμα και όσοι θεωρούνται εξτρεμιστές και φανατικοί δεν μπήκαν στον κόπο να ψηφίσουν. Αν και η αποχή μπορεί να εκληφθεί ως διαμαρτυρία παραμένει άναρθρη και συγκεχυμένη – δεν μπορεί να παίξει αποτελεσματικά αυτόν τον ρόλο. Α

Ενδοδημοσκόπηση

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ**

Αναγνωρίζω ότι ο παραπάνω τίτλος ξενίζει, είναι αλλόκοτος. Δεν θέλει όμως ιδιαίτερη ευφυΐα για να διακρίνει κανείς ότι πρόκειται για σύζευξη δύο γνωστών και δόκιμων λέξεων.

Επινόησα ξαφνικά το νεοπαγή αυτόν όρο στο πλαίσιο συζήτησης για την πρόσφατη σύγκρουση Ισραήλ-Παλαιστίνης (ακριβέστερα Νετανιάχου-Χαμάς, που αμφότεροι επεδίωκαν οφέλη από την ένταση). Σκεφτόμουν λοιπόν ότι η Ελλάδα, με τα τωρινά γεωπολιτικά δεδομένα της (ένταση με την Τουρκία) εξωθείται τα τελευταία χρόνια όλο και πιο πολύ να «στρατοπεδεύει» με την πλευρά του Ισραήλ. Πολύ διαφορετική κατάσταση από τη δεκαετία του 1980, όπου είχε την άνεση (για να μην πούμε πολυτέλεια) να συντάσσεται με τον τότε ηγέτη των Παλαιστινίων, Αραφάτ. Αλλά έκτοτε συνέβησαν πολλά: κατάρρευση της ΕΣΣΔ, αποδυνάμωση του «Τριτοκοσμικού» πόλου, δυναμική εμφάνιση του ισλαμικού φονταμενταλισμού, ανταγωνισμός της ισλαμιστικής Χαμάς με την πιο μετριοπαθή παραδοσιακή Φατάχ στους κόλπους των Παλαιστινίων. Ευλόγως η Ελλάδα προσπαθεί να συγκεράσει την πρόσφατη προσέγγισή της με το Ισραήλ με την εμπεδωμένη στην κοινή γνώμη άποψη ότι οι Παλαιστίνιοι δικαιούνται να έχουν δικό τους κράτος, και ότι πρακτικές όπως η εκδίωξή τους από τη γη και τα σπίτια τους είναι απαράδεκτες. Τέτοιου είδους ασκήσεις πολιτικής ισορροπίας είναι δύσκολες στη χώρα μας, αλλά απείρως πιο ζόρικες σε φιλοδυτικά αραβικά κράτη όπως η Αίγυπτος, η Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Ευτυχώς που ο νέος Πρόεδρος των ΗΠΑ εγκαταλείπει την επί Τραμπ άνευ όρων στήριξη στον Νετανιάχου (που πρόσφατα αντικαταστάθηκε), εγκαινιάζοντας μια πολιτική πιέσεων για επίλυση του Παλαιστινιακού.

Καθώς λοιπόν η κουβέντα περιστρεφόταν γύρω από την ελληνική κοινή γνώμη, σκέφτηκα το εξής: μπορεί κάποιος μελετητής να διαπιστώσει, με τη βοήθεια ερωτηματολογίου, ότι ένα πολύ σεβαστό ποσοστό Ελλήνων στηρίζει τα αιτήματα των Παλαιστινίων. Αλλά τα ευρήματα μιας τέτοιας δημοσκόπησης δεν θα διαφέρουν πολύ από τα πορίσματα μιας ενδοσκόπησης. Αρχίζοντας από μένα τον ίδιο: ενώ καταλαβαίνω τη σύμπλευση της Ελλάδας με το Ισραήλ σε πολλούς τομείς, δεν μπορώ να μην αντιδρώ σε ισραηλινές πρακτικές τύπου απαρτχάιντ. Ανάλογες ψυχολογικές αναλύσεις θα έβρισκαν σε ουκ ολίγους Έλληνες μικρές, μεγάλες ή και τεράστιες δόσεις αντισημιτισμού, που είναι παρών σε όλο το πολιτικό φάσμα. Στην ακροδεξιά εκδοχή του, σημειωτέον, αντιμετωπίζει ένα δυσεπίλυτο γρίφο: πώς να συμφιλιώσει μια πρωτόγονη εθνικιστική τουρκοφαγική προδιάθεση με τον βαθύτατο αντισημιτισμό, τη στιγμή που αυτοί οι δύο «εχθροί» βρίσκονται σε τροχιά μετωπικής σύγκρουσης; (Βλέπε ενδεικτικά ρητορεία Ερντογάν από τη μια, αντιτουρκικές/φιλελληνικές δηλώσεις υιού Νετανιάχου από την άλλη). Εν ολίγοις, τόσο μια συμβατική δημοσκόπηση, όσο και μια ειλικρινής ενδοσκόπησή μας ως προς το θέμα αυτό θα κατέληγαν σε παρόμοια πορίσματα: μιας αμφιθυμίας, μιας άβολης συνύπαρξης διαφορετικών προδιαθέσεων και απόψεων.

Υπερήφανος με το καινούργιο αυτό αναλυτικό εργαλείο της «ενδοδημοσκόπησης» που επινόησα, βάλθηκα να το εφαρμόσω και σε άλλα θέματα, διαφορετικά. Για παράδειγμα, η πανδημία: πώς να μη συμφωνεί κανείς με τις απαγορεύσεις, αλλά και πώς να μη δυσανασχετεί με τους πρωτόγνωρους περιορισμούς; Πάλι εδώ οι διαφορετικές εσωτερικές φωνές μας αντανακλώνται τρόπον τινά σε δημοσκοπικά ευρήματα, όπου σε άλλους υπερτερεί η φωνή της προφύλαξης και σε άλλους (ψυχολογικά/ηλικιακά διαφορετικούς) η προάσπιση βασικών ατομικών ελευθεριών. Ανάλογα ισχύουν και ως προς την υποχρεωτικότητα των εμβολιασμών, ιδίως σε ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων: η επιβολή ξενίζει, όμως και οι ανεμβολίαστοι υγειονομικοί σε δαιμονίζουν. Ενδοσκοπικός όσο και δημοσκοπικός διχασμός…

Πιο πίσω στον χρόνο, ας εξετάσουμε υπ' αυτό το πρίσμα το τραυματικό δημοψήφισμα του 2015. Μέσα στο ποσοστό τότε του ΟΧΙ υπήρχε ασφαλώς ένα κομμάτι (ανιχνεύσιμο δημοσκοπικά, όσο και ενδοσκοπικά) συμπολιτών μας που θέλανε μεν να εκφράσουν το «αδούλωτο» πνεύμα τους διαμαρτυρόμενοι προς την «Ευρώπη», αλλά δεν θα αποδέχονταν εύκολα τις συνέπειες τυχόν Grexit (οικονομική κατραπακιά). Βυθομετρώντας αυτήν ακριβώς την κάπως σύνθετη Ελληνική ψυχολογία, η τότε κυβέρνηση ορθώς έκρινε ότι, αν μη τι άλλο για λόγους δικής της αυτοσυντήρησης, όφειλε να συμβιβαστεί.

Υποπτεύομαι ότι κάποιος εξ επαγγέλματος δημοσκόπος (και ουχί ερασιτέχνης όπως εγώ) θα έκανε την εξής παρατήρηση: υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπου δεσπόζει μια στάση, μια γνώμη, μια αντίδραση, ενώ η διαφορετική προσέγγιση είναι βαθιά καταχωνιασμένη και δύσκολα ανιχνεύσιμη. Όντως. Εδώ μάλλον ενδείκνυται η αμιγής, καθαρή ενδοσκόπηση (ενδεχομένως ψυχαναλυτικού τύπου) στον ατομικό και κατ' επέκταση συλλογικό ψυχισμό. Ανίχνευση του ερεβώδους…Τα ευρήματά της ενδέχεται να αναδυθούν στην επιφάνεια, δημοσκοπικά πλέον, σε κάποια μελλοντική στιγμή.

Υποψιάζομαι ότι η μελέτη και πολλών άλλων ζητημάτων επιδέχεται αυτής της διπλής παράλληλης προσέγγισης, όπου το «προς τα έξω» (δημο) συναντά το «προς τα μέσα» (ενδο). Μπορεί μάλιστα αυτή η φρεσκότατη ανακάλυψη να έχει ήδη επινοηθεί και να μην κομίζω ουδεμίαν γλαύκα εις Athens Voice. Α

ΠΩΣ Ο **ΟΠΑΠ** ΑΛΛΑΞΕ ΤΑ **ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ**

Η πιο σύγχρονη **ΜΕΘ Νεογνών** στην Ελλάδα, που βρίσκεται στο «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού», είναι ένα από τα δύο νέα σημαντικά έργα που παρέδωσε ο **ΟΠΑΠ** την περασμένη εβδομάδα. Στο «Η Αγία Σοφία» εγκαινιάστηκε η Ουρολογική - Πλαστική Χειρουργική Μονάδα.

Δύο νέα σημαντικά έργα παρέδωσε, την Πέμπτη 24 Ιουνίου 2021, ο ΟΠΑΠ στα παιδιατρικά νοσοκομεία «Η Αγία Σοφία» και «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού», στο πλαίσιο της ολικής ανακαίνισης που υλοποιεί από το 2014. Συγκεκριμένα, στο «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού» παραδόθηκε η Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) Νεογνών, στον 5ο και 6ο όροφο του νοσοκομείου, συνολικής έκτασης 640 τ.μ. και χωρητικότητας 25 θερμοκοιτίδων. Επίσης, στο νοσοκομείο «Η Αγία Σοφία» εγκαινιάστηκε η Ουρολογική - Πλαστική Χειρουργική Μονάδα, η οποία βρίσκεται στον 1ο όροφο και έχει συνολική έκταση 550 τ.μ. και δυναμικότητα 18 κλινών.

Στα εγκαίνια των νέων έργων παρευρέθηκε ο υπουργός Υγείας, κ. **Βασίλης Κικίλιας,** ο οποίος περιηγήθηκε στις πλήρως ανακαινισμένες νοσηλευτικές μονάδες μαζί με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του ΟΠΑΠ, κ. **Γιαν Κάρας,** τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο του ΟΠΑΠ, κ. **Οδυσσέα Χριστοφόρου,** και το Κοινό Διοικητή των Διασυνδεόμενων Παιδιατρικών Νοσοκομείων, κ. **Εμμανουήλ Παπασάββα.**

Στο πλαίσιο της ανακαίνισης της Ουρολογικής - Πλαστικής Χειρουργικής Μονάδας του νοσοκομείου «Η Αγία Σοφία» και της ΜΕΘ Νεογνών του «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού», έγινε πλήρης εκσυγχρονισμός των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και των συστημάτων κλιματισμού, θέρμανσης και εξαερισμού. Οι δύο νοσηλευτικές μονάδες εφοδιάστηκαν με τον απαραίτητο γραφειακό και ξενοδοχειακό εξοπλισμό, ενώ πραγματοποιήθηκαν εκτενείς χρωματικές και διακοσμητικές παρεμβάσεις, οι οποίες δημιουργούν πλέον ένα ευχάριστο περιβάλλον νοσηλείας για τα παιδιά.

Πλήρης ανακαίνιση και εκσυγχρονισμός σε 21 νοσηλευτικές μονάδες

Η ανακαίνιση των δύο μεγαλύτερων παιδιατρικών νοσοκομείων της Ελλάδας ξεκίνησε το 2014 από τον ΟΠΑΠ, στο πλαίσιο του προγράμματος Εταιρικής Υπευθυνότητάς του. Μέχρι σήμερα έχει ολοκληρωθεί το 85% του έργου. Συνολικά, έχουν παραδοθεί 28 έργα ανακαίνισης, μεταξύ των οποίων 21 νοσηλευτικές μονάδες, συνολικής έκτασης 13.910 τετραγωνικών μέτρων και δυναμικότητας 510 κλινών.

Στο παιδιατρικό νοσοκομείο «Η Αγία Σοφία» έχουν υλοποιηθεί συνολικά 17 έργα ανακαίνισης, συνολικής έκτασης 9.585 τ.μ. Σε αυτά περιλαμβάνονται η ανακαίνιση των νοσηλευτικών μονάδων στον 2ο, 3ο, 4ο, 5ο και 6ο όροφο, καθώς και της Μονάδας Ημερήσιας Νοσηλείας του ισογείου. Επιπλέον, έχουν δημιουργηθεί Μονάδα Κεντρικής Αποστείρωσης στο ισόγειο του νοσοκομείου και δύο νέες αίθουσες ημερήσιας χειρουργικής νοσηλείας. Παράλληλα, έχουν ανακαινιστεί η κεντρική είσοδος του 1ου ορόφου και τα δύο 9ώροφα κλιμακοστάσια.

Στο παιδιατρικό νοσοκομείο «Παναγιώτης και Αγλαΐας Κυριακού» έχουν υλοποιηθεί συνολικά 11 έργα ανακαίνισης, συνολικής έκτασης 4.325 τ.μ. Μεταξύ άλλων, έχουν ανακαινιστεί πλήρως οι νοσηλευτικές μονάδες στον 2ο, 3ο και 4ο όροφο, καθώς και η Β΄ Παθολογική Πανεπιστημιακή Μονάδα στον 1ο όροφο του νοσοκομείου, όπου έχει δημιουργηθεί και Μονάδα Λοιμωδών Νοσημάτων. Επίσης, έχει γίνει ανακαίνιση στις κεντρικές εισόδους του ισογείου και του 1ου ορόφου, στις αίθουσες αναμονής και στο κεντρικό κλιμακοστάσιο.

---

❶❸❹❺ Τα νέα έργα στο παιδιατρικό νοσοκομείο «Η Αγία Σοφία» και τα νέα έργα στο παιδιατρικό νοσοκομείο «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού»

❷ Ο Γιαν Κάρας, Διευθύνων Σύμβουλος ΟΠΑΠ, ο Εμμανουήλ Παπασάββας, Κοινός Διοικητής των Διασυνδεόμενων Παιδιατρικών Νοσοκομείων, ο Οδυσσέας Χριστοφόρου, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος ΟΠΑΠ, ο Βασίλης Κικίλιας, Υπουργός Υγείας, ο Αθανάσιος Μπίνης, Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου του «Παναγιώτης & Αγλαΐα Κυριακού», η Μαρία Γέραλη, Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του «Παναγιώτης & Αγλαΐα Κυριακού»

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ ΑΝΟΣΙΑΣ

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ**

Στην Κρήτη, το νησί των αρνητών του εμβολιασμού, αλλά και τη βιτρίνα της τουριστικής βιομηχανίας, συνελήφθη για δεύτερη φορά μία κατ' όνομα εκπαιδευτικός εργαζόμενη σε νηπιαγωγείο διότι αρνείται να φορέσει μάσκα και να προβαίνει τακτικά και κατά τις διατάξεις σε selftest. Προφανώς είναι ανεμβολίαστη.

Σ τη γνωστότερη ιδιωτική κλινική των Χανίων γνωστός επιχειρηματίας με χρόνια σοβαρή ασθένεια ανέμενε να συμπληρώσει τον απαιτούμενο εμβολιαστικό κύκλο του για να προβεί στις απαραίτητες ανά τακτά διαστήματα εξετάσεις του, προκειμένου να διαπιστωθεί η πορεία της υγείας του. Ο λόγος της επιβεβλημένης καθυστέρησης είναι ότι σε αυτή την ιδιωτική κλινική το συντριπτικό ποσοστό των νοσηλευτών είναι (ήταν προ δύο μηνών) ανεμβολίαστο. Προφανώς ο ιδιοκτήτης/-(τες) της κλινικής δεν επιθυμούν να μπλέξουν και απλώς κάνουν τα στραβά μάτια. Μα στην ίδια την πρωτεύουσα της χώρας, σε κεντρικότατη ιδιωτική νοσηλευτική μονάδα αιχμής, πασίγνωστου ιδιωτικού θεραπευτηρίου, ο αρχινοσηλευτής της μονάδας ειδικών εξετάσεων σε άτομα με σοβαρά υποκείμενα νοσήματα ήταν ανεμβολίαστος και συμβούλευε ανερυθρίαστα πολίτη με καρδιολογικό πρόβλημα να μην εμβολιαστεί. Είμαι αυτήκοος μάρτυρας. Τον ερώτησα, «μα γιατί δεν εμβολιάζεσαι και διακινδυνεύεις να νοσήσεις αλλά κυρίως απειλείς την υγεία των ασθενών με τους οποίους αναγκαστικά έρχεσαι σε επαφή», για να εισπράξω την απάντησή του, «Θα το δω το ζήτημα τον Σεπτέμβριο» (τον επερχόμενο εννοούσε).

Για να επιστρέψουμε στη λεβεντογέννα Κρήτη, σε τουριστικές μονάδες αιχμής εντός της πόλης των Χανίων, στα λεγόμενα Boutique Hotel, οι ιδιοκτήτες ομολογούν πως αντιμετωπίζουν μαζικό πρόβλημα άρνησης εμβολιασμού από τους εργαζόμενους. Προσοχή, μιλάμε για τον τομέα του τουρισμού μετά από μία καταστροφική τουριστική περίοδο του 2020, ενώ αναμένεται η φετινή χρονιά να είναι δυστυχώς είτε το ίδιο καταστροφική είτε και καταστροφικότερη από την περυσινή. Αφορμή για αυτή την αναδρομή σε γεγονότα ήταν η διαφαινόμενη σε πλανητικό επίπεδο και αναπόφευκτη ως φαίνεται επιβολή ενός ακόμη ψυχοβγαλτικού, κοινωνικά και οικονομικά καταστροφικού lockdown λόγω της επιθετικότητας του νέου μεταλλαγμένου στελέχους Covid 19, του επονομαζόμενου Delta.

Στις δυτικές και ανατολικές ευρωπαϊκές κοινωνίες, οι πάσης φύσεως αρνητές, εμβολίων, μάσκας, τήρησης μέτρων, υποβολής σε τεστ κ.λπ., έχουν ενισχύσει την κοινωνικής επιρροή τους. Ο βασικός μηχανισμός αναπαραγωγής του συστήματος πληροφόρησης/παραπληροφόρησης είναι τα social media. Διεθνώς έχει καταστεί σαφές πως οι ιστοσελίδες οι οποίες κατά κανόνα και συστηματικά φιλοξενούν τον κύριο όγκο αυτής της προπαγάνδας είναι εκείνες οι οποίες με τον έναν ή τον άλλο τρόπο και κάτω από διάφορες εκδοχές και παραλλαγές, εκφράζουν ακροδεξιές, υπερσυντηρητικές, εθνικιστικές, θρησκευτικά φανατικές και κοινωνικά φοβικές επιλογές. Δυστυχώς αυτές οι ιστοσελίδες, διεθνώς και στην Ελλάδα, λειτουργούν σε συνθήκες εθελοντικού ακτιβισμού. Σε πολλές περιπτώσεις ο πολιτικός λόγος των πάσης φύσεως αρνητών, ανεξάρτητα αν προέρχεται από ακραίες δεξιές θέσεις, συχνά συναντάται και δεν είναι δα και δυσεξήγητο, με ακραίες αριστερές θέσεις, ιδιαίτερα εκείνες παλαιότερων ιστορικών περιόδων.

Στην Ελλάδα, το φαινόμενο είναι ιδιαίτερα έντονο σε ηλικίες που περιλαμβάνουν grosso modo την περίφημη γενιά του Πολυτεχνείου (60 και άνω). Ψευδοαριστερισμός σε συνδυασμό με καταχωνιασμένο ακραίο συντηρητισμό, ο οποίος «εμπλουτίζεται» από σοβαρό πολιτισμικό έλλειμμα και γνωστικό κενό. Αυτά είναι τα χαρακτηριστικά αυτής της γενιάς η οποία συνήθισε να βιώνει ψεύδη και εικονικές καταστάσεις καταδικάζοντας τις επερχόμενες γενιές λόγω απληστίας, πολιτικής βουλιμίας και ωχαδερφισμού.

Επειδή το κακό παράγινε αλλά και επεκτάθηκε με εκδηλώσεις κοινωνικής επιθετικότητας και συλλογικής αγένειας (κορωνοπάρτι, συγκεντρώσεις σε δημόσιους χώρους, αντικοινωνικές μαζώξεις σε δρόμους και πλατείες ή πανεπιστημιακούς χώρους αλλά ακόμη και σε πλαζ), η κυβέρνηση αναγκάστηκε να «εφεύρει» κίνητρα θεσπίζοντας αυτά τα έρμα τα 150 ευρώ προκειμένου να στείλει τους νέους στα εμβολιαστικά κέντρα. Σε εικοσιτέσσερις ώρες διπλασιάστηκαν τα ραντεβού. Δώσε επιδοματάκι στον Έλληνα και πάρε του την ψυχή. Είχε δίκιο, λοιπόν, ο Μητσοτάκης. Έπιασε τον σφυγμό. Ένας σημαντικός αριθμός πιτσιρικάδων θα εμβολιαστεί τουλάχιστον με την πρώτη δόση.

Μένουν οι ηλικιωμένοι της Γενιάς του Πολυτεχνείου, οι οποίοι και θα κατακλύσουν τα νοσοκομεία έτσι και ξεσπάσει το 4ο κύμα. Τότε που η κυβέρνηση, θέλει δεν θέλει, θα επιβάλει νέο lockdown σε όλους. Σε ενόχους και σε αθώους του αίματος. Διότι ουδείς επιθυμεί να καταβάλει το πολιτικό κόστος που συνεπάγεται μία άκρως πολιτική απόφαση. Ο εμβολιασμός οφείλει να είναι υποχρεωτικός στους εργαζόμενους στην Υγεία, στην Εκπαίδευση, στον Δημόσιο Τομέα και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, στον Στρατό και τα Σώματα Ασφαλείας, καθώς και στους εργαζόμενους στα ΜΜΜ. Αυτό αποκαλείται και εγγυημένο Τείχος Προστασίας ή συλλογικής ανοσίας. Αλλά θέλει κότσια και πολιτικό διαμέτρημα. **Α**

ΓΛΥΚΑ ΝΕΡΑ:
Έγκλημα και μικρή οθόνη

Της **ΜΙΛΕΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ**

Το έγκλημα στα Γλυκά Νερά συγκλονίζει την ελληνική κοινωνία, όχι μόνο λόγω του ότι μια νέα μητέρα δολοφονήθηκε από τον σύζυγό της, ενώ κοιμόταν. Είναι όλα όσα ακολούθησαν τη στυγερή δολοφονία, μια κλασική περίπτωση γυναικοκτονίας, που παγώνουν το νου και τη σκέψη κάθε ανθρώπου. Είναι η αλληλουχία των ψεμάτων, είναι η σκηνοθεσία της συγκάλυψης, είναι η απόπειρα αποπροσανατολισμού της οικογένειας του θύματος, είναι οι αρρωστημένες «λεπτομέρειες» με τις οποίες ο δράστης ολοκλήρωσε το ειδεχθές έγκλημά του, αλλά και η αγωνία για την τύχη ενός τόσο άτυχου ανυπεράσπιστου βρέφους, που συντηρούν δικαιολογημένα αμείωτο το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ένα και πλέον μήνα μετά το τραγικό γεγονός.

Πώς όμως το ενδιαφέρον αυτό μετασχηματίζεται σε λόγο και εικόνες και με ποιο τρόπο μεταφέρεται το περιεχόμενο της ενημέρωσης στην εμβρόντητη κοινή γνώμη; Από την πρώτη μέρα της ομολογίας του δράστη οι τηλεοπτικές κάμερες, οι οποίες ευλόγως κατέγραψαν τη σύλληψη και τη μεταγωγή του, μετέφεραν στους δέκτες κάθε ελληνικής οικογένειας σκηνές με κινηματογραφικό περιεχόμενο χολιγουντιανής υφής.

Δεκάδες αστυνομικοί με περιβολή και εξοπλισμό που αντιστοιχεί στην αντιμετώπιση δραστών τρομοκρατικών ενεργειών συνόδευαν τον ομολογήσαντα δράστη λειτουργώντας ως σκηνικό «αναβάθμισής» του από θρασύδειλο δολοφόνο σε μείζονα ενεργό κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια. Αυτές οι εικόνες γιγαντιαίας αστυνομικής συνοδείας βρίσκονται σε απόλυτη αναντιστοιχία με τα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης και εκπέμπουν ένα λανθασμένο και παραπλανητικό μήνυμα.

ΟΛΑ ΣΧΕΤΙΚΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ. ΟΙ ΕΙΔΕΧΘΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΜΟΝΩΝΟΝΤΑΙ, ΣΧΕΔΟΝ ΕΞΑΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΕΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΪΑΝΘΡΩΠΙΝΟΜ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΠΑΝΘΡΩΠΟ ΟΝ.

Στη συνέχεια οι τηλεοπτικοί σταθμοί καθημερινά επιλέγουν να ενημερώνουν την κοινή γνώμη για το πώς περνά τις πρώτες μέρες στο κελί του ο δολοφόνος, τι φοράει, πού κοιμάται, με τι απασχολείται, ποιος έχει γίνει φίλος του, με ποιους μιλάει στο τηλέφωνο και άλλα συναφή. Όλα σχετικοποιούνται. Οι ειδεχθείς πράξεις απομονώνονται, σχεδόν εξαφανίζονται και αυτό που κυριαρχεί είναι το «ανθρώπινο» ενδιαφέρον για ένα απάνθρωπο όν. Ενημερωνόμαστε με ενδελεχή τρόπο ο οποίος καταναλώνει πολύτιμο και πανάκριβο τηλεοπτικό χρόνο για τις ασήμαντες και τετριμμένες λεπτομέρειες που αφορούν στο 24ωρο ενός δολοφόνου, ενσωματώνοντας υποσυνείδητα την καθημερινότητά του στα ενδιαφέροντα μας. Το ποιος είναι και κυρίως το τι έκανε περνούν ασυνείδητα σε δεύτερο πλάνο.

Η δημοσιότητα αυτή τον εξομοιώνει στιγμιαία με πρόσωπα η δράση των οποίων έχει αξία για αυτό και αναμεταδίδεται, σχολιάζεται και κερδίζει χώρο στον δημόσιο διάλογο. Όλα αυτά συμβαίνουν υποδόρια, ανεπαίσχυντα και ειρηνικά με ακλόνητο άλλοθι και κίνητρο το υπαρκτό και δικαιολογημένο ενδιαφέρον μιας συγκλονισμένης κοινής γνώμης που ενημερώνεται με συνθήκες μιθριδατισμού. Αφήνω τελευταία τα τηλεοπτικά πλάνα με το ανυποψίαστο μωρό που εκτός από τη μάνα του χάνει ανυπεράσπιστο και την ιδιωτικότητά του.

Ίσως το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, με τη συνταγματική περιωπή του, είναι ώρα να θέσει όρια διαφυλάσσοντας όχι μόνο την οικογένεια του θύματος αλλά και τις συνθήκες διαμόρφωσης της συλλογικής μας συνείδησης. Ας μη ξεχνάμε πόσοι αδιαμόρφωτοι έφηβοι παρακολουθούν την τηλεοπτική καταγραφή του 24ωρου του δράστη μιας ειδεχθούς δολοφονίας. Συνιστά αυτή η δημοσιότητα ένα ξεκάθαρο μήνυμα ηθικής και κοινωνικής απαξίας; **A**

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του **ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ**

150 ευρώ σε μορφή προπληρωμένης κάρτας θα πάρει όποιος νέος (κάτω των 25 ετών) κάνει ή έχει κάνει έστω και μια δόση του εμβολίου. Τα χρήματα θα χρησιμοποιούνται για τουριστικές και πολιτιστικές δραστηριότητες και θα είναι διαθέσιμα εντός του Ιουλίου.

800 ευρώ κατώτατο μισθό εξήγγειλε από τη Δραπετσώνα ο Αλέξης Τσίπρας. Μιλάμε για τον μισθό των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, που θα πληρώσουν οι ιδιώτες επιχειρηματίες, οπότε αφού δεν αφορά στις δαπάνες του κράτους, δεν καταλαβαίνω προς τι η τσιγκουνιά; Γιατί δεν το έκανε 3.000 ευρώ να τον ευλογάει για πάντα ο λαός;

35 ώρες εργασίας (αντί 40) εξήγγειλε επίσης ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ.

89,8% των νέων μολύνσεων από Covid στη Βρετανία, κατά τις περασμένες 4 εβδομάδες, αφορούσαν στη μετάλλαξη Δέλτα.

47,9% ήταν το αντίστοιχο ποσοστό για την Πορτογαλία, σύμφωνα με το Politico.

87,4% ήταν το σχετικό ποσοστό στη Ρωσία και μόλις 16,8% στην Ιταλία.

51% των πολιτών θεωρούν τη ΝΔ καταλληλότερη να διαχειριστεί τα θέματα της οικονομίας έναντι μόλις 21% που επιλέγουν τον ΣΥΡΙΖΑ, σε δημοσκόπηση της Interview για λογαριασμό του Βεργίνα TV.

61% είναι το ποσοστό που επιλέγει ΝΔ για τη διαχείριση των επενδύσεων έναντι 13% που επιλέγει ΣΥΡΙΖΑ.

32% επιλέγει τον ΣΥΡΙΖΑ για τη διαχείριση του περιβάλλοντος και είναι η καλύτερή του επίδοση. Για το ίδιο θέμα το 35% επιλέγει ΝΔ.

100 χρόνια ζωής συμπληρώνει αύριο το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κίνας. Από τα τσιτάτα του Μάο, οι Κινέζοι έφτασαν στον Άρη με μερικές γενναίες ενέσεις καπιταλισμού a la carte.

© ΜΑΡΟΥΚΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ / EUROKINISSI

22 χρόνια μπάσκετ έπαιξε ο Βασίλης Σπανούλης, ένας από τους μεγαλύτερους παίκτες στην ιστορία του αθλήματος. «Κρέμασε τη φανέλα του» την Κυριακή 27 Ιουνίου.

11 από αυτά τα χρόνια έπαιξε με τη φανέλα του Ολυμπιακού, μετά από τη «μεταγραφή του αιώνα», η οποία θα άλλαζε για πάντα τον χάρτη του ελληνικού μπάσκετ.

22 πόντους σημείωσε στην ιστορική νίκη με αντίπαλο τις ΗΠΑ για τα ημιτελικά του Παγκοσμίου Κυπέλλου το 2006. Ήταν ο πρώτος σκόρερ και τότε του «απονεμήθηκε» το παρατσούκλι «Kill Bill».

6 παιδιά έχει αποκτήσει με τη σύντροφό του, Ολυμπία Χοψονίδου.

14,153 δολάρια ΗΠΑ ήταν το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Κίνα. Για να έχετε μια τάξη μεγέθους, το αντίστοιχο μέγεθος στην Ελλάδα της κρίσης ήταν 20.930 δολάρια ΗΠΑ και στη Σουηδία 54.135 δολάρια ΗΠΑ.

7 μήνες και 13 ημέρες χρειάστηκε το κινεζικό rover Zhurong για να φθάσει από την Κίνα στον Άρη, απ' όπου και απέστειλε εικόνα και ήχο. Πρόκειται για τη δεύτερη χώρα του κόσμου που στέλνει σχετικό όχημα στον Άρη, μετά τις ΗΠΑ.

21ο κατά σειρά ήταν το συνέδριο του ΚΚΕ το οποίο ολοκληρώθηκε την περασμένη εβδομάδα. Δεν το λες και έκπληξη το γεγονός ότι ο Δημήτρης Κουτσούμπας επανεξελέγη Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής, καθώς δεν υπήρχε άλλος υποψήφιος. Βασανιστικό ερώτημα παραμένει το «γιατί κάνουν εκλογές»;

8 χρόνια βρίσκεται στο τιμόνι του κόμματος (ένα είν' το κόμμα) ο Κουτσούμπας. Προηγουμένως έχει περάσει από όλες σχεδόν τις θέσεις του κομματικού μηχανισμού καθώς και από τη διεύθυνση του Ριζοσπάστη.

2 φορές έχει αποτύχει να εκλεγεί βουλευτής Βοιωτίας, το 2002 και το 2007.

6 εβδομάδες θυελλώδους σχέσης ήταν αρκετές ώστε ο Βρετανός υπουργός Υγείας Ματ Χάνκοκ να αφήσει τον υπουργικό θώκο αλλά και τον οικογενειά του και να ξεκινήσει μια νέα ζωή με τη σύμβουλό του Τζίνα Κολαντάντζελο. Αυτά συνέβησαν καθώς βρετανικό ταμπλόιντ αποκάλυψε σκηνές από ιδιωτική τους περίπτυξη.

2 χρόνια χωρίς κλιματισμό ήταν τα γραφεία του e-ΕΦΚΑ, όπως καταγγέλλουν οι συνδικαλιστές του οργανισμού και τα οποία αποφάσισαν να τα καταλάβουν, ημέρα Παρασκευή, χωρίς έγκαιρη προειδοποίηση και ενώ πολίτες είχαν ήδη κλείσει ραντεβού. Σύμπτωση θα ήταν το γεγονός ότι την ίδια ημέρα με την κατάληψη είχε προγραμματιστεί η επισκευή της βλάβης στο τηλεφωνικό κέντρο.

10 ημέρες πριν, αναφέρει η διοίκηση του ΕΦΚΑ ότι ενημερώθηκε για τη βλάβη στον κλιματισμό και έδωσε οδηγία να επισκευασθεί άμεσα.

3 χρόνια περιμένει πολίτης να μετρήσουν τα ένσημά του στον ΕΦΚΑ Κυψέλης, μετά από 44 χρόνια εργασίας, όπως κατήγγειλε ο ίδιος στο MEGA.

17.000 αποφυλακίσεις (μεταξύ των οποίων κάποιες αφορούσαν σε δολοφόνους και βιαστές) έγιναν σε 4,5 χρόνια, κατήγγειλε η Σοφία Νικολάου, για να λάβει ως απάντηση εξώδικο από τον Νίκο Παρασκευόπουλο.

4.000-5.000 αποφυλακίσεις γίνονται κάθε χρόνο, υποστήριξε ο πρώην υπουργός Δικαιοσύνης.

10.000-12.000 αποφυλακίσεις μπορεί να έγιναν «στην περίοδό μου» συνεχίζει ο κος Παρασκευόπουλος, ήτοι στα σχεδόν 2 χρόνια που κατείχε τη θέση του υπουργού της Δικαιοσύνης σε δύο διαφορετικές κυβερνήσεις του Αλέξη Τσίπρα. Άρα, με τα νούμερα που παρουσίασε ο πρώην υπουργός, μιλάμε για κάνα δυο χιλιάδες περισσότερους από το συνηθισμένο. Σπουδαία τα λάχανα…

4 στους 10 νέους (ηλικίας 25-34 ετών) στην Ελλάδα έχει πτυχίο πανεπιστημίου, σύμφωνα με τη Eurostat.

42,8% αν το προτιμάτε σε ακριβές ποσοστό.

32,3% ήταν το αντίστοιχο ποσοστό των νέων πτυχιούχων στη χώρα μας, δέκα χρόνια πριν.

32,3% είναι το ποσοστό των νέων πτυχιούχων στη Γερμανία και 27,7% στην Ιταλία.

39% είναι ο μέσος όρος των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

VERBA VOLANT

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

«Εν ενεργεία βουλευτής (και πρώην υπουργός), ο Παύλος Πολάκης, μπλοκάρεται από το Facebook σε μια ανοιχτή πλέον επιβολή λογοκρισίας πέραν της συνταγματικής νομιμότητας. Ο Πρόεδρος της Βουλής οφείλει άμεσα να πάρει θέση. Η διατύπωση ελεύθερης και επώνυμης γνώμης ενός βουλευτή ακυρώνεται από ιδιωτικό φορέα. Ευθεία υπονόμευση του Συντάγματος, της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και της δημοκρατικής νομιμότητας στη χώρα. Δεν θα το αφήσουμε έτσι»… Ο άνθρωπος-μέντιουμ, ο οποίος προβλέπει τα αποτελέσματα των εκλογών για λογαριασμό του Αλέξη Τσίπρα, προαναγγέλλει το τέλος της κυριαρχίας του Facebook. Θα ξεκινήσει με μοτοπορεία ημιπιτσιρικάδων στο Πάλο Άλτο…

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

«Δεν σέβεται θεσμούς, δημοκρατικές αξίες, καταγωγικά στοιχεία της δημοκρατίας από το 1974. Ο ίδιος που οδηγεί το κόμμα του στη χρεοκοπία θέλει να πάρει τα σπίτια των λαϊκών ανθρώπων με τον νέο πτωχευτικό και να διαχειριστεί τα οικονομικά της χώρας». Κανείς φυσικά δε γνωρίζει τι θέλει να κάνει ο Μητσοτάκης και η νεοφιλελεύθερη κυβέρνησή του, τόσα λαϊκά σπίτια. Ευτυχώς, ο πρώην υπουργός, βγάζει κραυγή αγωνίας από το επαναστατικό Costa Navarino. Κάντε ότι κοιμάστε ήσυχοι…

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

«Τα ελληνικά νησιά δεν θα ξαναγίνουν αποθήκες ψυχών»! Την ηπειρωτική Ελλάδα (όπου εκλέγονται άλλοι) τι την έχουμε δηλαδή;

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

«Οι πανηγυρισμοί για την καθυστερημένη εξέλιξη της επένδυσης στο Ελληνικό εν μέσω σκληρής ύφεσης προκαλο=ύν». Πάλι καλά, σύντροφε, που οι συλλογικότητες και η αριστερά αγωνίστηκαν σκληρά υπέρ του έργου. Ειδάλλως, ακόμη στο ΣτΕ για το αρχέγονο δάσος θα ήμασταν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

«Ο κ. Ζάεφ να τηρήσει την Συμφωνία των Πρεσπών για την ποδοσφαιρική ομάδα της χώρας του». Σεβαστή η άποψη, αλλά υπερισχύει η φράση του Τζορτζ Όργουελ, ο οποίος υποστήριζε ότι το ποδόσφαιρο είναι «ένα παιχνίδι στο οποίο ο καθένας πληγώνεται και κάθε έθνος έχει το δικό του στιλ παιχνιδιού, το οποίο δείχνει άδικο σε όλους τους υπόλοιπους». A

ATHENS voice

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Σύμβουλος Διοίκησης Νικόλας Γαλανόπουλος

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσιρμάς

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης
Αρχισυντάκτης Γιάννης Τσάκαλος

Συντακτική ομάδα: Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελέ, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαραβέλα, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κεντριώτη, Β. Κορωναίος, Τζ. Μελιτά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένες, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Α. Σκαράκη, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Zarastro, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Πέτρος Νικόλτσος

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλη

Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς

Direct Market Advertising Managers
Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου

Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648. 213
Αγγελίες: 210 3617. 369
Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.V. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΛΟ

Total Business

Branding Καινοτομία
Τεχνολογία Οικονομία
Ηλεκτρονικό εμπόριο
Βιωσιμότητα

• Έρευνες
• Συνεντεύξεις
• Τάσεις

thetotalbusiness.com

Story telling is the most powerful way to put ideas into the world

ΘΟΔΩΡΗΣ ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ

Ακούει ο Υποδιοικητής Μπράιαν Ίνο;

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΕΝΑΣ ΜΑΚΡΥΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ. Δεξιά και αριστερά πίνακες, απόλυτη ησυχία. Φύλακες στέκονται μπροστά από ψηλές κλειστές πόρτες, τους συναντάς σε όλη τη διαδρομή από την πλαϊνή είσοδο του επιβλητικού Μεγάρου της Τράπεζας της Ελλάδος στην οδό Ομήρου, στο ασανσέρ, στους διαδρόμους. Μια κοπέλα με περιμένει στο βάθος μπροστά από ένα μικρό σαλόνι, στον δεύτερο όροφο. Το γραφείο του Υποδιοικητή είναι λιτό και αρχοντικό με την πιο υπέροχη θέα της Παλιάς Βουλής, στολισμένο με πίνακες από τη μοναδική συλλογή της Τράπεζας. Η προσήνεια του Θοδωρή Πελαγίδη και η καθησυχαστική αύρα του χώρου έρχεται σε αντίθεση με την αμείλικτη ερώτηση του τίτλου του νέου του βιβλίου. «Ποιος φταίει;». Αναφέρομαι στο πολυδιαβασμένο «Who's to blame for Greece? Life after bankruptcy. Between optimism and substandard growth» που ο καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς συνέγραψε με τον Μιχάλη Μητσόπουλο και κυκλοφόρησε πριν λίγες μέρες από τον διεθνή εκδοτικό οίκο McMillan Palgrave σε τρίτη διευρυμένη και εμπλουτισμένη έκδοση.

Όπως πάντα, η σκληρή πραγματικότητα θέτει την ατζέντα της συζήτησης με έναν τραπεζίτη. Δεν είναι η πρώτη φορά που συζητάμε με τον Θοδωρή Πελαγίδη. Άμεσος και χαλαρός δεν δίσταζε ποτέ να δώσει τολμηρές απαντήσεις σε ερωτήσεις που αφορούσαν ακανθώδη ζητήματα της οικονομίας και της κοινωνίας. Δέκα χρόνια πριν, στην αρχή της οικονομικής κρίσης, πρωταγωνιστούσαν τα δομικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας που με την «προσοδοθηρική» μεγέθυνσή των προηγούμενων δεκαετιών και τις παθογένειές της οδήγησαν τη χώρα στην περιπέτεια των μνημονίων. Τώρα είναι η υγειονομική κρίση που κάνει την αβεβαιότητα και τον φόβο να επιστρέφουν. Πώς θα είναι η ελληνική και η παγκόσμια οικονομία μετά και την πανδημία Covid-19; Τι προβλέπεται να συμβεί όταν τελειώσουν τα κρατικά πακέτα στήριξης; Αν μια δεκαετία μετά την τρομερή ύφεση είχε αρχίσει να διαφαίνεται μια νέα αισιοδοξία για το μέλλον και ήδη κάποιοι ξεκίνησαν να μιλούν για αλματώδη άνοδο της οικονομίας, επενδύσεις και δισ. που έρχονται, δεν μπορούμε να μην αναρωτηθούμε για το τι επιφυλάσσει το μέλλον στις ταλαιπωρημένες από μνημόνια και πανδημία πάμπολλες μικρές ελληνικές επιχειρήσεις που φοβούνται ότι δεν θα καταφέρουν να επιβιώσουν και στους νέους που φοβούνται ότι δεν θα βρουν δουλειά και θα αναγκαστούν πάλι να ξενιτευτούν.

> Η ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ, ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΥΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΗ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΝΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΥΜΕ.

Η πανδημία «διασωλήνωσε» και την οικονομία. Τι μέτρα παίρνετε ώστε να επανέλθει όταν τελειώσουν τα κρατικά πακέτα στήριξης;
Τα ελληνικά κρατικά ομόλογα θεωρούνται εκτάκτως ωσάν να ήταν «επενδυτικής βαθμίδας» από την ΕΚΤ. Αυτό επέτρεψε έναν εξαιρετικά φθηνό δανεισμό της ελληνικής κυβέρνησης ο οποίος συμπληρώθηκε και από δημοσιονομικά μέτρα. Το θέμα τώρα είναι να εξασφαλιστεί ένας ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης που γρήγορα θα επιτρέψει στο να βρεθεί η ελληνική οικονομία ξανά στο επίπεδο των αρχών του 2020. Και να ελαχιστοποιήσει επομένως την όποια οικονομική ζημιά διαπιστωθεί. Προσωπικά ανησυχώ περισσότερο για το ζήτημα της ηθικής βλάβης. Πολλοί παράγοντες της οικονομικής ζωής μαθαίνουν ξανά σε αυτό που λέτε «κρατικά πακέτα στήριξης». Αυτό διαστρεβλώνει τα κίνητρα και δυσκολεύει την κανονικότητα της πολιτικής ζωής καθώς οι απαιτήσεις για άνευ όρων στήριξη γίνονται συνήθεια και δικαίωμα.

Έχετε πει ότι η αβεβαιότητα στην ελληνική οικονομία θα κρατήσει τουλάχιστον μέχρι το φθινόπωρο. Τότε θα έχουμε μια πιο καθαρή εικόνα, για το ποιοι κλάδοι και ποιες επιχειρήσεις θα επιβιώσουν και ποιες δεν θα αντέξουν το βάρος του χρέους που έχει συσσωρευτεί. Ακούγεται δυσοίωνο... Μπορεί να γίνει κάτι για τις δεύτερες;
Νομίζω ότι όλα θα εξαρτηθούν από την ταχύτητα της ανάκαμψης. Και το ύψος της. Οι σχετικές προϋποθέσεις υπάρχουν καθώς τώρα φαίνεται ότι τα χρήματα θα εκταμιευθούν εγκαίρως για ένα σημαντικό κομμάτι αυτών μέσα στο 2021. Έχω μια αίσθηση επίσης ότι η μικρομεσαία δομή της ελληνικής οικονομίας μπορεί να αποδειχθεί λίγο πιο ανθεκτική απ' όσο νομίζουμε. Οπωσδήποτε πάντως η βοήθεια της Ευρώπης είναι καθοριστική.

Θα βγει αυτή τη φορά αληθινή η πρόβλεψη για αλματώδη άνοδο της οικονομίας; Γιατί τα ίδια λέγαμε και με το τέλος των μνημονίων, αλλά δεν το είδαμε...
Οι συνθήκες είναι τελείως διαφορετικές. Έχει προηγηθεί η πανδημία η οποία λειτούργησε ως καταλύτης τόσο για τη νομισματική όσο και τη δημοσιονομική πολιτική στην ευρωζώνη. Αυτή τη φορά δεν υπάρχουν οι απαιτήσεις για τα πρωτογενή δημοσιονομικά πλεονάσματα ενώ τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων, λόγω της πολιτικής της ΕΚΤ, δεν έχουν καμιά σχέση με τις αποδόσεις της προηγούμενης δεκαετίας. Ωστόσο, αυτό που έχει σημασία θα είναι η διάρκεια του ρυθμού μεγέθυνσης. Αυτό θα εξαρτηθεί από το πόσο επιθετική στις αλλαγές θα είναι η κυβέρνηση ή οι κυβερνήσεις, αν θέλετε, τα επόμενα αμέσως προσεχή έτη.

Μιλάμε όλοι για τα δισεκατομμύρια που θα έρθουν. Υπάρχει η άποψη ότι οι επενδύσεις θα γίνουν μεν, καλό θα είναι οπωσδήποτε για την οικονομία, εννοείται, αλλά επειδή θα πάνε σε έργα μεγάλου μεγέθους, όπως πράσινη ανάπτυξη, απολιγνιτοποίηση, αεροδρόμια κ.λπ., θα το «καταλάβουν» μόνο οι μεγάλες επιχειρήσεις και η απέραντη ελληνική αγορά των μικρών «μαγαζιών» δεν θα δει τη διάχυση του χρήματος.
Δεν είναι ακριβώς έτσι διότι η διάχυση της μεγέθυνσης προχωρεί προς τα κάτω, εφόσον βέβαια γίνουν όλα αυτά που λέτε και δεν σπαταληθούν τα χρήματα στην πελατεία του εμπορίου των αλληλοεξυπηρετήσεων. Άλλωστε, αν γίνουν όλα αυτά και ανέβει το επίπεδο της δαπάνης, η ίδια η ζήτηση θα απαιτήσει και καλύτερης ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες και από τα μικρά μαγαζιά που λέτε. Όλα θα γίνουν καλύτερα. Αρκεί βεβαίως να μην επαναλάβουμε τα ίδια λάθη. Κάθε έργο, ακόμα και το πιο μικρό, θα πρέπει να είναι ανοιχτό και διαθέσιμο στο διεθνή ανταγωνισμό ώστε να προσελκύονται ξένοι παίκτες και τεχνογνωσία και να μην ανακυκλώνονται τα χρήματα σε ένα κλειστό δίκτυο γνωστών και κατά κάποιο τρόπο ευνοημένων. Αυτή τη φορά οι όροι του παιχνιδιού πρέπει να είναι ανοιχτοί, ξεκάθαροι και δίκαιοι.

Και μια που μιλάμε για δισεκατομμύρια, πού βρέθηκαν αλήθεια αυτά τα χρήματα; Γιατί το 2020 ήταν τόσο εύκολο το «χρήμα από ελικόπτερο» και το 2010 υπήρχε τέτοια στενότητα;
Η γνώμη μου είναι ότι η δημοκρατία απειλήθηκε στη Δύση σοβαρά και η εισβολή του όχλου στο αμερικανικό κογκρέσο ήταν το αποκορύφωμα αυτής της διαδικασίας. Και στην Ευρώπη και στην Αμερική έγινε τότε κατανοητό ότι δεν μπορούμε να προχωρούμε με ιδέες και πολιτικές που αφορούν άλλες καταστάσεις και είναι εκτός πραγματικότητας. Η πανδημία ήταν ο καταλύτης. Τώρα, βεβαίως, η υπέρ εκτατική αυτή οικονομική πολιτική περιλαμβάνει και σοβαρούς κινδύνους τους οποίους, νομίζω, έχω επισημάνει τον τελευταίο καιρό στον κυριακάτικο τύπο.

Πώς θα επιστραφούν αυτά τα δάνεια; Μήπως πάλι υποθηκεύουμε τη ζωή της ακόμα νεότερης γενιάς;
Αν η οικονομία επεκταθεί σημαντικά τότε οι κίνδυνοι είναι περιορισμένοι. Η ρύθμιση του ελληνικού χρέους είναι μοναδική στην ιστορία, και διεθνώς, και στην ουσία είναι αυτή που μας επιτρέπει σήμερα να αισιοδοξούμε. Γιατί, επαναλαμβάνω, σημασία έχει η ωριμότητα του χρέους η οποία σχετίζεται με τη μεγέθυνση και όχι τόσο με το ύψος του χρέους.

Πέρυσι υπήρχαν μεγάλα παράπονα προς τις τράπεζες από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ότι ενώ η κυβέρνηση ανέθεσε σ' αυτές τη διαχείριση στα διάφορα εργοδοτικά δάνεια με κοινοτικό φθηνό χρήμα, οι τράπεζες, «καμένες» από τα κόκκινα δάνεια της εποχής των μνημονίων, έβαζαν τέτοια κριτήρια που οι ταλαιπωρημένες από μνημόνια και πανδημία ελληνικές επιχειρήσεις δεν έπιαναν. Με αποτέλεσμα το φθηνό χρήμα να μη πάει σ' αυτούς που το χρειάζονταν. Είναι αλήθεια αυτό;
Εάν χρησιμοποιήσουμε το κριτήριο του τζίρου και όχι του αριθμού των απασχολουμένων θα δείτε ότι δεν είναι αμελητέο το ποσό των δανείων, για τα δεδομένα της συγκυρίας βεβαίως, που κατευθύνεται προς αυτό που εσείς λέτε μικρομεσαίες επιχειρήσεις με κριτήριο τον αριθμό των απασχολουμένων. Αυτό σημαίνει ότι, ακόμα κι αν θέλετε να χρησιμοποιήσετε το κριτήριο της απασχόλησης, υπάρχουν μικρομεσαίες σύγχρονες και δυναμικές, ενταγμένες σε διεθνείς αλυσίδες αξίας, αλλά και βεβαίως υπάρχουν αυτές που είναι περισσότερο παραδοσιακές, τοπικού χαρακτήρα και οπωσδήποτε αυτές θα δυσκολευτούν ακόμα περισσότερο. Το σημαντικότερο είναι ότι με τα ποσά που υπολογίζεται πως θα έρθουν στη χώρα, τράπεζες και ιδιώτες αναμένεται να μοχλεύσουν άλλο ένα 50 τοις 100 περίπου του συνολικού ποσού. Αυτό είναι και το σημαντικότερο αυτή τη στιγμή. Πρέπει να κοιτάξουμε μπροστά.

Οι καταθέσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών αυξήθηκαν κατά 26 δισ. ευρώ μεταξύ Ιουνίου 2019 και Δεκεμβρίου 2020 (έκθεση ΤτΕ), ενώ και την περίοδο της πανδημίας η προληπτική αποταμίευση, η αναστολή καταναλωτικών δαπανών, τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης της κυβέρνησης κι η αυξημένη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών επηρέασαν ευνοϊκά την εξέλιξη των επιχειρηματικών καταθέσεων. Αυτό δίνει μια ανάσα στις τράπεζες ή δεν είναι αρκετή;
Με όλες τις σχετικές δυσκολίες που έχουν επισημανθεί, οι τράπεζες αυτή τη στιγμή έχουν υπερεπάρκεια ρευστότητας. Σε γενικές γραμμές είναι θετική η επιστροφή της εμπιστοσύνης των καταθετών στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Το πρόβλημα όμως που αντιμετώπιζαν οι οικονομίες της Δύσης, τόσο η Αμερική όσο σε κάποιο βαθμό και η Ευρώπη, πριν την έλευση της πανδημίας ήταν η αδυναμία της δαπάνης, καταναλωτικής και επενδυτικής. Αυτή τροφοδότησε και τη δομική αδυναμία για ισχυρή μεγέθυνση. Η έξοδος από την πανδημία θα μας δείξει πραγματικά το πού βρισκόμαστε. Μια πολύ δυσάρεστη έκπληξη θα είναι εάν μετά όλα αυτά τα μέτρα και με την επιστροφή σε κάποιου είδους κανονικότητα για την οικονομική πολιτική, η δομική αυτή αδυναμία της δαπάνης συνεχίζει να επιμένει. Αυτό θα είναι πολύ δύσκολο να αντιμετωπιστεί.

Ως Τράπεζα Ελλάδος αλλά και ως οικονομολόγος που έζησε και περιέγραψε την ελληνική κρίση, και γνωρίζει τα δομικά προβλήματα της οικονομίας μας, έχετε να μας πείτε ένα αισιόδοξο μήνυμα προς τους αναγνώστες;
Στο βιβλίο μου που εκδόθηκε αυτή την βδομάδα από τον διεθνή εκδοτικό οίκο McMillan Palgrave, "*Who's to blame for Greece? Life after bankruptcy. Between optimism and substandard growth*" (σελ.438), αναλύεται λεπτομερώς όλη αυτή η τρομερή περιπέτεια της προηγούμενης δεκαετίας αλλά και οι παθογένειες που μας οδήγησαν στο χείλος της καταστροφής. Σήμερα οι προϋποθέσεις είναι σαφώς καλύτερες. Παράλληλα φαίνεται να έχει γίνει κτήμα ενός κρίσιμου ποσοστού του πληθυσμού ότι για να επιβιώσει η χώρα τα επόμενα χρόνια πρέπει να μπορέσει να σταθεί στον ανταγωνισμό. Δηλαδή, χρειάζεται σκληρή δουλειά και πειθαρχία.

Εσείς οι οικονομολόγοι, ιδιαιτέρως οι τραπεζίτες συνηθίζεται να είστε κάπως, πώς να το πω, σιδερωμένοι και απόμακροι. Δεν φαίνεται να έχετε ευρύτερα ενδιαφέροντα. Είναι έτσι; Άλλα βιβλία διαβάζετε, ταινίες βλέπετε, σας ενδιαφέρει η σύγχρονη μουσική σκηνή, η ποπ κουλτούρα;
Κοιτάξτε, είναι αλήθεια ότι ο θεσμός της κεντρικής τραπέζης απαιτεί μια στάση, οι φράσεις μετράνε, οι λέξεις πρέπει να δίνουν με ακρίβεια την κατάσταση των πραγμάτων. Όσον αφορά τους οικονομολόγους είναι αλήθεια επίσης ότι η εκπαίδευση που λαμβάνουμε διαμορφώνει και την καθημερινή μας στάση. Ο ορθολογισμός, τα κίνητρα, η αποθέωση της αποδοτικότητας καθορίζουν πολλές φορές ακόμη και τη στάση μας σε τομείς πέραν της επαγγελματικής μας ζωής. Αλλά μπορεί και τα φαινόμενα πολλές φορές να απατούν.

Για πείτε μερικές τέτοιες περιπτώσεις συγκεκριμένες, να δούμε!
Προσωπικά, προσπαθώ να μην έχω όρια, νομίζω. Στη μουσική πάντα μου άρεσε ο Σένμπεργκ και το 12φθογγο, αλλά άκουγα και ακούω ακόμη Μπράιαν Ίνο. Σπουδαίες ταινίες θεωρώ τα «Παράσιτα», το «I am thinking about ending things», αλλά και το πιο πρόσφατο λιτό, αλλά πολύ δυνατό «Druk» του Τ. Βίντερμπεργκ. Συστήνω από βιβλία το «Noise» του D. Kahneman και το «Engine of Inequality» της Karen Petrou. Τι άλλο...

Και μια τελευταία ερώτηση, έχετε μια συμβουλή προς τους νέους που τώρα ξεκινούν την επαγγελματική τους ζωή;
Μακριά από τον συνδικαλισμό, να εμπιστεύονται τις προσωπικές τους δυνάμεις, να αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους, να μην ντρέπονται να αποτύχουν αλλά αντιθέτως να προσπαθούν να κερδίζουν από αυτό. Να στέκονται ακόμη και μόνοι τους στο ύψος των περιστάσεων. Και προπαντώς, τα μάτια πάντα ανοιχτά... Α

*Ο **Θεόδωρος Πελαγίδης** είναι Υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος με αρμοδιότητες, μεταξύ των άλλων, την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, τις διεθνείς αγορές κεφαλαίου, τα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού, την εξυγίανση τραπεζών. Είναι επίσης Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής, της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης και της Επιτροπής Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Τράπεζας.*

Χρήστος Παπανικος

Όταν οδηγάω, σκέφ

Του ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ

Κάθε τόσο εμφανίζεται ένα σκίτσο του στο διαδίκτυο που περιγράφει ή σχολιάζει με θαυμαστή ακρίβεια κάποιο γεγονός. Άλλοτε με χιούμορ, άλλοτε με θλίψη και άλλοτε με θυμό. Έχει και μια ιδιαίτερη τεχνική που πλέον το κάνει αμέσως αναγνωρίσιμο. Η υπογραφή: Χρήστος Παπανίκος.

Μου έχει κάνει τόσο μεγάλη εντύπωση αυτός ο τόσο ιδιαίτερος σκιτσογράφος που ήθελα οπωσδήποτε να μάθω γι' αυτόν... από αυτόν. Τον αναζήτησα και τον βρήκα στην οικογενειακή επιχείρηση, ένα απλό μαγαζί με λιανικό εμπόριο στο Αγρίνιο, το οποίο πλέον κρατάει μόνος του.

Οφείλω να ομολογήσω ότι έκανα αρκετή προσπάθεια να τον πείσω. Μιλήσαμε τρεις-τέσσερις φορές, και με την πολύ χαμηλή σε ένταση φωνή του, μου έλεγε «μα τι έχω να πω που να ενδιαφέρει τον κόσμο;». Όμως, σε κάθε τηλεφώνημα μιλούσαμε για αρκετή ώρα, σε συζητήσεις που γίνονταν όλο και πιο ενδιαφέρουσες και για τους δυο μας, μέχρι που τις διέκοπτε κάποιος πελάτης του μαγαζιού και κλείναμε. Τελικά είπαμε να κάνουμε αυτή τη συνέντευξη.

Έχει γεννηθεί και μεγαλώσει στο Αγρίνιο, από το οποίο έχει φύγει λίγες φορές. «Έφυγα για προσπάθειες να δώσω στην Καλών Τεχνών, για κάποιες επαφές με περιοδικά όπως το "Αντί" που συνεργαζόμουν, και το "Γεωτρόπιο" όπου είχα δώσει εικονογραφήσεις για άρθρα φυσικής ιστορίας, και πήγαινα στην Ελευθεροτυπία».

Στην Καλών Τεχνών δώσατε αρκετές φορές;
Τρεις φορές. Απέτυχα και τις τρεις.

Πόσο απογοητευτικό ήταν;
Δεν το είχα σίγουρο ότι θα πετύχω. Δεν ήμουν ένας τύπος που είχε τη βεβαιότητα ότι ξέρει να ζωγραφίζει, ήταν λίγες οι θέσεις και ήμουν προσγειωμένος και ψύχραιμος.

Συχνά τα σκίτσα σας είναι αποτύπωση μιας φωτογραφίας που έχουμε δει στο διαδίκτυο. Παράδειγμα αυτό με το κορωνοπάρτι στην Κυψέλη και τον τύπο που ουρούσε πάνω στο άγαλμα. Απεικονίζετε όλα τα πρόσωπα με εκπληκτική λεπτομέρεια.
Τα παρατηρώ γιατί όλα είναι χρήσιμα. Έχεις εύκαιρη μπροστά σου μία ποικιλία από πρόσωπα που δεν χρειάζεται να την εφεύρεις. Μπορείς να πάρεις στοιχεία από το ντύσιμο, τι κρατάνε στα χέρια τους και όλα αυτά. Είναι καλό, νομίζω, να έχεις πληροφορίες μέσα σε ένα σκίτσο. Προσωπικά ενθουσιάζομαι με το υλικό που παρέχει η ει-

...τομαι σκίτσα

δησεογραφία κυρίως στο διαδίκτυο και είμαι λαίμαργος να το δείξω.

Έχετε φοβηθεί ποτέ ότι μπορεί τα σκίτσα σας να είναι πολύπλοκα;
Το είχα πάντα υπόψη αυτό. Όμως επειδή ανησυχούσα μήπως δεν καταλάβει ο κόσμος τι λέω, από υπερβολική ανασφάλεια έγινα στο τέλος πολύ περιγραφικός.

Συνεργάζεστε με κάποια τοπική εφημερίδα;
Όχι, γιατί μετά τον θάνατο του αδελφού μου περιορίστηκε κι άλλο ο χρόνος. Έπρεπε να δουλεύω στο μαγαζί, και δεν προλάβαινα προθεσμίες που υπάρχουν στις εφημερίδες.

Μιας και είπατε για τον θάνατο του αδελφού σας, τις απώλειες πως τις διαχειρίζεστε;
Βλέπω ότι βυθίζομαι στη μελαγχολία εύκολα, σε πάρα πολλές αναμνήσεις. Μετά τον θάνατο του αδελφού μου είδα αλλιώς και την ζωή και τον κόσμο, τους ανθρώπους, τα περιθώρια που έχουμε, τι μπορούμε να προσφέρουμε, τι έκανα τι δεν έκανα. Συνέχεια με φέρνει σε μία τριβή με την ουσία της ζωής και στο τέλος καταλήγω να μελαγχολώ, αλλά με τη δουλειά ξεχνιέμαι. Με φέρνει σε μια επαφή με το σήμερα, για να μη βυθιστώ στο παρελθόν.

Όταν κάνετε αυτά τα σκίτσα συνήθως υπάρχει ένα χαμόγελο στα χείλη σας; Προσπαθώ να σας φανταστώ.
Όλα υπάρχουν. Πολλές φορές γελάω μόνος μου, και άλλες δακρύζω κιόλας, γιατί μερικά σκίτσα είναι συγκινητικά, μιλάνε για κάτι θλιβερό ή για τον ευαίσθητο άνθρωπο της καθημερινότητας που παθαίνει κάτι, ή μιλάνε για αξίες, όπως η πατρίδα. Συμμερίζομαι αυτή τη συγκίνηση που θέλω να βγάλω, και μετά είμαι κι εγώ σαν θεατής.

Είστε από τους σκιτσογράφους που όταν ξεκινήσετε το σκίτσο σχεδιάζετε και σβήνετε συνέχεια ή σπάνια το κάνετε;
Σβήνω ακόμα και τελειωμένη γελοιογραφία. Υποφέρω αν δω ένα λάθος στο σκίτσο, δεν αντέχω. Αν καμιά φορά μου φεύγει κανένα ορθογραφικό τότε είμαι να αρρωστήσω. Όσο να 'ναι, είναι μία προσφορά στον αναγνώστη.

Όμως, τα σκίτσα σας, τα βγάζετε πολύ κοντά χρονικά στο γεγονός που περιγράφουν.
Δεν έχω πολύ χρόνο να τα δουλέψω. Αν χτυπήσει το τηλέφωνο για διανομές, σταματάω και κάνω διανομές, οπότε καθυστερεί το σκίτσο. Πολλές φορές ανησυχώ ότι περνάει το γεγονός και δεν θα έχει νόημα. Βέβαια, μερικά γεγονότα, αν τα επιλέξεις σωστά, είναι σημαδιακά για τον κόσμο.

Καταλαβαίνετε ότι τον καιρό των Αγανακτισμένων, μάλλον ένα τέτοιου είδους σκίτσο θα κάνατε και θα δυσκολευόσασταν να βγάλετε δεύτερο. Θα δεχόσασταν πολλές επιθέσεις...
Δεν το είχα σκεφτεί, από εσάς το συνειδητοποιώ. Προφανώς έχει να κάνει και με το τι απήχηση έχεις. Βλέπω στα σχόλια συχνά ότι αυτό που νευριάζει πολλούς είναι ότι κάποιοι επικροτούν. Αυτό νομίζω ότι δεν το αντέχουν.

Αναρωτιέμαι πού δημιουργείτε...
Στον υπολογιστή τού μαγαζιού στη διάρκεια της ημέρας.

Έχει τύχει κάποιος που μπήκε στο μαγαζί να πει «να δω τι κάνεις»;
Δεν ασχολείται κανένας. Καμιά φορά λίγοι που ξέρουν με ρωτάνε. Οι υπόλοιποι απορούν γιατί χάνομαι μέσα στον υπολογιστή. Έχει πλάκα.

Έχει επικοινωνήσει ποτέ μαζί σας κάποιος από τους γνωστούς σκιτσογράφους για να σας κάνει κάποιο σχόλιο για τα σκίτσα σας;
Ο Ανδρέας Πετρουλάκης, μία φορά. Είχα κάνει ένα σκίτσο συμπαράστασης για έναν δικαστικό αγώνα που είχε με τον Καμμένο. Με ευχαρίστησε και μου το ζήτησε για το αρχείο του.

Καθώς μεγαλώνετε, παρατηρείτε να έχει προστεθεί κάτι καινούργιο στο σκίτσο σας;
Νομίζω ότι πληθαίνουν τα μελαγχολικά σκίτσα. Προστίθεται και περισσότερη διάθεση επικοινωνίας, εξομολόγησης, απέναντι στον αναγνώστη. Πειραματίζομαι περισσότερο και με τα χρώματα. Πάντως, όταν τα σκίτσα μου γίνονται αιχμηρά δεν το κάνω από επιθετικότητα.

Έχετε χρόνο να βλέπετε ταινίες; Μου μοιάζει λογικό να χάνεστε μέσα στις ταινίες...
Έβλεπα, τώρα όχι και τόσο. Όμως για πολλές αντιλαμβάνομαι περίπου τι γίνεται μέσα από τις συζητήσεις, και μπορεί να χρησιμοποιήσω κάτι που να μην το έχω δει. Γενικά μετά από τις απώλειες πατέρα και αδελφού αποφεύγω τις δυσάρεστες ταινίες. Δεν αντέχω. Νομίζω ότι συμμετέχω σε όλες.

Σε ποιας ταινίας τα χρώματα χαθήκατε;
Ίσως στην «Αμελί». Είχε χρώματα πολλά.

Όταν σκεφτείτε ένα σκίτσο, και με δεδομένη την απασχόληση με το μαγαζί, υπάρχει ανυπομονησία για να το ξεκινήσετε;
Όταν το έχω σκεφτεί είναι θέμα. Όλη την ημέρα κυκλοφορώ κάνοντας άλλες δουλειές, και σκέφτομαι πώς θα κάνω την τάδε γραμμή, ή πώς θα γράψω το κείμενο, τι έκφραση θα έχουν τα πρόσωπα. Όλη την ημέρα δεν βλέπω μπροστά σου, βλέπω το σκίτσο. Είναι μπελάς να το έχεις στο μυαλό σου και να μην μπορείς να το βγάλεις.

Έχετε κινδυνεύσει να τρακάρετε όντας αφηρημένος για ένα σκίτσο;
Συχνά! Όταν οδηγάω, σκέφτομαι σκίτσα, σκέφτομαι και διάφορα δικά μου και παθαίνω αφηρημάδες. Ο σκιτσογράφος δεν είναι συνέχεια ένας εύθυμος άνθρωπος. Αναλόγως και τον χαρακτήρα του, βέβαια. Όμως, είναι ένας ευαίσθητος άνθρωπος, με την έννοια της έντονης επαφής με τις αισθήσεις. **Α**

ΕΝΑ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ

Μας δροσίζουν με γνώση και ομορφιά: πώς να μην αποζητούμε τα μεγάλα μουσεία της πόλης; Αυτή τη φορά επιστρέφουμε και με συγκεκριμένους στόχους: μοναδικά έργα που αξίζει να ανακαλύψουμε και μας προτείνουν οι επικεφαλής τους

Επιμέλεια: **ΙΩΑΝΝΑ ΓΚΟΜΟΥΖΑ**

Μαρία **Κουτσομάλλη**

Η Ακρίδα του Miró *στο Ίδρυμα Β. & Ε. Γουλανδρή*

Θα ήθελα να ξεχωρίσω, μεταξύ των πολλών αγαπημένων μου έργων που βρίσκονται στη συλλογή του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή, την *«Ακρίδα»* του Joan Miro. Πρόκειται για ένα έργο γεμάτο φαντασία και αισιοδοξία, που έχει ως θέμα τη θάλασσα, ένα καθαρά μεσογειακό τοπίο και την καλοκαιρινή εποχή.

Για τον Miro, η διετία 1926 -1927 αποτελεί σταθμό όσον αφορά την ανάπλαση του τοπίου. Μοιράζεται τον χρόνο του μεταξύ Παρισιού και Μοντρόιτς, στο οικογενειακό σπίτι στις ακτές της Καταλονίας. Η περιοχή με την ξερή βλάστηση και τους απέραντους ορίζοντες του δίνει την ευκαιρία να εφαρμόσει στη θεματική του τοπίου τη νέα φιλοσοφία του για τη ζωγραφική, εντάσσοντας μοναδικά στο έργο του αισθήσεις και αναμνήσεις συνδεδεμένες με έναν τόπο, αποφεύγοντας συγχρόνως συστηματικά να αποθέσει στον καμβά οποιαδήποτε αναφορά θα μπορούσε να φανεί ρεαλιστική στα μάτια κάποιου τρίτου.

Αντίθετα από ό,τι μπορεί να μας αφήσει να υποθέσουμε η απλή δομή και η εντύπωση αυθορμητισμού που δίνει, *«Η ακρίδα»* είναι αποτέλεσμα μακράς διαδικασίας στοχασμού και προετοιμασίας. Βλέπουμε ένα φανταστικό ον, από το στόμα του οποίου βγαίνει λεπτός και υγρός καπνός, να εγκαταλείπει ένα τοπίο όπου η ήρεμη θάλασσα χτυπάει πάνω σε σβησμένα πηφαίστεια για έναν πλανήτη όπου τα πηφαίστεια είναι ακόμη ενεργά και χωρίζονται από μια μυστηριώδη σκάλα. Στον ορίζοντα διακρίνουμε μια ημισέληνο στη δύση της και σημαίες που θυμίζουν παραδοσιακές εγκαταστάσεις παραθαλάσσιων κέντρων. Στην ακτογραμμή ο Miro έχει σπείρει, σαν γρίφο αλλά με τη σειρά, τα γράμματα του ονόματός του. Χρησιμοποιεί χαρακτήρες πότε τυπογραφικούς και πότε χειρόγραφους, έως εντελώς φανταστικούς, όπως το παραμορφωμένο Μ που δεσπόζει κυριολεκτικά σε όλη την επιφάνεια κάτω δεξιά. Εξίσου ευκρινώς είναι τοποθετημένη η χρονολογία, ως αναπόσπαστο μέρος του συνόλου. Τούτες οι συνηθισμένες λεπτομέρειες του έργου, η υπογραφή και η χρονολογία, αντί να βρίσκονται στριμωγμένες στις γωνίες του καμβά, έχουν τοποθετηθεί σε πρώτο πλάνο με χρώματα που έρχονται σε σαφή αντίθεση με το φόντο, σαν στοιχεία της σύνθεσης ισότιμα με την ακρίδα ή τα πηφαίστεια.

Η **Μαρία Κουτσομάλλη είναι υπεύθυνη συλλογών του Ιδρύματος Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή*

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Γιώργης **Μαγγίνης**

Κέντημα με την εκθρόνιση του βασιλιά Όθωνα στο Μουσείο Μπενάκη

Όλοι όσοι αγαπάμε τα μουσεία γνωρίζουμε πως, παρά τη μνημειακή εμφάνιση και την επιβλητική τους ατμόσφαιρα, είναι χώροι γεμάτοι ζωντάνια και διασκεδαστικές λεπτομέρειες. Ένα παρόραμα σε μία επιγραφή, μια ατίθαση τρίχα σε ένα τέλειο μουστάκι, ένα χωρατό κρυμμένο σε κάποιον πίνακα – όλα τούτα φροντίζουν ώστε η περιήγηση στο μουσείο να γίνεται απολαυστική. Για φέτος το καλοκαίρι, θα ήθελα να συστήσω ένα μεταξωτό κέντημα του 1863 από τις συλλογές του Μουσείου Μπενάκη, δωρεά του Αντωνίου Χανδρή, που εκτίθεται για πρώτη φορά στη μεγάλη επετειακή έκθεση *«1821 - Πριν και Μετά»* στο κτήριο της Πειραιώς 138. Φέρει την υπογραφή της Καλλιόπης Ι. Βρυσιώτου, για την οποία γνωρίζουμε μόνο ότι γιόρτασε την έξωση του βασιλιά Όθωνα τον Οκτώβριο του 1862. Πόσο άδοξη φαντάστηκε την έξωση αυτή η Καλλιόπη! Ο φουστανελοφόρος βασιλιάς γραπώνεται από τον θρόνο ενώ η Ελλάδα, με αρχαιοπρεπές γαλανόλευκο φόρεμα, έχει αρπάξει το σκήπτρο του και το κραδαίνει απειλητικά. Η βασίλισσα Αμαλία, με την αυλική ενδυμασία που ακόμα φέρει το όνομά της, έχει αρχίσει «γονατιστή τον θρήνο». Από την άλλη πλευρά, οι «ήρωες της Κύθνου» δεν αφήνουν καμία ελπίδα στον έκπτωτο μονάρχη: ο ανθυπολοχαγός Περικλής Μωραϊτίνης τον αδράχνει από τον ώμο, ο φοιτητής Αγαμέμνων Σκαρβέλης από τη φουστανέλα κι ο λοχαγός Νικόλαος Λεωτσάκος του δείχνει το πλοίο που θα τον μεταφέρει στην εξορία. Και οι τρεις αυτοί άνδρες σκοτώθηκαν την 1η Μαρτίου 1862 κατά τη διάρκεια στάσης ενάντια στην απολυταρχική διακυβέρνηση του Βαυαρού βασιλιά και αναδείχθηκαν σε λαϊκούς ήρωες. Κάθε φορά που τη μελετάω, αυτή η σκηνή, ίσως παρμένη από μια λιθογραφία που γονιμοποίησε τη φαντασία της κεντήστρας, γεννάει σκέψεις για τη φύση της εξουσίας, τα πάθη που εμπνέει η πολιτική, την αξία της θυσίας και τη δύναμη των συμβόλων – αλλά και ένα χαμόγελο.

Ο **Γιώργης Μαγγίνης είναι επιστημονικός διευθυντής του Μουσείου Μπενάκη*

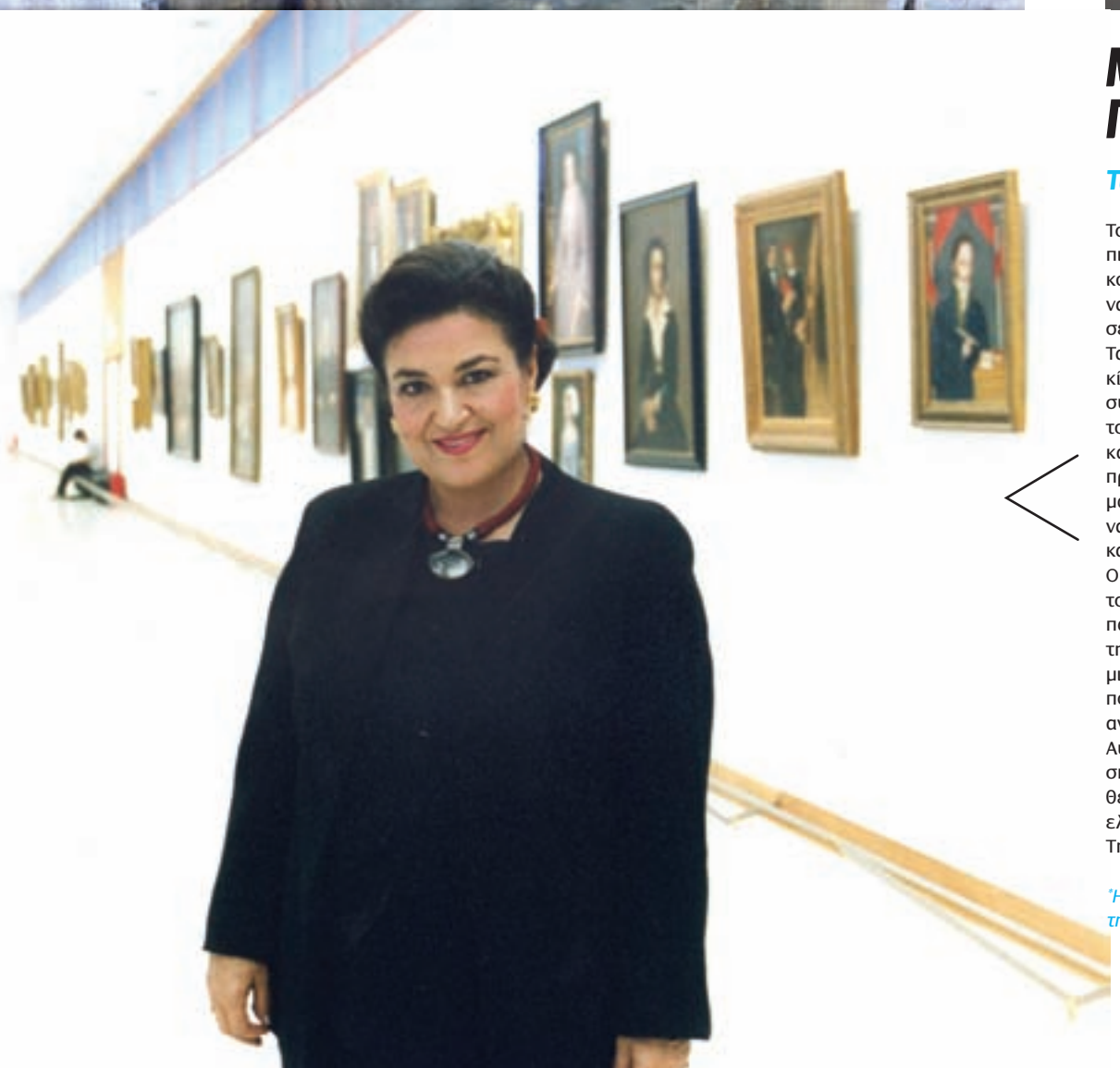

Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα

Το Ψάθινο καπέλο *στην Εθνική Πινακοθήκη*

Το *«Ψάθινο καπέλο»* του **Νίκου Λύτρα** (1883-1927) είναι από τα πιο εντυπωσιακά και τα πιο τολμηρά έργα του πρώιμου ελληνικού Μοντερνισμού (έργο του 1925 περίπου). Πριν ακόμη το αναλύσουμε, η πρώτη εντύπωση που δίνει είναι ότι βυθιζόμαστε σε ένα νησιώτικο τοπίο μια καλοκαιρινή μέρα με μεγάλη ζέστη. Τα φλογισμένα κίτρινα από τα ξερά χόρτα, που σμίγουν με την κίτρινη ψάθα του ηλιοκαμένου κοριτσιού –γιατί κορίτσι είναι– συνομιλούν με τα γαλάζια και τα ιώδη, που μεταναστεύουν από το πουκάμισο της νεαρής κοπέλας στον ασπρισμένο αυλόγυρο και στα χαμηλά νησιώτικα σπίτια, που κλείνουν τη σύνθεση προς τα πάνω. Κυριαρχούν λοιπόν δύο συμπληρωματικά χρώματα, διαβαθμισμένα όμως σε διάφορους τόνους και απλωμένα στη σύνθεση παρατακτικά: όλα τα γκριζογάλαζα ψυχρά στο κάτω μέρος, όλα τα πορτοκαλοκίτρινα θερμά προς τα πάνω.

Ο ζωγράφος φορτώνει το πινέλο του με πυκνή πάστα χρώματος και «χτίζει» τη σύνθεσή του με πλατιές πινελιές. Είναι σαν να παρακολουθούμε τον ίδιο τον γρήγορο και σίγουρο ρυθμό και τη φορά της χειρονομίας του καλλιτέχνη. Μπορούμε λοιπόν να μιλήσουμε για μια εξπρεσιονιστική χειρονομιακή γραφή. Μόνο που ο Νικόλαος Λύτρας μεταδίδει ένα αίσθημα γαλήνης και όχι αγωνίας, όπως συμβαίνει με τους εξπρεσιονιστές ζωγράφους. Αυτό το έργο, με τον κλειστό ορίζοντα και την ανοδική σύνθεση, με τα ζωηρά φλεγόμενα από τον ήλιο χρώματα, μπορεί να θεωρηθεί ως ιδεόγραμμα του ελληνικού καλοκαιριού σε ένα ελληνικό νησί στο Αιγαίο. Και σίγουρα πρόκειται εδώ για την Τήνο, από όπου καταγόταν ο ζωγράφος.

Η **Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα είναι διευθύντρια της Εθνικής Πινακοθήκης*

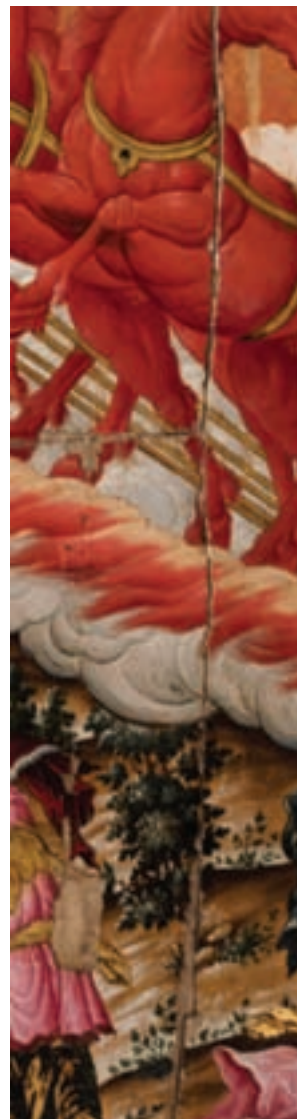

Δημήτρης **Παντερμαλής**

Η Αθηνά από το αέτωμα της Γιγαντομαχίας *στο Μουσείο Ακρόπολης*

Την επόμενη φορά που θα βρεθείτε στο μουσείο θα σας πρότεινα να προσέξετε ένα από τα πιο εντυπωσιακά έργα στην αρχαϊκή αίθουσα: το γλυπτό της Αθηνάς από το αέτωμα της Γιγαντομαχίας, που προέρχεται από τον Αρχαίο Ναό της Αθηνάς Πολιάδας. Είναι τμήμα μιας πολυπρόσωπης σύνθεσης από την οποία έχουν σωθεί τα θραύσματα τεσσάρων μορφών και μικρό θραύσμα μιας πέμπτης. Στο κέντρο του αετώματος εικονίζεται η Αθηνά που καταβάλλει με το δόρυ που θα κρατούσε στο δεξί χέρι τον Γίγαντα Εγκέλαδο. Φορά χιτώνα και ιμάτιο και από πάνω μακριά αιγίδα με ζωγραφιστές φολίδες και μαρμάρινα φίδια στην παρυφή. Στο κεφάλι φορούσε χάλκινο κράνος, το οποίο δεν σώζεται. Η επιφάνεια του γλυπτού έχει δουλευτεί με πάρα πολλή μεγάλη επιμέλεια και έχει χρησιμοποιηθεί αρκετό χρώμα ώστε να αποδοθούν λεπτομέρειες του ρούχου. Αυτό το έργο έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί συνοψίζει τον αγώνα των θεών να μην εκθρονιστούν και ανεβούν στην εξουσία οι Γίγαντες. Με εντυπωσιάζει γιατί δηλώνει την αντιπαράθεση ανάμεσα στο φως (που εκπροσωπούν οι θεοί και ήταν η ιδεολογία των Αθηναίων) και στις σκοτεινές δυνάμεις της γης (που είναι οι Γίγαντες). Παντού στον Παρθενώνα υπάρχει αυτός ο υπαινιγμός για τους φωτισμένους και τους βαρβάρους. Και το τεχνικό κομμάτι του έργου, όμως, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον. Έχει μια κίνηση προς τα εμπρός, η οποία συγκεντρώνει όλη τη δύναμη των θεών να πορευθούν εναντίον των γιγάντων. Είναι δε κατασκευασμένο από παριανό μάρμαρο που μπορεί να απορροφήσει το φως και να το εκπέμψει κιόλας. Είναι ένα φωτεινό έργο, από αυτά που σου επιβάλλονται.

Ο **Δημήτρης Παντερμαλής είναι πρόεδρος του Μουσείου Ακρόπολης*

Αικατερίνη **Δελλαπόρτα**

Η Ανάληψη του Προφήτου Ηλία του Θεσβίτου *στο Βυζαντινό Μουσείο*

Η πολύπαθη εικόνα, λεπτομέρεια της οποίας αποτελεί το κεντρικό θέμα των διαφημιστικών πανό του μουσείου, χρονολογείται στο β΄ μισό του 17ου αι. και αποτελεί «κόπο και σπουδή» του Θεόδωρου Πουλάκη. Ο Πουλάκης (π. 1620-1692) μαζί με τον Εμμανουήλ Τζάνε Μπουνιαλή ήταν οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι της τελευταίας περιόδου της Κρητικής Σχολής, που με τις έντονες δυτικές επιρροές τους άνοιξαν τον δρόμο για την Επτανησιακή Σχολή του 18ου αιώνα. Στην κεντρική οριζόντια ζώνη η ανάληψη του Προφήτη στους ουρανούς εν μέσω ανεμοστρόβιλου και πάνω σε τέθριππο άρμα φωτιάς συνδυάζεται με την περισυλλογή του μανδύα του Προφήτη και της επίδειξής του από τον Ελισαίο στους 50 προφήτες που τους ακολουθούσαν. Η σκηνή αυτή αντιγράφει χαλκογραφία του Φλαμανδού χαράκτη Jan Wierix (1549-περ.1620) σε σχέδιο M. de Vos. Στη δεξιά κάτω γωνία της κεντρικής ζώνης εικονίζεται ο Κρητικός αφιερωτής της εικόνας Σωφρόνιος Φασκόμηλος, εφημέριος του ναού του Προφήτη Ηλία στην Άνω Κορακιάνα στην Κέρκυρα και πιθανότατα πρόσφυγας του Κρητικού Πολέμου. Στην άνω και κάτω ζώνη της εικόνας ιστορούνται επεισόδια από τον βίο του Προφήτη.

Η εικόνα εκλάπη από τον ναό της Κέρκυρας το 1976 και τεμαχίστηκε βάρβαρα με πριόνι σε 11 κομμάτια ώστε να μεταφερθεί ευκολότερα και να πωληθεί στο εξωτερικό. Μετά τη σύλληψη των αρχαιοκαπήλων, παραδόθηκε στο μουσείο. Το 1984 ολοκληρώθηκε η αρχική συντήρησή της από τους Σταύρο Μπαλτογιάννη, Σπύρο Βαρώτση και Θάλεια Παπαγεωργίου, ενώ το 2008 έλαβε συμπληρωματική συντήρηση από τους Βαγγέλη Αρμπιλιά και Νίκο Βίττη. Σήμερα, και ενώ η πτέρυγα της Επτανησιακής Σχολής παραμένει κλειστή λόγω εργασιών συντήρησης, το έργο τοποθετήθηκε σε ειδικά κατασκευασμένο καβαλέτο και σε χώρο διαρκώς επισκέψιμο ώστε, πέρα από τη μεγάλη καλλιτεχνική και επιστημονική του αξία, να αποτελέσει κι ένα φωτεινό παράδειγμα αγώνα απέναντι σε οποιαδήποτε επιβουλή του δικαιώματος όλων μας στον πολιτισμό.

Η **Αικατερίνη Δελλαπόρτα είναι διευθύντρια του Βυζαντινού & Χριστιανικού Μουσείου* **Α**

Η ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΗΜΑΤΟΣ

Μία παρέα από κυρίες (και ένας κύριος) κεντούν τον ελληνικό πολιτισμό

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ**

Τα τελευταία χρόνια το κέντημα έχει επανέλθει δυναμικά στις καλλιτεχνικές συνήθειες πολλών, όπως και το πλέξιμο και άλλες εκδοχές χειροποίητων έργων. Πέρα όμως από τη χαλαρωτική προσήλωση που προσφέρει το κέντημα σαν φαινόμενο του cocooning και, τελευταία, του lockdown, υπάρχουν και εκείνοι που βρίσκουν σε αυτό μία ασχολία με νόημα που απαιτεί τέχνη, αφοσίωση και στόχο.

Ανακαλύψαμε τη **Συντροφιά του Συλλογικού Κεντήματος**, μία online κοινότητα που αποτελείται από κυρίες που, καθισμένες στην αγαπημένη τους πολυθρόνα, κοντά σε φως, με τα υλικά τους γύρω τους τακτοποιημένα, φακό, ψαλίδι, υφάσματα, κλωστές σε όλους τους τόνους, δημιουργούν έργα με σταυροβελονιά αποκλειστικά, και με θέματα από όλο το φάσμα του ελληνικού πολιτισμού. Εικόνες αξιοθαύμαστης ακρίβειας που κεντιούνται καρέ-καρέ, σαν pixels, και αποδίδουν εικόνες, φωτογραφίες, πορτρέτα, ακόμα και πεντάγραμμο με νότες.

Η γυναίκα που εμπνεύστηκε αυτή τη Συντροφιά του Συλλογικού Κεντήματος και διαχειρίζεται τα έργα ελπίζοντας ότι θα ενδιαφερθεί κάποιος πολιτιστικός φορέας να τα αξιοποιήσει, είναι η κυρία **Κλαυδία Μάμαλη**, μία ευγενική και δραστήρια παρουσία που μας ξενάγησε στον κόσμο της σταυροβελονιάς.

Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

«Η Συντροφιά του Συλλογικού Κεντήματος σας περιμένει! Ο Ελληνικός Πολιτισμός, μία έννοια μεγαλειώδης και υπέροχη, θα ζωντανέψει με βελόνα και κλωστή από τα χέρια μας, τη φαντασία μας, το μεράκι μας! Σε εταμίν άιντα εκρού θα κεντήσουμε με σταυροβελονιά, όποιο θέμα επιλέξουμε, συναφές με τις 3 χρονικές περιόδους της ελληνικής ιστορίας: Αρχαιότητα, Βυζάντιο, Νεότεροι χρόνοι. Κάθε μία από εμάς καλείται να κεντήσει ένα ή περισσότερα κομμάτια. Το κάθε κομμάτι θα πρέπει να περιλαμβάνει μοτίβο, ή παράσταση (ρητό, στίχους, απόσπασμα κειμένου, μαντινάδα, παροιμία κ.λπ.) και το σύνολο θα πρέπει να περικλείεται από μπορντούρα. Μη διστάσετε να δηλώσετε την προτίμησή σας σχετικά με το έργο που θέλετε να αναλάβετε. (...) Το έργο μας, πρωτότυπο και μοναδικό, όταν ολοκληρωθεί, έχουμε την πρόθεση να το δωρίσουμε σε πολιτιστικό φορέα ο οποίος θα αναλάβει την υποχρέωση να το εκθέσει και να το διαφυλάξει. Ευχαριστούμε πολύ για τη συμβολή σας... Όλες μαζί θα καταφέρουμε αυτό το μεγάλο έργο και θα αφήσουμε το αποτύπωμά μας στις επόμενες γενιές!»

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Η κυρία Μάμαλη, από μικρή ηλικία αφοσιωμένη στην τέχνη του χειροποίητου, όταν γνώρισε τη σταυροβελονιά ανακάλυψε έναν κόσμο έκφρασης και δημιουργίας που τη γοήτευσε. Με επισκέψεις σε μουσεία, συμμετοχή σε σεμινάρια και βιβλία και επαγγελματικά ταξίδια στο εξωτερικό γνώρισε τα Κεντημένα Δειγματολόγια (οδηγοί συμβόλων και γραμμάτων ▶

Η Κλαυδία Μάμαλη, η οποία εμπνεύστηκε τη Συντροφιά του Συλλογικού Κεντήματος

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Με μεγάλη μας χαρά και τιμή, οι κυρίες της Συντροφιάς έβαλαν και την ATHENS VOICE στα θέματά τους και μάλιστα κέντησαν δύο από τα παλιά μας εξώφυλλα, ειδικά για εμάς. Ένα δικής μας επιλογής και ένα δικής τους. Το πρώτο είναι ένα έργο του **Χάρι Λάμπερτ** που είχε φιλοτεχνήσει ο εκλιπών πια καλλιτέχνης το 2003 και έγινε εξώφυλλο στην εφημερίδα μας στις 15 Ιανουαρίου του 2004. Το δεύτερο επέλεξε η παρέα της Συντροφιάς. Πρόκειται για έργο που φιλοτέχνησε η **Γεωργία Νικοδήμου** προκειμένου να γίνει φουλάρι με θέμα τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση και έγινε εξώφυλλο στις 25/2/21. Η χρυσοχέρα που κέντησε και τα δύο έργα Τέχνης είναι η κυρία **Στέλλα Τσεσμεντζόγλου** από το Διακοφτό και την ευχαριστούμε θερμά, όπως και την κυρία **Κλαυδία Μάμαλη** για αυτή την πανέμορφη ξενάγηση που μας προσέφερε.

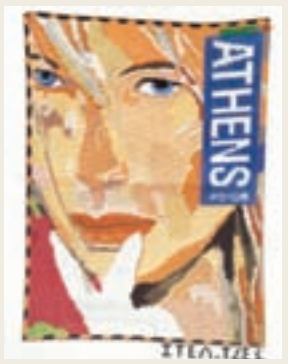

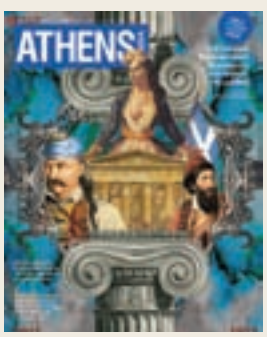

κεντημένων με σταυροβελονιά, που συχνά είναι σπανιότατα δείγματα) που έγιναν το πάθος της και άρχισε να τα μελετάει συστηματικά, μαζί με τη λαογραφία και τα παραδοσιακά κεντήματα του τόπου μας.

«Στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης που πήγα είδα μόνο τρία τέτοια δείγματα» λέει. «Με την αναζήτησή μου ανακάλυψα ότι πάρα πολλοί άνθρωποι που βρήκαν τέτοια πράγματα σε οικογενειακά μπαούλα δεν ήξεραν καν τι είναι, κάποιοι τα έκαναν ξεσκονόπανα, άλλοι τα πέταξαν... Εμένα αυτό το πράγμα με μάγεψε. Από μία φίλη της μαμάς μου, βρήκα ένα παλιό κέντημα του 1895 που είναι μία κατάθεση ψυχής. Το "έγραψε" μία νησιώτισσα και κέντησε επάνω φράσεις, αρκετές ανορθόγραφες μάλιστα, για τον αγαπημένο της».

Η πληροφόρησή της μέσω γαλλικών κυρίως περιοδικών ότι στη Γαλλία σε κάθε μικρό χωριό γίνονται φεστιβάλ, διαγωνισμοί, σεμινάρια και παρουσιάσεις συλλογικών κεντημάτων, την παρακίνησε να φανταστεί μία ανάλογη δραστηριότητα και στην Ελλάδα και μάλιστα με θέμα τον Ελληνικό πολιτισμό. Όπως λέει, *«σε αυτή την ιστορία είχαμε τεράστια βοήθεια από τη φίλη μου, τη λαογράφο μας την κυρία Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμπλάκη, ήταν εκείνη που με ενθάρρυνε».* Ο πυρήνας είχε δημιουργηθεί από 3-4 στενές φίλες, *«αλλά για την υλοποίηση της ιδέας χρειάζονται πολύ περισσότερα άτομα και εδώ οι κόρες μου έδωσαν την λύση. Το διαδίκτυο! Έτσι με μύησαν, παρά τους δισταγμούς μου, στο Facebook. Η αθρόα συμμετοχή ήταν μία ευχάριστη έκπληξη. Στο στάδιο αυτό συμβουλευτήκαμε φίλες φιλολόγους, βυζαντινολόγους, λαογράφους που μας πρόσφεραν πολύτιμες πληροφορίες. Ακόμα και την ιστορία του ελληνικού παραδοσιακού κεντήματος την εντάξαμε στο λαογραφικό κομμάτι των έργων μας. Βρήκα φίλη ας πούμε, από τα Μεσόγεια, που έχει κεντήσει την αρβανίτικη βελονιά που την ξέρει».*

Η επίπονη προσπάθεια τώρα, είχε να κάνει όχι μόνο με την αναζήτηση των εικόνων αλλά και το πώς θα μετατρέπονταν η κάθε εικόνα σε κάναβο, ώστε να κεντηθεί με σταυροβελονιά. Και πάλι μόνες τους, οι κυρίες της Συντροφιάς, βρήκαν μικρά, δωρεάν προγράμματα στο διαδίκτυο για την επεξεργασία των εικόνων τους.

«Αρχίζει λοιπόν η ομάδα, εγώ και οι φίλες, να επιλέγουμε θέματα και να τα ανεβάζουμε στη σελίδα μας μαζί με πληροφορίες για αυτά – χρονολογίες, ιστορικά στοιχεία κ.λπ. Και γράφαμε ποιά φίλη θα ήθελε να το αναλάβει αυτό; Και από κάτω δήλωναν συμμετοχές. Το έπαιρνε η πρώτη που το δήλωνε. Είχαμε ορίσει συγκεκριμένο ύφασμα αν και είναι λίγο σχετικό αυτό γιατί η κάθε μια το προμηθεύεται μόνη της. Υπάρχουν ειδικά υφάσματα για σταυροβελονιά που η ύφανσή τους είναι ισομερής, το στημόνι με το υφάδι, και κάνει ίσα τετραγωνάκια. Η καλύτερη απόδοση λοιπόν της εικόνας επάνω στο ύφασμα, αν και μπορεί να γίνει με τύπωμα, εμείς την κάνουμε με μέτρημα που είναι πολύ πιο δύσκολο. Γίνεται το ύφασμα κάναβος, όπως στη ζωγραφική κι έτσι έχουμε μεγάλη απόδοση στη λεπτομέρεια. Το ύφασμα και τα υλικά η κάθε μία τα αναλαμβάνουμε μόνες μας. Μάλιστα, η κάθε κεντήστρα κεντάει επάνω στο έργο και το όνομά της και στέλνει μαζί και ένα σημείωμα με το βιογραφικό της, τα συναισθήματά της. Έχουν δείξει μία πολύ συγκινητική συμπεριφορά σε αυτό».

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

«Έτσι φθάσαμε μετά από 3 σχεδόν χρόνια να έχουν κεντηθεί από 200 κεντήστρες από όλη την Ελλάδα, αλλά και από το εξωτερικό περίπου 350 έργα, πρωτότυπα και μοναδικά πολλά μάλιστα έχουν και ιδιαίτερη αναφορά στο 1821. Κεντήθηκαν, Βασιλείς, βυζαντινοί αυτοκράτορες και αυτοκράτειρες, ήρωες, λογοτέχνες, πθοποιοί, εθνικοί ευεργέτες, επιστήμονες, καλλιτέχνες, ιστορικά και μυθικά πρόσωπα, φιλόσοφοι, κείμενα, τα Δελφικά παραγγέλματα, παροιμίες, ακόμη και η αυθεντική παρτιτούρα του τραγουδιού "Τα παιδιά του Πειραιά" του Μ. Χατζηδάκι». Η Συντροφιά έχει κάνει, μάλιστα, και live συναντήσεις, προ κορωνοϊού. *«Ανάμεσά μας»* λέει η κυρία Μάμαλη, *«είναι και η φίλη και γειτόνισσά μου, η ιστορικός κυρία* **Μαρία Ευθυμίου**. *Η κυρία Ευθυμίου είχε μία εικόνα στο γραφείο της, το παιδάκι επάνω στο βαρκάκι με την ελληνική σημαία που ήταν τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων. Μου λέει, "εγώ θέλω να κάνω αυτό". Αν και ήταν μία σκοτεινή και θολή φωτογραφία το προσπαθήσαμε με τα μέσα που είχαμε και τελικά το έκανε. Στα μέλη μας έχουμε φιλολόγους, συνταξιούχους, επιχειρηματίες, γυναίκες που έχουν καταστήματα με είδη κεντήματος, έχουμε φοιτήτρια, οδοντίατρο, έχουμε ακόμα και κυρία που κέντησε για πρώτη φορά στη ζωή της. Τώρα τελευταία έχει εμφανιστεί και ένας κύριος που θέλει να κάνει κάτι πολύ ιδιαίτερο, κάτι από την πατρίδα του, ένα χωριό της Κρήτης όπου έγινε κάποια μάχη εκεί, αλλά δεν έχουμε μπορέσει να βρούμε κάτι σχετικό».*

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΣΤΑΥΡΟΒΕΛΟΝΙΑ

Η κυρία Κλαυδία μας διηγήθηκε σαν παραμύθι την ιστορία αυτών των κεντημάτων που τη γοήτευσαν...

Αυτά τα ιδιαίτερα εργόχειρα εμφανίζονται αρχικά στη Γαλλία περί τον 11ο αιώνα, κεντημένα με σταυροβελονιά επάνω σε ένα μακρόστενο κομμάτι λινού υφάσματος, με λινές, μάλλινες, ή μεταξωτές κλωστές, βαμμένες με φυτικές βαφές, γι΄αυτό και τα χρώματά τους είναι πολύ αχνά. Ονομάζονται marquoirs/σημειωματάρια στη Γαλλία, ενώ στις αγγλοσαξωνικές χώρες ονομάζονται samplers / δειγματολόγια και αποτελούσαν τον κυριότερο τρόπο εκπαίδευσης των κοριτσιών, στο σπίτι ή σε μοναστήρια, όπου διδάσκονταν γραφή και ανάγνωση μέσω της διδασκαλίας του μετρητού κεντήματος, που συμπεριλαμβάνει την εκμάθηση του αλφάβητου, μέτρημα, συνδυασμό χρωμάτων, δημιουργία μοτίβων κ.λπ.

Οι εκπαιδευόμενες ήτανε κορίτσια ηλικίας 5-12 ετών, κόρες ευγενών ή πλουσίων αστών και εμπόρων, γιατί ήτανε οι μόνες που είχανε ευχέρεια χρόνου και τη δυνατότητα αγοράς των πανάκριβων υλικών όπως το λινό ύφασμα και οι κλωστές, εξ άλλου τα ρούχα των απλών πολιτών και χωρικών ήτανε απλά και αυστηρά, δεν είχανε στολίδια, τα κεντήματα και οι δαντέλες, ήτανε καθαρά προνόμιο της αριστοκρατίας και χρησιμοποιούντο κατά κόρον από την εκκλησία. Τα παραδοσιακά σχέδια περνούσαν από γενιά σε γενιά, από μητέρα σε κόρη ενώ τα πρώτα βιβλία σχεδίων χρονολογούνται από το 1523 και το 1597. Τα δειγματολόγια περιελάμβαναν ένα ή περισσότερα Αλφάβητα, τα οποία χρησίμευαν κυρίως για το μαρκάρισμα των ασπρορούχων της προίκας κάθε κοπέλας, για πρακτικούς λόγους (τα ασπρόρουχα, σεντόνια, τραπεζομάντιλα κλπ πλένονταν δύο φορές το χρόνο σε κοινές πλύσεις και το μαρκάρισμα βοηθούσε στο ξεχώρισμά τους) ενώ πολλές φορές περιελάμβαναν ρητά, στίχους, προσευχές και αφιερώσεις. Στο δειγματολόγιο υπάρχει συνήθως το όνομα και το επίθετο της κεντήστρας, η ημερομηνία της γέννησής της, το σχολείο της ή η περιοχή της διαμονής της και η χρονολογία που πραγματοποιήθηκε το εργόχειρο και πιο σπάνια, άλλες σημαντικές ημερομηνίες, όπως γέννησης, γάμου κλπ. Τα νεαρά κορίτσια μάθαιναν τις διάφορες βελονιές (γαζί, πισωβελονιά, πλακέ, ροκοκό) και κυρίως τη σταυροβελονιά που αποτελεί τη βασική βελονιά των δειγματολογίων, αν και είναι ανατολικής προέλευσης (μάλλον από την Κίνα) χρησιμοποιώντας ένα μικρό ορθογώνιο κομμάτι λινού υφάσματος 20 x 30cm περίπου, όπου απεικόνιζαν διάφορα μοτίβα, γιρλάντες, θρησκευτικά θέματα (σταυρό, εστεμμένη καρδιά, τον αμνό του θεού, τον Αδάμ και την Εύα, το δένδρο της ζωής) κλπ ενώ αργότερα προστέθηκαν πιο σύνθετα διακοσμητικά μοτίβα (πουλιά, άνθη, καρποί, στεφάνια, πλαισιωμένα από γιρλάντες λουλουδιών, μαιάνδρους και άλλα γεωμετρικά περιγράμματα) εμπλουτισμένα με σύμβολα φιλίας, προστασίας, εξουσίας, γονιμότητας, ευημερίας, αφθονίας κ.ά. Τον 17ο αιώνα, η χρήση βιομηχανοποιημένων χημικών βαφών, έφερε την « έκρηξη» του κόκκινου χρώματος το οποίο αντιπροσωπεύει το χρώμα της ζωής, είναι ζωηρό, σταθερό και ανθεκτικό στις πλύσεις γι΄ αυτό και από την εποχή αυτή εμφανίζονται πολλά μονόχρωμα δείγματα σε ζωηρό κόκκινο χρώμα (DMC 321).

Περισσότερα: www.facebook.com/groups/512543865776910/?ref=bookmarks

ATHENS VOICE
PODCAST
Κοσμοπόλεις
Ένα ταξιδιωτικό Podcast
με τη Σώτη Τριανταφύλλου
ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
2001-2021
ATHENS
INTERNATIONAL AIRPORT
ELEFTHERIOS VENIZELOS

Μιλήσαμε με τον ζωγράφο ***Γιώργο Ρόρρη*** *λίγες μέρες πριν τα εγκαίνια της μεγάλης αναδρομικής του έκθεσης στο Μουσείο Γουλανδρή, στην Άνδρο*

ΤΗΣ **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ** - Φωτό: **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΙΤΤΑΣ**

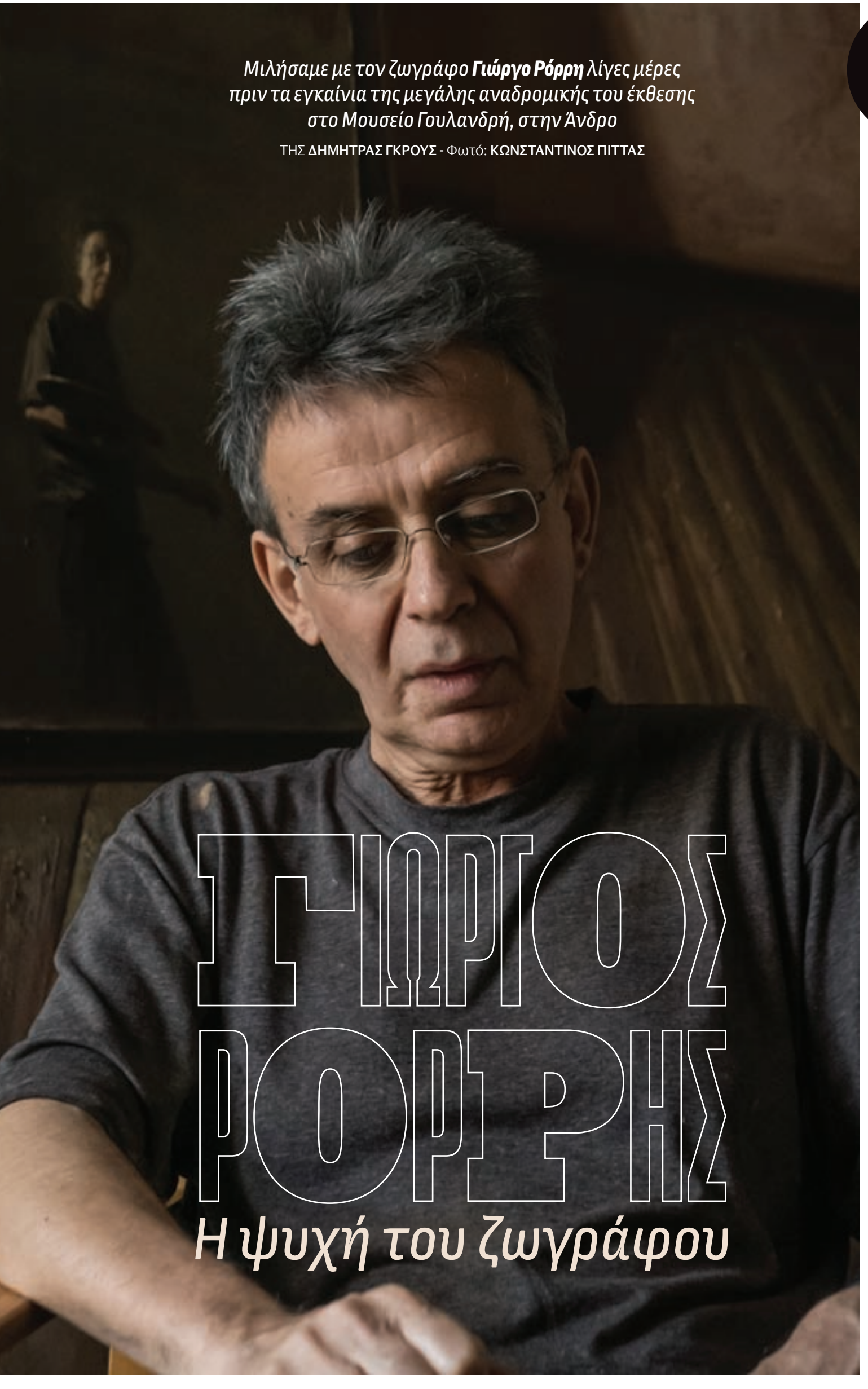

ΓΙΩΡΓΟΣ ΡΟΡΡΗΣ

Η ψυχή του ζωγράφου

Τι σημαίνει για τον ζωγράφο να ζωγραφίζει υπό το κράτος ενός συναισθηματικού ερεθισμού; Να πρέπει να αποτυπώσει σε έναν άσπρο καμβά τη εικόνα της πραγματικότητας που κείται απέναντί του; Να τη χτίζει σιγά-σιγά, μέσα από την ασάφεια, πασχίζοντας να της δώσει μορφή; Πώς είναι να φεύγει το βράδυ από το εργαστήριο με ένα αίσθημα αποτυχίας, ότι δεν του βγαίνει; Και πού βλέπει την ομορφιά; Για αυτά τα πράγματα ήθελε να μας μιλήσει ο **Γιώργος Ρόρρης**, ένας από τους σπουδαιότερους, όπως λέμε, ζωγράφους της γενιάς του, βάζοντάς μας στα ενδότερα της κοπιαστικής καθημερινότητας στο εργαστήριο – και μαζί στα ενδότερα της ψυχής του ζωγράφου.

Το ατελιέ του, ένα κτίριο του 1930 σε μια γειτονιά στον Σταθμό Λαρίσης γεμάτη συνεργεία αυτοκινήτων, απεικονίζεται στα περισσότερα έργα του, κι έτσι πηγαίνοντας να τον επισκεφθείς έχεις μια αίσθηση οικειότητας. Πώς μοιάζει ζωντανό, αυτό που έχεις δει με τόσους τρόπους ζωγραφισμένο; Στα δωμάτιά του ζωγραφίζει περίπου εδώ και 28 χρόνια πάνω κάτω το ίδιο θέμα, έναν άνθρωπο, κατά κύριο λόγο γυναίκες, μαζί με καλώδια στο πάτωμα, κάποια λιγοστά έπιπλα, το πάτωμα σκέτο, έναν καθρέφτη, το παράθυρο που δείχνει εικόνες του έξω κόσμου… Μέσα εκεί, με τη φθορά του χρόνου ανεξίτηλη απ' άκρη σ' άκρη, περνάει μήνες με το μοντέλο του μέχρι να τελειώσει ο πίνακας που πασχίζει να φτιάξει, να του δώσει σώμα, ύφος, μια δεύτερη ζωή.

Τις ώρες που περάσαμε μαζί, καθισμένοι σε αντικριστές καρέκλες, ηχογράφησα μια θάλασσα από υλικό. Όταν έχεις απέναντί σου τον ζωγράφο Γιώργο Ρόρρη δεν θέλεις να τον διακόψεις επειδή σε γοητεύει η ειλικρίνειά του, κι ο τρόπος του να σε μυεί στον μαγικό κόσμο της ζωγραφικής. Λατρεύει να μιλάει για τη ζωγραφική. Μπορεί να πιαστεί από κάθε τι αφήνοντας τον συνειρμό να τον οδηγεί, όπως το πινέλο του, ανοιγοκλείνει παρενθέσεις που διατρέχουν την ιστορία της Τέχνης. Ακούγοντάς τον σου ανοίγει η όρεξη για ζωγράφους, η επιθυμία να πας στο μουσείο, ψάχνεις να δεις έργα του Βαν Γκονγκ, τις προσωπογραφίες του Ρέμπραντ, τα αριστουργήματα των Ιταλών της Αναγέννησης, των Ελλήνων της Σχολής του Μονάχου… Κι έπειτα κοιτάς και ξανακοιτάς τα δικά του έργα που δείχνουν όλο και πιο μεστά και συγκινητικά, όσο εκπαιδεύεσαι να «βλέπεις».

Πιο υποψιασμένη για την ομορφιά που υπάρχει γύρω μας, φεύγω με την υπόσχεση ότι την επόμενη φορά θα πούμε (και θα γράψουμε) ιστορίες. Ιστορίες από τον παλιό κόσμο, όταν παιδάκι ακόμα μεγάλωνε σε ένα χωριό ανάμεσα στον Πάρνωνα και τον Ταΰγετο και με το μολύβι του σχεδίαζε εικόνες από τους ήρωες της Επανάστασης των σχολικών βιβλίων, ή όταν 13 χρονών πήγαινε στο μαγαζάκι του χωριού για να αγοράσει με τις 5 του δραχμές κάθε εβδομάδα τα «Επίκαιρα» (για φαντάσου!) όπου μάθαινε για την Ελλάδα και τον κόσμο, κι έβρισκε αναφορές για βιβλία που θα παράγγελνε μετά από τη Σπάρτη. Κάπως έτσι ήξερε απέξω την Ιστορία της Μοντέρνας Ζωγραφικής, πριν ακόμα φύγει από την οικογενειακή ταβέρνα - καφενείο *[«ακόμα και τώρα μου αρέσει να πηγαίνω και να κάθομαι σε καφενεία, μεγάλωσα πηγαίνοντας καφέδες στα τραπέζια»]* για να σπουδάσει στην Καλών Τεχνών, με καθηγητές όπως ο Μόραλης και ο Μυταράς και να κατεβάζει τόμους από τα ράφια της Βιβλιοθήκης με ζωγράφους της παλαιάς ζωγραφικής – και βέβαια να θητεύσει στο εργαστήριο του Παναγιώτη Τέτση, δασκάλου του και φίλου μιας ζωής. Και τέλος, να μας πει ιστορίες από το Παρίσι, όταν πήγε με υποτροφία από το ίδρυμα Γουλανδρή να φοιτήσει στο διάσημο εργαστήριο του ζωγράφου Κρεμολίνι, όπου για πρώτη φορά είδε ζωντανά τα έργα που μέχρι τότε ήξερε από τα βιβλία, όταν άρχισε να εξερευνά το ασήμαντο μέχρι τότε για τα μάτια του *(«Δεν είχα ούτε μοντέλο ούτε τίποτα, είχα το δωματιάκι που καθόμουν, τις πόρτες, τους τοίχους…)* και μια καινούργια αντίληψη για τον κόσμο και τη ζωγραφική.

Είναι από τους πιο σημαντικούς Έλληνες ζωγράφους, κι ας μη νιώθει ο ίδιος άνετα με τέτοιους τίτλους. Ο χρόνος θα το δείξει. Στη μεγάλη αναδρομική στο **Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης** του Ιδρύματος Β&Ε Γουλανδρή στην Άνδρο, που εκθέτει 60 πίνακες και σχέδια της καλλιτεχνικής του εξέλιξης –ο Βασίλης Γουλανδρής ήταν από τους πρώτους που διέκρινε το ταλέντο του και από τους πρώτες συλλέκτες έργων του– μέχρι σήμερα, οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να περιπλανηθούν στο ζωγραφικό του σύμπαν, να δουν πώς ρίζωσε το έργο του και έβγαλε τα θαυμαστά κλαδιά του. Του ανέφερα ότι μου έκανε εντύπωση με πόση τρυφερότητα μίλησαν για εκείνον στη συνέντευξη Τύπου οι άνθρωποι του Μουσείου, η επιμελήτρια της έκθεσης **Μαρία Κουτσομάλλη - Μορώ**, και ο **Κυριάκος Κουτσομάλλης**. *«Κι εγώ τρέφω αισθήματα εκτίμησης και αγάπης, γνωριζόμαστε από το 1987, που πήγα στη Γαλλία, 24 χρονών. Με έπαιρναν τηλέφωνο και πήγαινα σε εκείνο τον φοβερό δρόμο που ήταν το σπίτι και τα γραφεία των Γουλανδρή –η Avenue Foch είναι για μένα η ομορφότερη λεωφόρος του κόσμου, καμία σχέση με τις συνοικίες που έμενα–, κι άνοιγε η ψυχή μου, κουβεντιάζαμε, ξεφύλλιζα βιβλία... υπήρχαν παντού βιβλία. Αν και στη Γαλλία δεν τα στερήθηκα τα βιβλία, τα βιβλιοπωλεία είχαν από τότε αυτή την ωραία συνήθεια, έκαναν τα λεγόμενα nocturne, έκλειναν αργά τη νύχτα. Όταν πηγαίνω στο Παρίσι η χαρά μου είναι να πηγαίνω εκεί, έχουν σκαμπουδάκια που κάθεσαι με τις ώρες και διαβάζεις, και μετά πας και πίνεις ένα κονιάκ, εμένα αυτά τα πράγματα μου αρέσουν...»*

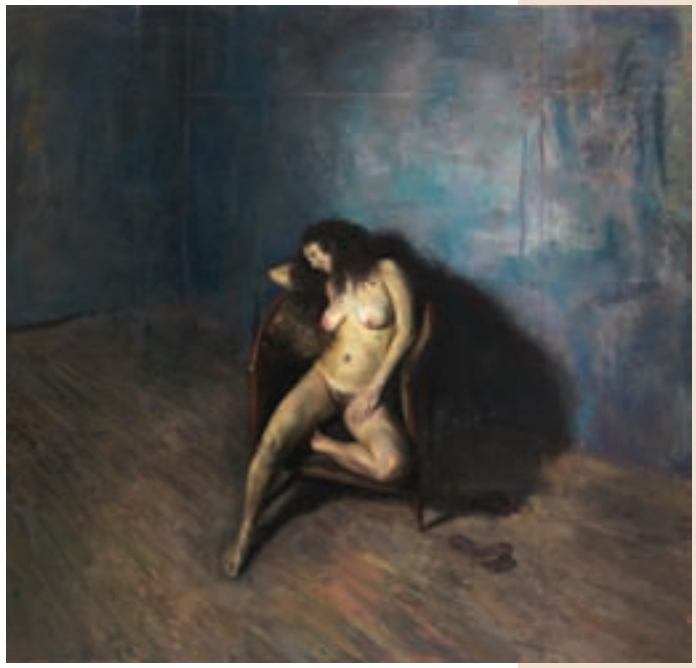

Η απλότητά του είναι συγκινητική, κι όμως είναι ένας διανοούμενος με την έννοια ότι έχει περιπλανηθεί στην ποίηση, τη λογοτεχνία, τη μουσική, όπως περιπλανιέται στον σκληρό κόσμο που όλοι ζούμε. Ο ζωγράφος δεν είναι κάτι αφηρημένο, δεν κατοικεί στο επέκεινα των ιδεών και των χρωμάτων, είναι κι αυτός πάσχων σώμα, όπως πάσχοντα είναι τα σώματα που δείχνει και στα έργα του. Και δεν υπάρχει πιο συγκινητικό σύμβολο της ανθρώπινης ιδιότητάς μας από το ανθρώπινο σώμα, κι από το «βλέμμα» όπως έχει σμιλευτεί από τις χαρές κι από τις λύπες της ζωής, αυτό το βλέμμα που στα έργα του σταματάς και το κοιτάς, σαν να σου απευθύνεται, και να σου λέει, *άνθρωπος είμαι κι εγώ, όπως κι εσύ.*

Κι έτσι, δεν μπορείς να σκεφτείς πιο ταιριαστές λέξεις από αυτές του τίτλου της έκθεσης, που διάλεξε η επιμελήτρια. *«Η ευγένεια του απέριττου»*. Στα γαλλικά, *La noblesse de l impure*. Η λέξη *impure* έχει τη σημασία του εξαγνισμένου, του ακέραιου, και φυσικά αυτού που δεν έχει κάτι περιττό. Ακεραιότητα, λεπτότητα, απέριττη ευγένεια, σεβασμός, σε κάθε του χειρονομία και απεύθυνση. Όπως θα έλεγε κι ο ίδιος... χαίρομαι που με βλέπεις έτσι, αυτό όμως δεν μπορώ να το πω εγώ, είναι η υποκειμενική σου αίσθηση. Μα ναι, όλα αυτά τα είναι ο Γιώργος Ρόρρης, και όλα υπάρχουν στη ζωγραφική του. Η έκθεση στην Άνδρο είναι από τα δώρα αυτού του καλοκαιριού, ακόμα κι αν, εφόσον δεν καταφέρουμε να πάμε, απλώς μας παρακινήσει να γνωρίσουμε τα έργα του ζωγράφου στις οθόνες του υπολογιστή μας. **Α**

Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Άνδρος, 4/7 - 3/10

Υπάρχει γύρω μας ομορφιά που δεν τη βλέπουμε. Στα ματιά των ανθρώπων η ζωή φαίνεται κοινότυπη. Δεν εκπλήσσεται κανείς, ας πούμε, από το θέαμα των πρωινών δροσοσταλίδων στα φύλλα της τριανταφυλλιάς, δεν το βλέπει, προσπερνάει. Στο ατελιέ, έχω την τύχη να βρίσκομαι κοντά σε κάποιους από τους πολύ ωραίους δρόμους της Αθήνας. Το καλοκαίρι η Μιχαήλ Βόδα είναι ένας δρόμος καταπράσινος, περπατάει κανείς κάτω από την παχιά, δροσερή σκιά που φτιάχνουν τα δέντρα – την άνοιξη τα δέντρα είναι γυμνά, δεν τα προσέχουμε, κάποια μέρα μπορεί να τα κοιτάξουμε και να πούμε, ρε παιδιά, πότε έβγαλαν φύλλα; Στη ζωγραφική πρέπει να προσέξεις αυτό με το οποίο έρχεσαι σε επαφή, να το «δεις», και όχι μόνο, πρέπει να σου ασκήσει σαγήνη, να σε πλήξει αργά και βαθιά. Και αυτή την πληγή πρέπει να τη δώσεις χαίνουσα. Εμένα αυτές οι ζωγραφιές με ενδιαφέρουν, που μου τρυπάνε τα μάτια. Η ομορφιά, πλέον, πιστεύω ότι είναι παντού, παλιά δεν την έβλεπα, και άρα δεν έβλεπα τον κόσμο. Για να δεις τον κόσμο πρέπει να δεις και την ομορφιά του – αλλιώς τον κοιτάζεις, δεν τον βλέπεις.

Συνήθως οι άνθρωποι ρωτάνε, τι ζωγραφίζεις; Κανείς δεν ρωτάει πώς ζωγραφίζεις. Και αυτό με στενοχωρεί γιατί νιώθω πως η απάντησή μου θα τους απογοητεύσει. Ζωγραφίζω σε αυτό το δωμάτιο περίπου 28 χρόνια το ίδιο περίπου θέμα, μια ανθρώπινη ύπαρξη, κατά κύριο λόγο γυναίκες. Όταν, λοιπόν, ο κόσμος σκέπτεται τη ζωγραφική, εννοεί αυτό που δείχνει ο πίνακας. Αλλά αυτό είναι η εικόνα, όχι η ζωγραφική. Τη ζωγραφική τη φτιάχνεις, την κατασκευάζεις – με τις συναρμόσεις των χρωματικών κηλίδων και τη θερμοκρασία των χρωμάτων, με την οξύτητα ή την αμβλύτητα των σχημάτων, τη φωτεινότητα ή τη σκοτεινότητα των τόνων. Αυτά είναι τα μέσα με τα οποία ο ζωγράφος, εάν είναι καλός, δίνει ζωή σε αυτό που αναπαριστά, ξεκινώντας από μια άσπρη επιφάνεια. Αλλά για αυτά δεν μπορείς να μιλήσεις εύκολα, είναι μια άλλη γλώσσα.

Όταν ζωγραφίζεις, επιχειρείς να μεταφέρεις στον πίνακα αυτό που βλέπεις. Αυτό που «είναι» δεν το πλησιάζεις ποτέ, κείται απέναντι. Η πραγματικότητα είναι αδιάφορη απέναντί σου, κι εσύ ζητάς να καταλάβεις πώς είναι δυνατόν να καθίσταται ορατή. Ψάχνεις να βρεις ποια είναι τα φωτεινά, ποια τα σκιασμένα και ποια τα ημιφωτισμένα της μέρη, ποια είναι τα χρώματα. Ζητάς να καταλάβεις τις υφές των πραγμάτων, άλλη υφή έχει το παντελόνι, άλλη το μπλουζάκι, το δέρμα, η αλυσίδα, τα πέδιλα – σκούρα τα μαλλιά, σκούρο και το μπλουζάκι, σκούρα και η πολυθρόνα, αλλά καμία σχέση οι υφές. Ένα βαμβάκι, ένα κομμάτι μάρμαρο άσπρο κι ένα ποτήρι γάλα είναι και τα τρία άσπρα με κάποιες ίσως διαφορές στο χρώμα, τεράστιες όμως διαφορές στην υφή. Αυτά όλα ο ζωγράφος πρέπει να τα ζωγραφίσει.

Θέλω να μιλήσουμε για το στοιχείο της αποτυχίας. Στην αρχή, δεν καταλαβαίνεις αν έχεις ή δεν έχεις πετύχει, δεν ξέρεις την ποιότητα του έργου που ζωγραφίζεις, ούτε ξέρεις πότε να το αφήσεις, αν έχει τελειώσει – τίποτα δεν ξέρεις. Την άλλη μέρα νιώθεις ένα αίσθημα πνιγηρό, πολλά πράγματα μπορεί να μην έχουν πετύχει – είτε η σύνθεση δεν είναι κάτι το σημαντικό, είτε η εκτέλεση δημιουργεί σύγχυση και θολούρα, είτε ο πίνακας διχάζεται γιατί έχουν δημιουργηθεί δύο πόλοι έλξης του βλέμματος... Και μπορεί να παιδεύεσαι μήνες, πασχίζεις να το φέρεις, βαδίζεις στα τυφλά. Θα ήταν βέβαια ανυπόφορο να πεις, έχω φτάσει σε ένα σημείο που όλα μου τα έργα κυλάνε ρολόι, βγαίνουνε λαμπερά, όπως τα θέλω. Λίγα, ελάχιστα έργα εξελίσσονται ομαλά, τα περισσότερα σε φέρνουν στα όριά σου. Κι αυτό δεν μπορείς καν να το κουβεντιάσεις, συναντιέσαι με την παρέα σου το βράδυ και σε ρωτάνε, πώς πάει; Και λες... *δεν μου βγαίνει.* Και από πού βγαίνει; Το έχω σκεφτεί πολλές φορές. Ο πίνακας βγαίνει από μέσα. Είναι μια κατασκευή που γίνεται κυρίως υπό το κράτος ενός συναισθηματικού ερεθισμού, ανεξέλεγκτα καταρχάς, και έπειτα με τη βοήθεια της διάνοιας.

Φεύγοντας από το εργαστήριο, υπάρχουν φορές που το συναίσθημα είναι πολύ πικρό. Αν με παρηγορεί κάτι είναι ότι ξέρω πως τα έργα που με βασανίζουν εμπεριέχουν τον σπόρο της ελπίδας ότι θα γίνουν καλύτερα... Και επιστρέφω κάθε μέρα με το ίδιο αίσθημα. Χρειάζεται συνεχής και επίμονη προσπάθεια να έρχεσαι, και να ξαναέρχεσαι, και να αποτυγχάνεις. Το έχει πει πολύ ωραία ο Μπέκετ, «*προσπάθησε ξανά, απότυχε ξανά, απότυχε καλύτερα*». Πρέπει αυτή τη φράση να την τοιχοκολλήσουμε.

Ξεκινώντας, το μόνο που ξέρω είναι ότι θα ζωγραφίσω το μοντέλο που έχω απέναντί μου. Μπορεί να φοράει κόκκινο μπλουζάκι και μαύρη φούστα, ίσως όμως χρειαστεί να δημιουργήσουμε μία φόρμα, ένα χρώμα – τότε θα κάνω κόκκινο το μπλουζάκι και κόκκινη τη φούστα, ή μαύρο. Ή να μετακινήσει το πόδι λίγο πιο μπροστά γιατί έτσι θα έρθει σε μια ισορροπία με τη γωνία του τοίχου, που όταν ξεκινήσαμε το πορτρέτο δεν είχαμε σκοπό να τη συμπεριλάβουμε. Ή μπορεί να αλλάξει στάση τυχαία, να κάνει μια κίνηση και να δω μια εικόνα πιο ισχυρή. Και μετά θα χρειαστεί να προσθέσω τελάρα για να ενσωματώσω και άλλα πράγματα, και το κέντρο βάρους να μετατοπιστεί και η σύνθεση να μεγαλώσει. Τίποτα δεν είναι προαποφασισμένο.

Ζωγραφίζοντας το πορτρέτο μιας γυναίκας, δεν ζωγραφίζεις ένα σώμα που στέκεται αδρανές, χωρίς να σε ενδιαφέρει τι δημιουργεί γύρω του. Τουναντίον, πρέπει να καταλάβεις τον τρόπο πώς αυτός ο άνθρωπος οικειοποιείται τον χώρο, πώς τοποθετεί το σώμα του, να γνωρίζεις κάτι για την επενέργεια από το περπάτημά του. Η αύρα του ανθρώπου πρέπει να ζωγραφιστεί, τότε μόνο μπορούμε να έχουμε ένα καλό πορτρέτο.

Δεν ζωγραφίζω γυμνές γυναίκες. Ζωγραφίζω γυμνά. Τα πιο σπουδαία γυμνά μάς τα δίνει η θρησκευτική ζωγραφική. Με ενδιαφέρουν πολύ οι τραγικές εικόνες των ξυλόγλυπτων εσταυρωμένων. Υπάρχουν οι σταυρώσεις που απεικονίζουν τη στιγμή που ο Χριστός υψώνει το βλέμμα ψηλά και λέει *«Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες»*, όπως του Γκρέκο ή του Ρούμπενς. Εμένα με ενδιαφέρουν οι ρεαλιστικές σταυρώσεις όπου εκφράζουν μία βαθιά τραγικότητα, μια παραμόρφωση αρκετά εξπρεσιονιστική. Με ενδιαφέρουν αυτές που δείχνουν τον Χριστό πάσχοντα, όχι παντοδύναμο.
Πάσχοντες άνθρωποι υπάρχουν και στις εικόνες των απογυμνωμένων ανθρώπων –γιατί πια, για εμάς που τους βλέπουμε, οι φωτογραφίες είναι και εικόνες καθεαυτές, πέραν των όσων απεικονίζουν– που έχουμε από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης της ναζιστικής Γερμανίας. Εικόνες γυναικών, νέες κοπέλες, ώριμες γυναίκες, ηλικιωμένες γυναίκες, σε μια απόλυτη γύμνια, να τρέχουν οδηγούμενες στη μαζική θανάτωση. Υπάρχει βασανιστικότερος εξευτελισμός από την ακραία απογύμνωση την εποχή εκείνη ενός ανθρώπου μπροστά στα μάτια όλων, θυμάτων και θυτών; Για εμένα αυτές οι εικόνες ήταν μεγάλο σχολείο.

Μπορεί να ακουστεί υπερβολικό, αλλά δεν υπάρχουν σώματα που δεν είναι όμορφα. Δεν έχω κριτήριο για τον άνθρωπο που θα διαλέξω, το αν είναι όμορφος. Το πρώτο, πολύ βασικό, είναι να μπορούμε να συνυπάρξουμε, να μπορούμε να μιλάμε, γιατί θα περνάμε χρόνο μαζί καθημερινά επί μήνες. Αλλά δεν με ενδιαφέρει να ζωγραφίσω εικόνες καλλίγραμμων γυναικών. Πιστεύω στο αποτύπωμα του χρόνου, εκεί βλέπω την ομορφιά. Θέλω η γυναίκα που θα ποζάρει να έχει ένα βάρος, να αισθανθώ ότι η ζωή, οι χαρές και οι λύπες, έχουν αφήσει τα αδιόρατα, ορατά σε μένα, σημάδια στο πρόσωπό της. Αν δεν το νιώθω αυτό δεν με ενδιαφέρει να το ζωγραφίσω. Δεν έχω πολλά πράγματα να πω γιατί δεν βλέπω πολλά πράγματα. Θέλω να βλέπω.

Θέλω να ζωγραφίσω τη γυναίκα του καιρού μας. Η ζωγραφική μπορεί να δείξει πράγματα με έναν τρόπο που δεν μπορούν άλλες τέχνες – πώς στέκεται μια γυναίκα στον χώρο, πώς ακουμπάει τα χέρια της, πώς σταυρώνει τα πόδια της, πώς ξαπλώνει, πώς ντύνεται, πώς κοιτάει. Θα ήθελα πολύ, μετά από 100 χρόνια, αν τα έργα αυτά αντέξουν, όταν δυο άνθρωποι τα βλέπουν, να λένε... να, κάπως έτσι έμοιαζαν οι Ελληνίδες τότε.

Πολλές φορές ζητάω από τα μοντέλα να μου διαβάσουν, έχω συγκεκριμένα βιβλία στο ατελιέ, λίγα, έχουν γεμίσει πια μπογιές... Τα διηγήματα του Μιχαήλ Μητσάκη, τα ποιήματα του Σολωμού, τις μπαλάντες του Φρανσουά Βιγιόν... Αν ακούω μουσική; Στην καραντίνα, που ζωγράφισα την αυτοπροσωπογραφία μου, άκουσα όλες τις κάταντες του Μπαχ, τα *Κατά Ματθαίον Πάθη*, το *Ορατόριο των Χριστουγέννων* και όλα τα θρησκευτικά του έργα. Και σε ένα προηγούμενο έργο πρέπει να άκουσα 5 φορές και τα 27 κονσέρτα του Μότσαρτ. Είναι μέσα 3 cd player κατεστραμμένα από τη σκόνη, και καμιά 100ριά cd τέτοιας μουσικής, καταστρέφονταν κι αυτά – έχω ανακαλύψει το Spotify κι έχω βρει τη χαρά μου.

Μου αρέσει να νιώθω ότι είμαι συγγενής με τον Ρέμπραντ, με τον Γκόγια, με τον Βελάσκεζ, με τον Βαν Γκονγκ, με τον Μπονάρ, τον Τζακομέτι... Όταν πηγαίνω στα μουσεία και βλέπω τα έργα τους, νιώθω την απόσταση που τα χωρίζει από τη δική μου αδεξιότητα. Είναι μια συντριβή όμως που με απελευθερώνει, λέω, εγώ δεν πρόκειται ποτέ να ζωγραφίσω έτσι. Με βάζει να σκεφτώ πως δεν είμαι αυτό το οποίο θαυμάζω, αλλά τότε πρέπει να δεις τι είσαι.

Αν είμαι ένας από τους πιο σημαντικούς εικαστικούς της γενιάς μου, δεν μπορώ να το πω. Δεν μπορείς να ξέρεις τι έχεις γίνει, αυτό θα το κρίνει ο χρόνος. Εγώ αισθάνομαι ότι έρχομαι κάθε μέρα σε αυτό το εργαστήριο, σε αυτή τη γειτονιά, μια γειτονιά που υπάρχει παντού ζωντανή η προσπάθεια των ανθρώπων, η καθημερινή τους εργασία, και αυτό μου δίνει ένα αίσθημα ισότητας. Δεν είμαι εδώ σαν κάτι το ξεχωριστό, έρχομαι κάθε μέρα και κάνω τη δουλειά μου, όπως απέναντι ο Λευτέρης που έχει το συνεργείο έρχεται και κάνει τη δική του δουλειά, και την κάνω με κόπο, όπως κι εκείνος. Και με μεγάλες απογοητεύσεις.

Κι εγώ νιώθω ότι το έργο που έκανα υστερεί, ότι βρίσκεται μακριά από το ισχυρό αποτύπωμα που γεννήθηκε μέσα μου όταν ένιωσα την έλξη που μου ασκούσε αυτό που έβλεπα. Η εργασία στην τέχνη προσφέρει ένα συνεχές γλυκόπικρο, και μάλιστα προς το πικρό, αίσθημα. Όμως συμφιλιώνεται κανείς με τη μετριότητά του για αυτά που παρουσιάζει στον άλλο, με τα ανθρώπινα όριά του. Και πιστεύω πως ίσως για αυτό μπορεί κάποιοι να συγκινηθούν βλέποντας τη ζωγραφική μου, τους ανακουφίζει. Γιατί δεν είναι έργα που σκοπός του είναι να προκαλέσουν τον συντριπτικό θαυμασμό προς τον θαυματουργό ζωγράφο. Πιστεύω πως το νιώθουν αυτό, νιώθουν ότι άνθρωπος το 'φτιαξε και σε άνθρωπο απευθύνεται, άνθρωπος με ελλείψεις προς άνθρωπο με ελλείψεις.

*Διαβάστε ολόκληρο το αφιέρωμα στον **Γιώργο Ρόρρη**, και δείτε τα έργα του, στο **www.athensvoice.gr***

Η ΣΥΛΛΟΓΗ

*Πέντε καλλιτέχνιδες κατοικούν με τα κεραμικά γλυπτά τους το χώρο **«16 Φωκίωνος Νέγρη»** στο πλαίσιο μιας καινούργιας πρωτοβουλίας στήριξης των νέων δημιουργών. Ανακαλύψτε τις μέσα από ξεναγήσεις για τους αναγνώστες της AV*

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ**

Τα εγκαίνια μιας έκθεσης είναι συνδεδεμένα εξ ορισμού με ένα αίσθημα γιορταστικό. Είναι η στιγμή που ο καλλιτέχνης φέρνει στο φως μύχιες σκέψεις και τον κάματο συνήθως κάποιων χρόνων δουλειάς. Είναι και μια καλή ευκαιρία για το κοινό ν' αναζητήσει στην τέχνη τη μέθεξη, τη συγκίνηση, τον προβληματισμό και την επαφή με τον δημιουργό. Στην αυλαία έναρξης της έκθεσης με τίτλο **«Apotropaion»** στο χώρο **16 Φωκίωνος Νέγρη** που έχει δημιουργήσει ο **Σωτήρης Φέλιος**, τη χαρά της επιστροφής στην εκθεσιακή «κανονικότητα» ήρθε να ενισχύσει η ενέργεια και ο ενθουσιασμός που φέρνουν πέντε καλλιτέχνιδες πριν τα πρώτα …άντα και ένας αντίστοιχου προφίλ περίγυρος επισκεπτών. Άλλωστε, η εν λόγω συνάντηση αποτελεί μια πρωτοβουλία της Συλλογής *«για να δοθεί βήμα σε νέους δημιουργούς που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα, χωρίς περιορισμούς στα μέσα εικαστικής έκφρασής τους»* όπως μας εξηγεί ο δραστήριος συλλέκτης και συνεχίζει: *«Στην απαρχή της βρίσκεται η υπόδειξη από τη Συλλογή του επιμελητή και αυτός με τη σειρά του προτείνει και υλοποιεί την έκθεση των εικαστικών εκφράσεων των δημιουργών που επιλέγει. Ήδη κάθε χρόνο στον χώρο φιλοξενείται έκθεση αποφοίτων της Σχολής Καλών Τεχνών. Κάποιες φορές έργα αυτών των πολύ νέων δημιουργών αποκτώνται από τη Συλλογή».*

Εραστής της ζωγραφικής, ο Σωτήρης Φέλιος παραδέχεται ότι οι επιλογές του *«γέρνουν μονόπαντα»* προς τον καμβά. Δεν μπορείς να μην αναρωτηθείς, λοιπόν, τι σηματοδοτεί η έναρξη αυτού του εγχειρήματος με γλώσσα… γλυπτική. *«Η εικαστική έκφραση είναι σαν τα κύματα της θάλασσας»* μου λέει. *«Η Συλλογή είναι βοτσαλάκια που μαζεύω. Πού και πού μαζεύω και κάποιες αχιβάδες. Είμαι ένας απ' τους λίγους –τους περίεργους– που ο "μαγνήτης" της ζωγραφιάς του τελάρου, πάνω τους, ασκεί σαγήνη αδιάλειπτη. Με τη Συλλογή θέλω πίνακες για μένα. Ποιους πίνακες; Πίνακες που δημιουργήθηκαν εδώ, στην Ελλάδα, που με τον τρόπο τους "μιλούν" για το ασαφές σύμπαν που ζούμε σ' αυτόν τον τόπο και που με την εικόνα τους δίνουν αναγνωριστικά σημάδια και για μένα. Δεν ξεχνώ τις "αχιβάδες". Θα σε τραβήξουν απ' το μανίκι για να δεις έναν Λάππα, έναν Καλλιμόπουλο, έναν "παλιό" Τάκη, έναν Λαλέ, έναν Λόλη, έναν Χανδρή, μια Λίτη, μια Νομίδου, μια Ισμήνη Κινγκ».*

Η συνάντηση με αυτή την τελευταία γλύπτρια και κεραμίστρια, την οποία γνώρισε μετά από προτροπή της κόρης του Μυρσίνης, υπήρξε και η αφετηρία για να φτιαχτεί το σκηνικό της έκθεσης από την **Ισμήνη Κινγκ** ως επιμελήτρια, με τις **Ιλεάνα Αρναούτου, Anna Gonzalez Noguchi, Ναταλία Μαντά, Αριάδνη Στροφύλλα** και **Δέσποινα Χαριτωνίδη** να εκθέτουν κεραμικές δημιουργίες τους.

Γλυπτά-φυλαχτά, αποτροπαϊκά

Το *«Apotropaion»* αποτελεί πρόσκληση για μια αναφορά στο οικείο μας ακροκέραμο, ως βάση για την εξερεύνηση εννοιών γύρω από την προστασία. *«Η έρευνα ξεκίνησε από μια συζήτηση σχετικά με τα κεραμικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν το αστικό περιβάλλον και τη σχέση που ενδεχομένως δημιουργήθηκε με αυτά κατά τις εκτενείς βόλτες της καραντίνας, ως νέα σημεία προς παρατήρηση, ως συνδετικοί κρίκοι με μια αλλοτινή Αθήνα, αλλά και ως παρατηρητές ή προστάτες που κοσμούν τα νεοκλασικά σπίτια του κέντρου»*, σημειώνει η επιμελήτρια. *«Συνδέθηκα ιδιαίτερα με την ιστορία του ακροκέραμου, ανακαλύπτοντας την αρχική δομική του χρήση, άμεσα συνδεδεμένη με την προστασία της οικίας και των κατοίκων, αλλά και τη συμβολική του "χρήση" ως χώρου για την απεικόνιση μορφών που πιστεύονταν ότι αποτρέπουν το κακό. Έτσι, ξετυλίχθηκαν σκέψεις γύρω από την προστασία, τη φροντίδα, την ίαση, την ανακούφιση που παρέχει η οικία, ιδιαίτερα σε μια περίοδο που οι έννοιες αυτές είναι φορτισμένες».*

Το υλικό του πηλού βρέθηκε στο επίκεντρο γιατί συνδέεται με την πρακτική και τα έργα της που βρίσκονται στη Συλλογή Σωτήρη Φέλιου, αλλά και λόγω του αυξημένου ενδιαφέροντος που παρατηρεί για ενασχόληση με την κεραμική. *«Νιώθω πως αυτή η δυναμική σχετίζεται με τη δημιουργία χώρου και χρόνου για να χαμηλώσει κανείς τους ρυθμούς του, να δουλέψει με την αφή των χεριών και να εισάγει το στοιχείο του παιχνιδιού, το οποίο συχνά λείπει από τις ζωές μας. Είναι ένα υλικό, λοιπόν, που σχετίζεται άμεσα με την ενσώματη διαδικασία, την ίαση, και την ψυχική πρεμία»*, διευκρινίζει.

Δέσποινα Χαριτωνίδη, "Unlikely places"

© ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΖΑΒΟΣ

Πέντε γυναικείες αφηγήσεις στον πηλό

Η πρόσκληση στις καλλιτέχνιδες έγινε με βάση στοιχεία της δουλειάς τους και των αισθήσεων που δημιουργούν στην Κινγκ, όπως η σύνδεση με τον οικιακό χώρο, η σχέση μεταξύ χρηστικότητας και διακόσμησης ή η ιδιοσυγκρασιακή, φανταστική χρηστικότητα, η σχέση με τον ενσώματο χώρο, με τη φροντίδα, την απομόνωση, το συμβολικό και τελετουργικό στοιχείο. *«Η καθεμία διαχειρίζεται τον πηλό με πολύ διαφορετικό τρόπο, όμως αυτό που έχουν κοινό είναι μια προσέγγιση που βασίζεται στο σεβασμό και την ευαισθησία στη διαχείριση του υλικού. Σημαντικό, επίσης, ήταν να συνεργαστώ με γυναίκες. Το ακροκέραμο ιστορικά έχει υπάρξει σημείο απεικόνισης τερατωδών μορφών με έντονα θηλυκά στοιχεία, ως μέσα αποτροπής του κακού, αλλά αναπόφευκτα και ως μέσα αφήγησης αρχετύπων που σχετίζονται με το ρόλο των γυναικών στην κοινωνία. Μέσα από τα έργα της έκθεσης οι καλλιτέχνιδες αναδιατυπώνουν αρχετυπικές έννοιες, προσθέτοντας στην "μυθολογία" των καιρών μας».*

Της ζητώ να συστήσει τα έργα και τις δημιουργούς τους και με ενθουσιασμό μοιράζεται πτυχές της δουλειάς τους που τη γοήτευσαν. *«Η **Ιλεάνα Αρναούτου** (γεν. 1994) εξερευνά τις ανθρώπινες οπές ως σημεία κινδύνου και τρωτότητας, απειλής αλλά και επιθυμίας. Στο έργο "Η Νύφη" δημιουργεί μία μεταλλική "σκαλωσιά", που σχηματίζει το χώρο ενός υπεranθρώπου. Η κατασκευή είναι διαπερατή, αλλά "κρατά" κεραμικά φυλαχτά που θυμίζουν μυθικά όντα ή υβριδικές μορφές, σε θέσεις οι οποίες αφηγούνται την ανθρώπινη ανατομία αλλά δεν περιορίζονται σε αυτή. Η **Anna Gonzalez Noguchi** (γεν. 1992), μέσα από το "One only one", προσπαθεί να επανασυνδεθεί με τον Ιάπωνα παππού της αναδομώντας αναλογικές φωτογραφίες του λουλουδιού Βασίλισσα της Νύχτας, το οποίο εκείνος φωτογράφισε τη μοναδική νύχτα που άνθισε. Χαράσσει στην επιφάνεια του πηλού ένα πλέγμα από λουλούδια, αλυσίδες από αφηρημένη γραφή και σύμβολα σχετικά με την ανακούφιση και την ευημερία, μια διαδικασία που θυμίζει την αποκάλυψη ενός σκοτεινού αντικειμένου μέσα από το φως του φλας της κάμερας. Μία τοτεμική φιγούρα, με φόρμα κοντινή στο ανθρώπινο σώμα είναι το "Phoenix" της **Ναταλίας Μαντά** (γεν. 1994). Απαρτίζεται από ζωώδη και αποτροπαϊκά στοιχεία, τα οποία μπορούν να μεταφραστούν ως υπάρχοντα σύμβολα αλλά και τμήματα από προσωπικές αναμνήσεις. Τα πλακίδια που παρουσιάζει η **Αριάδνη Στροφύλλα** (γεν. 1995) αποτελούν μια προσπάθεια να "επισκεφθεί" ξανά το, κατεδαφισμένο πλέον, σπίτι των παππούδων της, καθώς αποκωδικοποιεί τα μοτίβα του πατώματος. Παράλληλα, δημιουργεί διφορούμενα αντικείμενα με τίτλο "Μίτος" που θυμίζουν φωλιές πουλιών ή πλεγμένα φίδια, φέρνοντας στο νου τη μυθολογία του "οικουρού όφι" ως ιερού προστάτη αλλά και επικίνδυνου εισβολέα. Τέλος, η **Δέσποινα Χαριτωνίδη** (γεν. 1991) στο "Unlikely places" κάνει αναφορά στο μοτίβο του άνθους του λωτού, που εμφανίζεται ευρέως στην αρχαία ελληνική και αιγυπτιακή αρχιτεκτονική, και στοχάζεται γύρω από την έννοια της οικίας υπό το πρίσμα μιας βιομηχανίας γύρω από την οικοδόμηση και τους τρόπους με τους οποίους αναδιατυπώνει φυσικά στοιχεία σε δομικά υλικά».*

Πολύπλευρη εξωστρέφεια και η ματιά του συλλέκτη

Η φετινή χρονιά, όμως, φέρνει κι άλλα νέα από το *Ίδρυμα «Η άλλη Αρκαδία»*, στο οποίο ανήκει η *Συλλογή Σωτήρη Φέλιου*. Παράλληλα με την εκθεσιακή δραστηριότητα, όπως μας αποκαλύπτει ο συλλέκτης έχει δρομολογήσει την έναρξη προγραμμάτων φιλοξενίας (residencies) για μεταπτυχιακούς φοιτητές ευρωπαϊκών πανεπιστημίων με αντικείμενο τη σύγχρονη ελληνική εικαστική έκφραση. Από τις αρχές του 2021 τα έργα της συλλογής παρουσιάζονται και μέσω του Google Art Project. *«Η διαδικτυακή παρουσίαση –ίσως– μπορεί να "συνδεθεί" σε κάποιο βαθμό με αλγόριθμους που προβάλλουν θέματα των έργων, τα οποία αυτοί γνωρίζουν πώς θα τραβήξουν την προσοχή των "κυβερνοναυτών" και –δεν αποκλείεται– οι χρήστες του διαδικτύου να βλέπουν έναν κόσμο μέσα απ' το "αφήγημα" που θα οργανώνει ο αλγόριθμος. Χρέος μας είναι να έχουμε τα μάτια μας ανοιχτά και να αναζητάμε άλλες, πέρα απ' τον αλγόριθμο, οπτικές γωνίες. Αν αυτό το έχουμε προ οφθαλμών, τότε δημιουργούμε ο καθένας μας, ανάλογα με την οπτική γωνία που επιλέγουμε, τη δική μας συλλογή, μια συλλογή που κάθε φορά αλέθει τον τόπο μας και τον χρόνο μας και παράγει συναισθήματα».* **A**

ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ

Η επιμελήτρια Ισμήνη Κινγκ ξεναγεί στην έκθεση «Apotropaion» αναγνώστες της Athens Voice στις 10/7, 24/7 και 4/9, στις 15:30. Όριο ανά ξενάγηση: 8 άτομα. Απαραίτητη η κράτηση θέσης στα info@felioscollection.gr και 2108824681.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΦΕΛΙΟΥ
δίνει τόπο στα νιάτα

Αριάδνη Στροφύλλα, "Μίτος"

ΦΩΤΟ ΕΡΓΩΝ: © ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΒΑΤΕΛΛΗΣ

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ**

«Στην ερημιά μιας απροσπέλαστης χώρας, στην πέτρινη εξορία στυγερών δεσμών, πάνω σε ένα σημείο καθήλωσης, τιμωρίας και διαπόμπευσης» τοποθετεί το θερινό σκηνοθετικό και ερμηνευτικό στοίχημά του ο Άρης Μπινιάρης. Εκεί, στα βράχια της Σκυθίας, ορθώνεται ο Προμηθέας δεσμώτης, ως πάσχων θεός-προφήτης επειδή ευεργέτησε τον άνθρωπο δίνοντάς του τη φωτιά και τη γνώση, κόντρα στο θέλημα του Δία. Συμπαραγωγή του θεάτρου Πορεία με το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης, η παράσταση ετοιμάζεται να συναντήσει το κοινό, αρχής γενομένης από τα Χανιά στις 4-6 Ιουλίου, ενώ θα κλείσει την παρουσία των εγχώριων θεατρικών δυνάμεων στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου στις 20-22 Αυγούστου.

Η ιδέα γι' αυτή τη σκηνική συνάντηση ήρθε από τον **Γιάννη Στάνκογλου**, ο οποίος υποδύεται και τον ομώνυμο ρόλο, μου αναφέρει ο Άρης Μπινιάρης. Όμως η ιστορία του οραματιστή και ανθρωπιστή ήρωα που μέσα από τη δράση του καλεί τους θνητούς να αποτινάξουν την τυραννία ενός βίαιου και απορριπτικού θεού-πατέρα, υπήρχε και στις δικές του βλέψεις. Έχοντας ως κεντρικό πρωταγωνιστή ένα αρχετυπικό σύμβολο αντίστασης, «ο "Προμηθέας Δεσμώτης" είναι ένα έργο με σαφείς κοινωνικές και πολιτικές προεκτάσεις. Παρά τον μεταφυσικό μανδύα του –καθώς οι πρωταγωνιστές του δράματος, πλην της Ιούς, είναι θεοί, Τιτάνες και Ωκεανίδες–, αναδεικνύει ζητήματα 100% ανθρώπινα. Και σήμερα, λοιπόν, η ανάγνωσή του μόνο τέτοια μπορεί να είναι: να αναδείξει αυτές τις ανθρώπινες συγκρούσεις, διατηρώντας –στη δική μου επιλογή αισθητικά– το μυθολογικό υπόβαθρο των χαρακτήρων. Μπορείς όμως να το δεις και σε ένα καθαρά ψυχικό-υπαρξιακό επίπεδο. Προσωπικά αναρωτήθηκα αν υπάρχει μέσα μου μια δύναμη που, όπως ο Δίας, ηγεμονεύει μία άλλη δύναμη. Όσο με απασχολεί αυτός που με εξουσιάζει και το πώς μου φέρεται, άλλα τόσο με απασχολεί κι αν εγώ εξουσιάζω π.χ. τον γιο ή την κόρη μου. Το έργο αυτό είναι σαν μια προσευχή, με την έννοια του διαλογισμού, για εξέλιξη και χειραφέτηση του ανθρώπου από στυγνές ηγεμονίες, ώστε να μπορέσει να προχωρήσει και να αυτονομηθεί από ό,τι τον καταδυναστεύει και τον οδηγεί στον αφανισμό».

Τα «εργαλεία» του σκηνοθέτη

Μου μιλά για την τεχνική της κλιμακούμενης ανησυχίας που χρησιμοποιεί ο Αισχύλος με στόχο τη δραματική κορύφωση και για τη θεραπευτική προοπτική του έργου με την ολοκλήρωσή του μέσα από μια ενεργειακή επίλυση. Στέκεται στην επιδίωξη η δραματουργία να διατρέχει όλες τις επιλογές και τα μέσα (σκηνικά, κοστούμια, μουσική, ερμηνείες) με τα οποία θα επιχειρήσουν να αποτυπώσουν αυτή την αγωνιώδη «προσευχή». Υπογραμμίζει τη μουσικότητα της μετάφρασης του **Γιώργου Μπλάνα** που επέλεξε και τη σημασία της ρυθμολογίας του κειμένου στην προσέγγιση των ρόλων. Από ένα παιχνίδι με τον ήχο των λέξεων, όπου ο λόγος γίνεται τραγούδι, ξεκινά πάντα η δουλειά του με τους ηθοποιούς. Γιατί η μουσική, η οργανική κυκλοφορία μεταξύ ρυθμού και μουσικότητας του προφορικού λόγου διατηρεί κομβικό ρόλο και αποτελεί σήμα κατατεθέν στην πρακτική του είτε αναμετριέται με αρχαία κείμενα είτε με το '21 ή τη γραφή του Γιάννη Σκαρίμπα.

Τι ήχο, λοιπόν, έχει ο «Προμηθέας» του; Πώς θα «ανασαίνει» στα χείλη των ερμηνευτών ο λόγος του Αισχύλου; «Με τον **Φώτη Σιώτα**, ο οποίος υπογράφει τη μουσική σύνθεση, αποφασίσαμε να αφήσουμε τον λόγο να ακουστεί καθαρά και να υπάρχουν λιτές μουσικές γραμμές, ατμοσφαιρικές και σκοτεινές, με ένα τσέλο ως πρωταγωνιστή, ηχογραφημένα ηλεκτρονικά στοιχεία που φέρνουν μια πιο σύγχρονη αίσθηση ήχου στην παράσταση,ενώ κάποια φωνητικά του χορού των Ωκεανίδων βασίζονται σε μελωδίες από τον Καύκασο. Η συνολική πρόθεση ήταν να αναδυθεί μια αίσθηση ερεβώδης, απόκοσμη, που να παραπέμπει σε μυθολογικό υπόβαθρο, σε κάτι άχρονο και πάρα πολύ παλιό. Υπάρχει κάτι βαθιά εσωτερικό στο έργο και θέλαμε να αποτυπώσουμε την κατάσταση των χαρακτήρων, την αγωνία, μέσα από τις αναπνοές τους».

Αναγνωρίζει πως αυτή τη φορά έδωσε μεγαλύτερη βάση και στο εικαστικό αποτύπωμα της παράστασης με στόχο να αναδειχθούν τα μυθολογικά στοιχεία της, μέσα από τον σχεδιασμό της **Βασιλικής Σύρμα** για τα κοστούμια, της **Μαγδαληνής Αυγερινού** για τα σκηνικά και του **Αλέκου Αναστασίου** για τους φωτισμούς. Ο σκηνικός χώρος αναπαριστά έναν τόπο μαρτυρίου με κυρίαρχο στοιχείο την πέτρα (με τρεις μεγάλες στήλες καθήλωσης) και έχει ως οδηγό το τοπίο της Επιδαύρου. Την αίσθηση του υπερφυσικού, του πέρα-από-το-ανθρώπινο θα επιδιώξουν να ενεργοποιήσουν οι παρεμβάσεις στην όψη των ερμηνευτών: το λευκό μακιγιάζ και τα προσθετικά εξαρτήματα.

Παρακολουθώντας ένα «σφηνάκι» πρόβας πριν από λίγες ημέρες,το βλέμμα μαγνήτισε η **Ηρώ Μπέζου** στο ρόλο της Ιούς καθώς προχωρούσε πάνω στα «οστέινα» ξυλοπόδαρά της: ένιωθες πώς είχε ενστερνιστεί την κίνηση του ζώου, πώς ανάσαινε με κάθε μυ το δράμα της νέας γυναίκας που βρέθηκε εγκλωβισμένη, από θεϊκό χέρι, στο σώμα του κτήνους. Σύμφωνα με τον σκηνοθέτη, συντονισμένες με τη δραματουργία είναι και οι επιλογές στην κίνηση, το πώς μπορεί σωματικά ο κάθε ηθοποιός να αποτυπώσει τη συνεχή εξέλιξη των συναισθημάτων, την αγωνία, την ανησυχία, την ταραχή, τον πανικό. «Επιδιώκουμε να μεταφέρουμε την κλιμάκωση της έντασης με κάθε μέσο στο θεατή γιατί έχουμε ένα έργο, το οποίο στα δικά μου μάτια εκ πρώτης όψης φαντάζει ακίνητο, στατικό. Ο Προμηθέας είναι δεμένος σε έναν βράχο και δίπλα του υπάρχει ο χορός των Ωκεανίδων – τι σημαίνει αυτό για μας όταν δεν έχουμε επαφή με την μυθολογία; Τι μας αφορά στις Ωκεανίδες

ΦΩΤΟ: ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

ΑΝΑΤΕΜΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ «ΠΡΟΜΗΘΕΑ ΔΕΣΜΩΤΗ»

*Ο **Άρης Μπινιάρης** επιχειρεί φέτος τη δεύτερη σκηνοθεσία του στην Επίδαυρο. Ανάμεσα σε πρόβες και λίγο πριν ξεκινήσει η περιοδεία της παράστασης, μας συστήνει την προσέγγισή του στο αιμοβαμμένο έργο του Αισχύλου*

σήμερα, τις κόρες του Τιτάνα Ωκεανού οι οποίες παρακολουθώντας τη μαρτυρική προσπάθεια του αλυσοδεμένου ήρωα και το οιστρήλατο σώμα της Ιούς συνειδητοποιούν σταδιακά τους αυθαίρετους βρυχηθμούς της εξουσίας και αποφασίζουν να κατακρημνιστούν μαζί του στα Τάρταρα μεταστοιχειώνοντας τον φόβο σε γενναιότητα; Ως άνθρωπος και καλλιτέχνης του 2021 προσπαθώ να συντονιστώ με αυτή τη μετακίνηση, να δω τι σημαίνει να ξεκινάς από το φόβο και τελικά να αποφασίζεις να συμπλεύσεις με τον αδικημένο. Ο Ωκεανός, πάλι, μας απασχολεί περισσότερο ως γενάρχης του θαλάσσιου γένους ή ως καιροσκόπος, ο οποίος, ενώ ανήκει στην παλιά άρχουσα τάξη, έχει συνθηκολογήσει με τη νέα εξουσία και αυτό συμβουλεύει και τον Προμηθέα;». Τέτοια στοιχεία από τον κάθε ρόλο συνθέτουν ένα πεδίο νοημάτων μέσα από το οποίο βρίσκει συσχετισμούς με το σήμερα, όπως δηλώνει.

Η εξουσία και ο Προμηθέας μέσα μας

Το δίπολο κοινωνικός δογματισμός – προσωπική ελευθερία καθοδηγεί σταθερά τις επιλογές του Άρη Μπινιάρη στη σκηνή. «Ποτέ δεν είναι δεδομένη η πρόοδος, η εξέλιξη, η κατοχύρωση των ελευθεριών μας σε προσωπικό ή κοινωνικό επίπεδο» επισημαίνει υπενθυμίζοντας από τη μυθολογία την πρότερη συμμαχία Προμηθέα-Δία ώστε να ρίξουν τον Κρόνο από την εξουσία. «Χρειάζεται διαρκής ανατροφοδότηση και αγώνας ο οποίος ξεκινά από πολύ βαθιά, να βλέπεις συνεχώς σε ποιο σημείο βρίσκεσαι, τι μπορείς να αλλάξεις μέσα σου ώστε να μεταστοιχειώσεις ενδεχομένως και τον χώρο γύρω σου. Ο Προμηθέας συμβολίζει τον άνθρωπο που επιλέγει να εκκινήσει το κάλεσμα για αυτοπραγμάτωση, για απεγκλωβισμό από την καταστροφή. Χρειάζεται συνεχώς να επαναπροσδιορίζουμε τη σχέση μας με τη φωνή του Προμηθέα μέσα μας. Να μη το θεωρούμε ως κάτι δεδομένο. Αν επιλέξουμε να εργαστούμε προς αυτή την κατεύθυνση, πιστεύω ότι μπορεί να υπάρξει κάτι μέσα μας που να πει: μέχρις εδώ ο εγκλωβισμός, ο φθόνος, η προσταγή μιας άλλης φωνής που με καλεί σε συμμόρφωση, σε αποκτήνωση. Στην παράσταση η Ιώ είναι η αναλώσιμη θνητή στα σχέδια του αλαζόνα τυράννου, του στυγνού ηγεμόνα. Η ίδια δηλώνει: "Ο Δίας με αποκτήνωσε, γιατί με πόθησε". Οφείλουμε να δούμε σε ποιο βαθμό μας μεταμορφώνει κάτι το οποίο μας ηγεμονεύει είτε είναι μια εξωτερική εξουσία είτε είναι κάτι μέσα μας». **A**

ο MOBY

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΑΛΛΑΞΕ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΙΛΑΕΙ ΣΤΗΝ ATHENS VOICE ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΜΠΟΥΜ **«REPRISE»** ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΖΕΙ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ**

ΒΥ δεν σταματά ποτέ να **συγκινεί**

Έχουμε τραγουδήσει κι έχουμε χορέψει ξέφρενα μαζί του. Έχουμε τη χαρά να έχει σχεδιάσει το καλοκαίρι του 2009 το εξώφυλλο της ATHENS VOICE, ζωγραφίζοντας έναν μικρό απορημένο εξωγήινο που βρέθηκε στον πλανήτη Αθήνα. Έχουμε το νέο άλμπουμ του Moby που πλημμυρίζει με συναισθήματα και ήχους το καλοκαίρι του 2021. Ο πολυσχιδής δημιουργός, πολυοργανίστας και ακτιβιστής, ο άνθρωπος που βλέπει τον κόσμο ανάποδα, μας μιλάει για τη ζωή του, αλλά και για την απόφασή του να μας παρουσιάσει μερικές από τις πιο σημαντικές του συνθέσεις με τη συνοδεία της Budapest Art Orchestra και πολλούς εκλεκτούς μουσικούς.

— Συγχαρητήρια για το άλμπουμ «Reprise», το οποίο ακούω επανειλημμένα. Πείτε μας για την έμπνευσή σας, πώς ακριβώς το είχατε σκεφτεί;
Υπήρξαν δύο πράγματα που με παρακίνησαν και με ενέπνευσαν να κάνω αυτό το άλμπουμ. Το πρώτο ίσως δεν έχει τόσο ενδιαφέρον για τους άλλους, έχει να κάνει με τον τρόπο που δουλεύω. Σε κανονικές συνθήκες, όταν δουλεύω επάνω στη μουσική είμαστε μόνο ο εαυτός μου και το στούντιο, είναι κάτι που αγγίζει τα όρια της μοναστικής εμπειρίας. Θα έλεγα ότι το 99% της μουσικής που έχω δημιουργήσει το έχω κάνει μόνος μου, και πραγματικά λάτρεψα την ιδέα ότι το συγκεκριμένο άλμπουμ θα περιλάμβανε ορχήστρα, κουαρτέτα εγχόρδων, τμήμα με χάλκινα όργανα, γκόσπελ χορωδία, και τόσους διαφορετικούς ανθρώπους. Από την άλλη, ο σημαντικότερος λόγος που θέλησα να κάνω αυτό το άλμπουμ, ήταν συναισθηματικής φύσης. Η προσπάθεια δημιουργίας μουσικής χρησιμοποιώντας μόνο ακουστικά στοιχεία, με απώτερο στόχο να δημιουργηθεί κάτι συγκινητικό. Από τη δική μου οπτική, ο σκοπός της μουσικής είναι να επικοινωνείται το συναίσθημα.

— Είχατε σκεφτεί ποτέ να δουλέψετε με πλήρη ορχήστρα;
Είναι λίγο αστείο, πολύς κόσμος έχει αυτή την ιδέα για εμένα ότι κάνω ηλεκτρονική μουσική. Η αλήθεια είναι ότι αγαπάω την ηλεκτρονική μουσική, ωστόσο από εννέα χρονών σπούδαζα θεωρία της μουσικής και έπαιζα κλασική μουσική. Δεν μου περνούσε από το μυαλό ότι θα μπορούσα να δουλέψω με ορχήστρα, ωστόσο το παρελθόν μου περιέχει δουλειά γύρω από τον κόσμο της κλασικής μουσικής.

— Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε δουλεύοντας τα μουσικά θέματα;
Ένα από τα πιο απαιτητικά τραγούδια ήταν το «Go». Ήταν το πρώτο που είχα κυκλοφορήσει τριάντα χρόνια πριν, πάει πολύς καιρός, και ο λόγος που ήταν τόσο απαιτητικό είναι επειδή απουσιάζουν τα φωνητικά. Είναι ένα χορευτικό κομμάτι με ένα επαναλαμβανόμενο μοτίβο. Υπάρχουν πολλά άλλα τραγούδια στο άλμπουμ που «συστήνονται» με μουσική, στίχους, ρεφρέν, πολυφωνία. Για το «Go», όμως, έπρεπε να σχεδιάσω την ενορχήστρωσή του διαφορετικά. Είχα να σκεφτώ περισσότερο τα συγκρουσιακά στοιχεία, να τα αφήσω να αναμιχθούν δυνατότερα, να ξεχωρίσουν περισσότερο και, να γίνουν, εντέλει, ενδιαφέροντα, επειδή απουσίαζε η παραδοσιακή δομή σε αυτό το τραγούδι.

— Πώς σκεφτήκατε να φέρετε στο ίδιο κομμάτι, το «The Lonely Night», τον Mark Lanegan και τον Kris Kristofferson;
Πολλά από όσα προκύπτουν, συμβαίνουν επειδή λατρεύω κάποιες φωνές, τις βρίσκω αξιοθαύμαστες. Μερικές μπάντες, όπως οι Beatles, είχαν τέσσερις τραγουδιστές, οι Fleetwood Mac τρεις, οι περισσότερες τείνουν στον έναν. Η δική μου προσέγγιση στη μουσική είναι να ψάξω να βρω όσο περισσότερες αξιοσημείωτες φωνές μπορώ, είτε αυτό αφορά φωνητικά δείγματα, είτε άλλους τραγουδιστές. Έχω ξοδέψει δεκαετίες αναζητώντας ενδιαφέρουσες, δυναμικές, συναισθηματικές φωνές, κι αυτό που αναζητώ δεν είναι η τελειότητα, αλλά το να έχουν μία ποιότητα που να τις κάνει ξεχωριστές. Ο Mark Lanegan και ο Kris Kristofferson έχουν όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά.

— Σκοπεύετε να ερμηνεύσετε το «Reprise» στη σκηνή χρησιμοποιώντας ορχήστρα και καλεσμένους;
Δεν το ξέρω. Υπάρχει η απρόβλετη μεταβλητή της πανδημίας. Ξέρω ότι λέω το προφανές, αλλά το να προσπαθείς να προγραμματίσεις αυτή τη στιγμή μεγάλη συναυλία live με ορχήστρα δεν είναι εφικτό. Ίσως να είναι σε έξι μήνες από τώρα, ή σε έναν χρόνο, όμως υπό τις παρούσες συνθήκες δεν υπάρχει τίποτα πιο επισφαλές από μία ορχήστρα με χορωδία γκόσπελ! Φανταστείτε 140 ανθρώπους να αναπνέουν ο ένας δίπλα στον άλλον. Κι όχι μόνο να αναπνέουν, αλλά και να τραγουδούν. Οπότε θα πρέπει να σκεφτούμε πολύ καλά πώς θα οργανωθεί όλο αυτό και ελπίζουμε ότι με το εμβόλιο ο ιός θα περιοριστεί όσο το δυαντόν συντομότερα, τουλάχιστον σταυρώνουμε δάχτυλα ότι κάτι τέτοιο θα συμβεί.

— Αισθάνεστε ότι ο τρόπος που συνθέτετε έχει αλλάξει μετά τη συνεργασία σας με την ορχήστρα;
Οι ορχηστρικές συνθέσεις τείνουν να μοιάζουν πολύπλοκες, τουλάχιστον στο μυαλό των περισσοτέρων. Αυτό που έμαθα εγώ είναι ότι μερικές φορές μπορούν να είναι πολύ απλές, τουλάχιστον αρκούντως απλές. Έμαθα επίσης, μέσα από αυτό το άλμπουμ, ότι δεν χρειάζομαι περιττή πολυπλοκότητα στις ορχηστρικές διασκευές μου. Είχα μία συζήτηση με τον Γκουστάβο Ντουνταμέλ, τον μαέστρο της Φιλαρμονικής του Λος Άντζελες, κι ήταν αυτός που μου έδωσε την «άδεια», ή την ελευθερία, να κάνω τις διασκευές μου όσο το δυνατόν λιγότερο πολύπλοκες. Υπήρχε κάτι απελευθερωτικό σε αυτό, γιατί ο στόχος είναι η δημιουργία ομορφιάς και όχι κάτι αχρείαστα πολύπλοκο.

— Ποιο είναι το πιο όμορφο μέρος που έχετε αντικρίσει;
Πολύ ωραία ερώτηση, και με κάνει να σκεφτώ πολλά όμορφα μέρη. Αλλά αν πρέπει αν διαλέξω, η πιο ιδιαίτερη τοποθεσία, νομίζω, που έχω δει είναι το μέσον του Εθνικού Πάρκου Ρέντγουντ στην Καλιφόρνια. Θυμάμαι πολύ καλά την πρώτη φορά που πήγα, ήταν έξω από το Σαν Φρανσίσκο. Δεν είχα βρεθεί ξανά σε τέτοιο περιβάλλον. Περιτριγυρισμένος από δέντρα ύψους εκατό μέτρων, ηλικίας άνω των χιλίων ετών, το συναίσθημα ήταν βαθύ και έντονο, σχεδόν θρησκευτικό. Έχω δει πολλά όμορφα μέρη, όμως η αίσθηση σε αυτό ήταν πολύ ξεχωριστή.

— Τι κάνετε για να φορτίσετε τις δημιουργικές σας μπαταρίες;
Θα ακουστεί αστείο, όμως, στη μέχρι τώρα ζωή μου, δεν έχει χρειαστεί να τις φορτίσω. Σχεδόν τίποτα δεν με κάνει πιο ευτυχισμένο από το να δουλεύω δημιουργικά. Οπότε ο ευκολότερος δρόμος να φορτίσω αυτές τις μπαταρίες είναι απλώς να πάω στο στούντιό μου, να βάλω μπροστά τα μηχανήματα και να εργαστώ με τη μουσική. Υπάρχει ενθουσιασμός και διάθεση για όλα τα projects, ποτέ δεν καίγομαι, ποτέ δεν κουράζομαι. Αυτό που με κουράζει είναι ο κόσμος στον οποίο ζούμε, η κίνηση στους δρόμους... τέτοια πράγματα. Όχι η μουσική.

— Τι αναμνήσεις έχετε από το πρώτο σας ταξίδι στην Ελλάδα; Θυμάστε κάποια συγκεκριμένη συναυλία;
Είναι δύσκολο να θυμηθώ ακριβώς, αλλά νομίζω ότι μία από τις πρώτες φορές που ήμουν στην Ελλάδα ήταν για ένα φεστιβάλ εκεί γύρω στις αρχές, ίσως και στα μέσα της δεκαετίας του 1990.

— Ήταν το 1996, στο «Rock Of Gods»...
Ήμασταν μαζί με τον Iggy Pop. Αυτή ήταν η πρώτη φορά, αλλιώς όταν κυκλοφόρησε το άλμπουμ «Animal Rights»... Θυμάμαι πάντως να παίζω δύο σόλο συναυλίες στην Αθήνα, και το εκπληκτικό σε αυτό ήταν ότι ο κόσμος γνώριζε το τραγούδι «That's When I Reach For My Revolver», το οποίο δεν είχε ακουστεί ξανά πουθενά στον κόσμο εκτός από τη Μασαχουσέτη.

— Ακολουθείτε ένα συγκεκριμένο «τελετουργικό», πριν βγείτε στη σκηνή;
Αν πρόκειται για μεγάλο σόου, επειδή είμαι και μεσήλικας, κάνω κάποιες βασικές διατάσεις. Επίσης, επειδή δεν είμαι σπουδαίος τραγουδιστής, πρέπει να κάνω κάποια βασικά ζεστάματα για να σιγουρέψω ότι δεν θα καταστρέψω τη φωνή μου. Έχω ακούσει ιστορίες τραγουδιστών που χρειάζονται 90 λεπτά πριν τη συναυλία για να διαλογιστούν, να κάνουν διάφορα τελετουργικά πριν βγουν να τραγουδήσουν. Εμένα μου αρκεί να σταθώ στην άκρη της σκηνής και να τεντώσω τα πόδια μου.

— Ποιος είναι ο καταλύτης για να ξεκινήσετε έναν δίσκο;
Μου έχει συμβεί να διαβάσω συνεντεύξεις μουσικών όπου μιλάνε για μία δομημένη προσέγγιση στον τρόπο που φτιάχνουν δίσκους. Πολλοί πηγαίνουν περιοδεία, μετά την περιοδεία πηγαίνουν διακοπές, μετά τις διακοπές ξεκινάνε να γράφουν για τον επόμενο δίσκο... Η αλήθεια είναι ότι εγώ προσωπικά δεν σταματάω να γράφω. Ξεκίνησα να δουλεύω με τους δίσκους όταν ήμουν δεκαέξι χρονών, και από τότε απλά δεν έχω σταματήσει ποτέ.

— Με τι ασχολείστε τώρα;
Με το δεύτερο άλμπουμ «Reprise». Καλώς εχόντων των πραγμάτων ξεκινάω μια δισκογραφική εταιρία, και παράλληλα δουλεύουμε κι ένα παράξενο project που λέγεται «The Void Pacific Choir». Έχω επίσης μία κινηματογραφική/τηλεοπτική εταιρία παραγωγής, κι εκεί έχουμε καταπιαστεί με έξι ή επτά διαφορετικά πράγματα. Προσπαθώ να γράψω επίσης δύο βιβλία – όπως ίσως θα προσέξατε, μου αρέσει πάρα πολύ να δουλεύω. Όσο παράξενο κι αν ακούγεται, δεν παίρνω ποτέ ρεπό. Εργάζομαι επτά ημέρες την εβδομάδα, 365 ημέρες τον χρόνο, αυτό με κάνει ευτυχισμένο.

— Ποιος ή τι σας ενέπνευσε να επιλέξετε να γίνετε vegan και τι θα σας άρεσε να βλέπατε να κάνουν οι ακτιβιστές για τα δικαιώματα των ζώων ή οι οργανώσεις;
Είμαι vegan εδώ και 34 χρόνια. Από τον Αϊνστάιν και τον Τολστόι, μέχρι τον Ντα Βίντσι και τον Γκάντι, είναι πολλοί οι άνθρωποι που με ενέπνευσαν να ενεργοποιηθώ για τα δικαιώματα των ζώων. Η συμβουλή μου στους ακτιβιστές θα ήταν να διασφαλίσουν ότι σέβονται τους συνομιλητές τους – ακόμα κι όταν υπάρχει διαφωνία να εξακολουθούν να τους αντιμετωπίζουν με σεβασμό. Κάτι ακόμα που θα ήθελα να τους πω είναι να μιλήσουν για την κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις από την εκτροφή των ζώων, και για τις πανδημίες. Είναι τόσα τα θέματα που προκύπτουν που είναι πολύ σημαντικό, νομίζω, να τα αναδεικνύουν όσο το δυνατόν περισσότερο. **A**

Ιζαμπέλλα

ΚΟΓΕΒΙΝΑ

Οι ουρανοί είναι δικοί της

Η γνωστή ηθοποιός ίσως είναι η πιλότος της επόμενης πτήσης σου

Της ΝΕΝΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ - Φωτό: ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΚΕΖΗ

ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΑΝΕΜΟΡΦΟ, λεπτοκαμωμένο πλάσμα που γνωρίσαμε μέσα από τους ρόλους της σε θέατρο, τηλεόραση και κινηματογράφο, ξεκίνησε τη ζωή του σαν ένα δυναμικό, ατόφιο αγοροκόριτσο. Κόρη καλής οικογενείας είχε από μικρή τα μαθήματα γαλλικών και κιθάρας στο ημερήσιο πρόγραμμα, όμως αυτή προτιμούσε να παίζει ποδόσφαιρο με τα αγόρια, να ιππεύει άλογα, και κάθε φορά που σήκωνε τα μάτια ψηλά στον ουρανό να ονειρεύεται πώς είναι άραγε να πετάς τα αεροπλάνα. «Θέλω να γίνω πιλότος» δήλωσε το 8χρονο στη δόλια μάνα και όπως ήταν αναμενόμενο εκείνη φρίκαρε και με συνοπτικές διαδικασίες φρόντισε να την... προσγειώσει. Τελειώνοντας το σχολείο ξεκίνησε σπουδές στην ψυχολογία, έκανε ένα διάλειμμα για να παρακολουθήσει στην Αγγλία σεμινάρια πάνω στην τηλεόραση και τον κινηματογράφο, στη συνέχεια γύρισε πίσω στην Ελλάδα όπου και ολοκλήρωσε τις σπουδές της στην πληροφορική. Τον καιρό που άρχισε να δουλεύει σαν προγραμματίστρια αποφάσισε παράλληλα να γραφτεί και στη σχολή του Θεάτρου Τέχνης.

Σήμερα λέει πως σαν ηθοποιός είχε την τύχη να συνεργαστεί από την αρχή της καριέρας της με πολύ αξιόλογους ανθρώπους του χώρου. Η πρώτη της τηλεοπτική δουλειά ήταν κάτω από την καθοδήγηση του **Πάνου Κοκκινόπουλου**, σκηνοθέτη που θαυμάζει και εκτιμά ιδιαίτερα, σε ένα αυτοτελές επεισόδιο της πολύ επιτυχημένης σειράς *«Δέκατη Εντολή»* όπου κρατούσε βασικό ρόλο δίπλα σε δύο εξαίρετους ηθοποιούς, την **Καρυοφιλιά Καραμπέτη** και τον **Γιώργο Καραμίχο**. Στο θέατρο υπήρξε και πάλι τυχερή, η πρώτη της δουλειά ήταν στο έργο *«17η Νύχτα»* του ιδιοφυή –κατά δικά της λόγια– **Απόστολου Δοξιάδη**, σε σκηνοθεσία **Αντώνη Καφετζόπουλου**, ενός ανθρώπου που έκτοτε ξεχωρίζει για το ταλέντο αλλά και το ήθος του. Αλλά και η παρθενική της εμφάνιση στο σινεμά ήταν το *«Λούφα και απαλλαγή 14»* σε σκηνοθεσία **Βασίλη Κατσίκη**, *«ένας υπέροχος άνθρωπος που με αγκάλιασε και με βοήθησε σε αυτό το πρώτο βήμα».* Ακολούθησαν πρωταγωνιστικοί ρόλοι σε γνωστά σίριαλ όπως το *«Κινούμενη άμμος»*, *«Τα παιδιά της Νιόβης»*, *«Οι μάγισσες της Σμύρνης»*, *«Ήρθε κι έδεσε»*, *«Φίλα το βάτραχό σου»*, *«Μαύρα μεσάνυχτα»*, *«Κάρμα»*, *«Κλεμμένα όνειρα»* κ.ά. Μέσα σε όλα προλαβαίνει να κάνει και τη δική της οικογένεια, σήμερα έχει δυο αγόρια 8 και 10 χρονών από τον πρώτο της γάμο αλλά και τη μικρή Αμέλια, ένα κουκλί 3 χρόνων, από τον δεύτερο.

«Κοιτάζω τη ζωή μου προς τα πίσω και θα πω πως ήμουν μάλλον ανήσυχο πνεύμα» μου λέει με ελαφριά συστολή αλλά και πονηρό χαμόγελο ένα καλοκαιρινό απόγευμα που την συναντώ σε δροσερό καφέ κάπου στα βόρεια και δίπλα στο σπίτι της. Φοράει σανδάλια, σορτς και ένα λευκό τι σερτ, είναι άβαφη και μοιάζει κοριτσάκι, έχει αφήσει την οικογένεια να... λυσσομανάει σπίτι κι έχει πεταχτεί μέχρι εδώ για να μιλήσουμε με την ησυχία μας για την καινούργια της καριέρα, αυτήν του ιπτάμενου πιλότου! *«Η καραντίνα έγινε για μένα η ευκαιρία να κατακτήσω το παιδικό μου όνειρο. Με τη δουλειά μου σαν ηθοποιός να έχει λόγω πανδημίας μπει στο "pause" και κλεισμένη στο σπίτι με τρία παιδιά βρήκα επιτέλους τον χρόνο να στρωθώ στο διάβασμα. Είχα δίπλωμα πιλότου ελικοπτέρων, όμως ήθελα να προχωρήσω και παραπέρα. Τα μαθήματα ήταν πολλά, 14 τον αριθμό, και έπρεπε να διαβάσω πολλά και τεράστια βιβλία. Ευτυχώς που μικρή ήμουν καλή στα μαθηματικά».* Την επόμενη ώρα μου μιλάει για μαθηματικά, φυσική, μετεωρολογία, aircrafts general knowledge, instrumentation, navigation, performance, αλλά και για τη νομοθεσία του αέρα –air law–, για γραφιστικούς πίνακες που δείχνουν τις ταχύτητες ανάλογα με τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος, για το ότι το επάγγελμα του πιλότου απαιτεί ευελιξία, συγκέντρωση αλλά και απόλυτη γνώση των κανόνων. *«Είναι αχανές κεφάλαιο η αεροπλοΐα. Δεν τελειώνει ποτέ η γνώση. Μου αρέσει πάρα πολύ να έχω τα χέρια μου στο πηδάλιο, να ελέγχω μια "μηχανή" και να πετάω στον ουρανό. Μου δίνει την αίσθηση της απόλυτης ελευθερίας. Από την άλλη πρέπει να είμαι εντελώς προσηλωμένη στους κανόνες, αυτοί είναι που θα μου δώσουν και την ελευθερία. Είναι περίεργο, το ξέρω, αλλά για να είσαι ελεύθερος πρέπει να ξέρεις καλά αλλά και να υπακούεις στους κανόνες. Αν όχι, αυτό θα έχει συνέπειες. Όχι, δεν φοβάμαι ποτέ όταν πετάω, ούτε σκέπτομαι κάτι κακό που μπορεί να συμβεί, εξάλλου έχεις τόσο πολλά να κάνεις στη διάρκεια της πτήσης που δεν προλαβαίνεις να σκεφτείς. Μην ξεχνάμε πως και τα αεροπλάνα έχουν αναβαθμιστεί κατασκευαστικά πάρα πολύ από την εποχή του '70. Και στην Ελλάδα, που προς το παρόν πετάω μόνο σε πτήσεις εσωτερικού, έχουμε πολύ "απαιτητικά" αεροδρόμια που σε βοηθούν να εξελιχθείς στο χειριστικό κομμάτι».*

Τη ρωτάω πώς γνωρίστηκε με τον άντρα της κι αν είναι σύμπτωση πως είναι κι αυτός πιλότος. *«Εντελώς! Με τον Περικλή γνωριστήκαμε σε έξοδο με φίλους. Αυτός ήταν ήδη επαγγελματίας πιλότος, εγώ πέταγα τότε μόνο με ελικόπτερο. Η κουβέντα για την κοινή μας αγάπη, τα αεροπλάνα, βοήθησε στο... φλερτ! Και σήμερα μιλάμε πολύ και καθημερινά στο σπίτι για τη δουλειά μας αλλά προσπαθούμε να το μετριάσουμε, μπορεί να φέρει πολλή τριβή. Είναι ο πιο αυστηρός κριτής μου και με μαστιγώνει συνέχεια να προσπαθώ να γίνω καλύτερη. Είναι πιο παλιός, είναι "δάσκαλος", με άσβεστο πάθος για τη δουλειά του. Είναι το πρότυπό μου που θαυμάζω και εκτιμώ. Τον θεωρώ από τους πιο καταρτισμένους, με μια μόνιμη περιέργεια και αναζήτηση για βαθιά γνώση».*

Πώς κυλάει η καθημερινότητα της, υπάρχουν και μέρες καθιστού; *«Τώρα πια το μόνο που ονειρεύομαι είναι να ξαπλώσω στον καναπέ και να μη σηκωθώ για ώρες. Όμως και τα ωράρια είναι ζόρικα αλλά και τρία παιδιά στο σπίτι είναι μια έντονη και απαιτητική δουλειά από μόνα τους. Δεν θα ξεχάσω πέρυσι μια μέρα που είχα σηκωθεί χαράματα, είχα πτήσεις από τις 6 το πρωί μέχρι αργά το απόγευμα σε 6 διαφορετικούς προορισμούς, γύρισα κατάκοπη, έκανα ένα μπάνιο, έβαλα τα τακούνια μου και πήγα σε ένα κλειστό γάμο πολύ κοντινών και αγαπημένων φίλων όπου γλεντήσαμε και χορεύαμε μέχρι τα ξημερώματα της άλλης μέρας! Απόρησα και η ίδια με τις αντοχές μου... Νομίζω πως όταν είσαι ευτυχισμένος και αγαπάς αυτό που κάνεις έχεις παραπανίσια ενέργεια. Κι εδώ να σου πω πως παρότι σαν άνθρωπος θεωρώ ότι είμαι ολιγαρκής, με τον εαυτό μου είμαι ανικανοποίητη, συνέχεια βάζω τον πήχη ψηλά. Είμαι σκληρή μαζί του».*

Πώς σκοπεύει να συνεχίσει με τα δύο της τώρα πια επαγγέλματα; *«Η ηθοποιία είναι έρωτας που δεν τελειώνει και με ενδιαφέρουν πάντα οι καλές προτάσεις. Όμως τώρα πια έρωτας είναι για μένα και η δουλειά μου σαν πιλότος. Σκοπεύω να τα συνεχίσω και τα δύο, ψάχνω μάλιστα μια φόρμουλα ώστε να τα συνδυάσω και ελπίζω πως θα τα καταφέρω. Ξέρεις, οι επαγγελματίες πιλότοι μπορούν να πετούν μέχρι τα 65 τους χρόνια. Αλλά και τότε, όταν τα φτάσω, δεν σκοπεύω να χάσω τις χαρές της αεροπλοήγησης, θα κάνω πτήσεις με προσομοίωση! Θα σου φανεί περίεργο αλλά και τα δύο μου επαγγέλματα έχουν κάτι κοινό: δεν υπάρχει ούτε στο ένα ούτε στο άλλο αυτό που λέμε "ίδια μέρα"... δηλαδή άλλο αεροπλάνο, άλλο δρομολόγιο, άλλοι επιβάτες, άλλος προορισμός, όπως και άλλο έργο, άλλο σενάριο, άλλοι ηθοποιοί απέναντί σου, άλλοι θεατές. Κι αυτό είναι κάτι που με κάνει να μη βαριέμαι ποτέ».*

Ο περίγυρός σου, οι φίλοι σου, πώς σε αντιμετωπίζουν, η μαμά το πήρε απόφαση πως η κόρη της έγινε πιλότος; *«Η κολλητή μού έβαλε τις φωνές όταν της ανακοίνωσα πως διαβάζω για να πάρω το δίπλωμα επαγγελματία πιλότου, μετά κάλμαρε. Οι φίλοι μου λένε πως πετώντας κάποια μέρα θα φτάσω και στο φεγγάρι. Η μαμά μου, η οποία σημειωτέον δεν μπαίνει ποτέ της σε αεροπλάνο, τα φοβάται, νομίζω ότι είναι πια περήφανη για μένα που τα κατάφερα...»*

Μιλάμε ήδη ώρες –και περνάμε υπέροχα– όμως αισθάνομαι πως, παρά την ευγένεια που ποτέ δεν την εγκαταλείπει, ήρθε η στιγμή να την αφήσω να γυρίσει σπίτι της. Την περιμένουν παιδιά, σκυλιά (έχει αδυναμία στα ζώα), ένας σύζυγος, ίσως και κάποια πρωινή πτήση, και πρέπει να ξυπνήσει χαράματα. Όρθιες χαιρετιόμαστε, φεύγουμε η κάθε μια προς άλλη κατεύθυνση, φωναχτά της απευθύνω μια τελευταία ερώτηση… *«Ιζαμπέλλα, αν η ζωή σου ήταν ταινία τι τίτλο θα της έβαζες;»* Γυρνάει, με κοιτάει γελαστά και απαντάει… *«Αναπάντεχα».* **Α**

Η IOTA PHI ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΕ ΤΟΛΜΗΡΗ ΦΑΣΗ

Η σπουδαία ποπ ερμηνεύτρια επιστρέφει με το «Daydream» και μας μιλά για το νέο της άλμπουμ

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ**
Φωτό: **ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ**

«Daydream»: Ακόμη μια ηλεκτρονική ποπ πανδαισία από το έμπειρο χέρι της IOTA PHI, γνωστότερης στο παρελθόν ως Ilia Darlin. Το σινγκλ – προπομπός του «Homo Pauperis», επερχόμενου άλμπουμ της ελληνίδας δημιουργού με το παγκόσμιο εκτόπισμα και τη διεθνή καριέρα, συγκεντρώνει όλα τα χαρακτηριστικά που κάνουν τη μουσική της μοναδική. Μέτρο, λεπτότητα, ευαισθησία, άποψη. Στα τραγούδια της IOTA PHI, η κομψότητα της alternative electronica συναντά την εσωτερική ομορφιά του σύγχρονου R&B, ενώ οι παραγωγές της αποκτούν όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Η IOTA PHI μας μίλησε για τη νέα δουλειά της, καθώς και για την καθημερινότητα μιας σημαντικής μουσικοσυνθέτριας στο περιθώριο της πανδημίας.

Κάποιοι κάνουν χρόνια για να χτίσουν ένα όνομα, εσύ αντίθετα εγκαταλείπεις την περσόνα της Ilia Darlin και επανεφευρίσκεις τον εαυτό σου ως IOTA PHI. Γιατί; Τις αγαπώ τις αλλαγές κι έχω ανάγκη την κίνηση. Βέβαια, μη νομίζεις, η Ilia Darlin εξακολουθεί να βρίσκεται πίσω από όλα.

Οι μεταμορφώσεις δεν περιορίζονται στην επωνυμία. Στα δύο πρώτα κιόλας δείγματα του «Homo Pauperis», η αλλαγή ύφους είναι διακριτή. Σε ποια φάση βρίσκεσαι καλλιτεχνικά και πού θέλει να τοποθετηθεί αυτό το νέο πρότζεκτ; Βρίσκομαι σε τολμηρή φάση, ο δίσκος είναι μια πορεία με διαφορετικούς ρυθμούς και συναισθήματα. Ξέρω πως θα υπάρξουν πολλοί επικριτές, αλλά εγώ έτσι αντιλαμβάνομαι έναν καλό δίσκο, σαν ένα soundtrack, όχι σαν κάτι ασφαλώς ομοιογενές προκειμένου να μπορεί να τοποθετηθεί κάπου εύκολα.Θα ήθελα να τοποθετηθεί εκεί που του αξίζει. Έχω βαρεθεί τη βλακεία, αλλά δεν ξέρω αν υπάρχει λύση σε αυτό.

Ασφαλώς μεσολάβησαν πολλά ανάμεσα στο 2013, τότε που σε ακούσαμε για τελευταία φορά δισκογραφικά, και στο σήμερα. Θα ήθελες να μας μιλήσεις για τα πιο σημαντικά; Το 2017 έκανα την πρώτη μου κυκλοφορία σαν IOTA PHI, το 2018 έβγαλα το πρώτο EP *«Kloudland»*, το οποίο βραβεύτηκε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ παράλληλα συμμετείχα σε διεθνή φεστιβάλ. Κάπου εκεί αποφάσισα πως θα ήθελα να είμαι ικανή να φτιάχνω αυτά που ονειρεύομαι μόνη μου. Έφτιαξα το στούντιό μου, έκανα τον γιο μου, και τώρα είμαστε εδώ, ολοκληρώνω τον δίσκο μου πια. Το πιο σημαντικό όλων για μένα είναι πως εκπαιδεύω τον εαυτό μου σε συνήθειες που επιλέγω να έχω. Επαναπρογραμματιζω τον εγκέφαλό μου για να έχω μια ζωή την οποία διαλέγω. Δεν είναι εύκολο, αλλά θεωρώ ότιαξίζει. Ο καθένας μας έχει διαφορετική αφετηρία στη ζωή.

Τόσο το «Wolves Mate For Life» όσο και το «Daydream» δίνουν την αίσθηση μιας δημιουργού σε ειλικρινή διάλογο με τον εαυτό της, δίχως το παραμικρό στιλιζάρισμα. Είναι τέτοιος ο τρόπος που αντιλαμβάνεσαι σήμερα τη μουσική; Συνειδητοποίησα πόσο με αγγίζουν πράγματα που είναι ειλικρινή. Κανείς δεν ενδιαφέρεται για το τέλειο. Συνδεόμαστε με το ειλικρινές, με τις αδυναμίες μας, οπότε ναι, αυτός είναι ο τρόπος που αντιλαμβάνομαι τη μουσική τώρα, αλλά και τη ζωή γενικότερα.

Μουσικοσύνθεση, αυτή η γλυκιά αρρώστια... Υιοθετώντας τσέλο, βιολί και αιθέρια keyboards ανάμεσα στα στάνταρ συστατικά της ηλεκτρονικής ποπ, διευρύνεις ολοένα την εκφραστική σου παλέτα. Σε ενδιαφέρει να εξελίσσεσαι διαρκώς; Η μουσική είναι ένας κόσμος ατελείωτος. Αυτή τη στιγμή, με την ενασχόληση με την παραγωγή νιώθω σαν να έχω βρεθεί στη χώρα των θαυμάτων. Με ενδιαφέρει σίγουρα να πειραματίζομαι, να προσπαθώ.

Διαθέτεις μια σπάνια φωνή με πλούσιο πχόχρωμα. Θα μπορούσες κάλλιστα να κάνεις καριέρα με τραγούδια των άλλων και μάλιστα χωρίς το «αίμα, τα δάκρυα και τον ιδρώτα» του «Wolves...». Αντίθετα εσύ μπαίνεις όλο και πιο βαθιά στο κομμάτι της σύνθεσης και της παραγωγής. Τι δείχνει αυτό; Περφεξιονισμό; Ανάγκη για πιο ολοκληρωμένης έκφρασης; Όλα αυτά τα χρόνια είχα επιθυμήσει πράγματα, τα άκουγα στο κεφάλι μου, αλλά δεν κατάφερα ποτέ να τα αποδώσω ακριβώς, καθώς δεν δημιουργούσα τα κομμάτια μου αυτόνομα. Σίγουρα πλέον με διακρίνει η ανάγκη για πιο ολοκληρωμένη έκφραση, αλλά και για ανεξαρτησία. Να σημειώσω πως και σήμερα συνεργάζομαι με τον Μιχάλη Δέλτα και τον ELIOT, στο «Daydream», για παράδειγμα, αλλά πρόκειται για συνεργασία σε διαφορετική βάση. Είναι σημαντικό βήμα για τον καθένα, σε οποιοδήποτε τομέα της ζωής του, να μπορεί να παίρνει την ευθύνη του.

Θα έχεις συναντήσει ασφαλώς το περίφημο meme, artist / artist social distancing / artist during quarantine / artist after quarantine, με τον καλλιτέχνη να συνεχίζει απερίσπαστος τα δικά του, άσχετα από τις συνθήκες. Είναι έτσι και για εσένα τα πράγματα; Πράγματι, αυτή είμαι εγώ! Είναι περίεργο πλάσμα ο άνθρωπος. Για μένα η δημιουργία ήταν πάντα ανάγκη επικοινωνίας και είναι αστείο το πόσο απομονώνομαι προκειμένου τελικά να επικοινωνήσω.

Πώς αισθάνεσαι, σήμερα, με τις νεοαποκτημένες ελευθερίες μας; Είσαι αισιόδοξη, έχεις κέφι για παιχνίδι και εξωστρέφεια; Για να είμαι ειλικρινής, δεν ξέρω ακριβώς πώς νιώθω, ενώ επίσης έχω και κάποιες επιφυλάξεις για το πώς θα πάει, αν έχει τελειώσει όλο αυτό, τι κατάλοιπα έχει αφήσει, ή αν είναι η αρχή για κάτι άλλο.

Από όλες τις εποχές για να είσαι καλλιτέχνης, βιώνουμε ίσως τη δυσκολότερη. Πού βλέπεις να οδηγείται η μουσική βιομηχανία; Είναι δυνατό να λειτουργήσει μόνο μέσα από το διαδίκτυο, χωρίς το οξυγόνο της, τη ζωντανή ερμηνεία, τα λάιβ και τα φεστιβάλ; Όλα είναι δυνατά, το θέμα είναι ποια θα είναι η ποιότητα της εμπειρίας. Άκουγα πρόσφατα μια ομιλία του Mark Fisher,ο οποίος υπογράμμιζε πως παλιά είχαμε το πρόβλημα της βαρεμάρας και πως ο καπιταλισμός με τα social media και το μάρκετινγκ έδωσε τη λύση... Δεν θα ξαναβαρεθούμε ποτέ, αλλά δεν θα είμαστε και ποτέ ξανά ήρεμοι. Δεν ξέρω αν θα ήθελα η μουσική να χάνει συνέχεια την οργανικότητά της, τη ζωντάνια της. Το ζήτημα είναι αρκετά σύνθετο και ξεπερνά την πανδημία, καθώς η ψηφιοποίηση της ζωής προϋπήρχε. Οι καλλιτέχνες προσπαθούμε να δημιουργήσουμε κάτι αξιόλογο, κάτι βοηθητικό και για τους γύρω μας, αλλά παράλληλα πλέον πρέπει να δαπανούμε ατελείωτο χρόνο για πράγματα επουσιώδη. Δ

www.athens voice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

HOTEL *Summer* STORIES

Ονειρεύεσαι βουτιές σε κρυστάλλινα νερά πισίνας, κοκτέιλ με θέα την Ακρόπολη, ρομαντικό δείπνο σε roof garden με εκλεπτυσμένες γεύσεις από καταξιωμένους σεφ ή πλούσιο πρωινό με θέα το απέραντο γαλάζιο; Οι πιο ωραίες καλοκαιρινές ιστορίες που γράφονται στα ξενοδοχεία με διακριτική πολυτέλεια και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες μπορούν να σου προσφέρουν μια ολοκληρωμένη εμπειρία ξεγνοιασιάς και χαλάρωσης. Ζήσε μοναδικές στιγμές και χάρισε σε σένα και τους αγαπημένους σου τις καλύτερες αναμνήσεις του φετινού καλοκαιριού.

Από την **AVteam**

ATHENIAN **RIVIERA**

Η τέλεια απόδραση μόλις λίγα λεπτά από το κέντρο της πόλης

Σε ένα από τα πιο όμορφα σημεία της Αθηναϊκής Ριβιέρας, στην κοσμοπολίτικη Βουλιαγμένη, το Athenian Riviera αποτελεί την τέλεια ιδέα για μια απόδραση από την πόλη σε ένα ήρεμο και πολιτισμένο περιβάλλον δύο βήματα από αυτήν, αλλά και για τη διαμονή σας εάν πρόκειται να έρθετε στην Αθήνα για μία, δύο ή και για περισσότερες ημέρες. Και, μάλιστα, σε πολύ προνομιακές τιμές για την περιοχή.

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή για αυτό το εξαιρετικό ξενοδοχείο, το οποίο άρχισε τη λειτουργία του το 2017, από τότε έχει προχωρήσει σε δύο ανακαινίσεις και συνεχίζει να ανανεώνεται καθημερινά.

Επειδή καλοκαίρι χωρίς μπάνιο δεν γίνεται, να θυμάστε ότι με τα πόδια, η απόσταση από τη φημισμένη πλαζ της Βουλιαγμένης δεν ξεπερνά τα 4 λεπτά. Δίπλα, δηλαδή. Φυσικά, υπάρχει και πισίνα στο Athenian Riviera για την πρώτη βουτιά της ημέρας.

Το ξενοδοχείο διαθέτει 47 δωμάτια, πεντακάθαρα, cozy, απόλυτα λειτουργικά:

- Μία σουίτα με θέα τη θάλασσα και εξωτερικό τζακούζι στο μπαλκόνι
- 7 οικογενειακές σουίτες, η καθεμιά από τις οποίες είναι 50 τ.μ. και διαθέτει δύο χώρους που επικοινωνούν με εσωτερική πόρτα και με το κάθε δωμάτιο να έχει το δικό του μπάνιο, γραφείο, τηλεόραση. Ιδανικές, δηλαδή, για δύο ζευγάρια ή για μια τετραμελή οικογένεια.
- 3 junior σουίτες, σε έναν ενιαίο χώρο 37-40 τ.μ., με σαλονάκι και μπάνιο. Μια ξεχωριστή πρόταση για ένα ζευγάρι με παιδί.
- 6 τρίκλινα δωμάτια
- 33 δίκλινα δωμάτια

Όλα τα δωμάτια έχουν το δικό τους μπαλκόνι με θέα στο πευκοδάσος, τηλεόραση, κλιματισμό, παντόφλες και μπουρνούζια, βραστήρα με καφέ και τσάι κερασμένα, mini bar, χρηματοκιβώτιο, ενώ οι σουίτες έχουν και εσπρεσομηχανή. Επίσης,

στην τιμή του δωματίου περιλαμβάνεται και το πρωινό, το οποίο μπορείτε να απολαύσετε στο εστιατόριο ή στο δωμάτιό σας.

Μια γαστρονομική εμπειρία στο εστιατόριο του Athenian Riviera

Θα μπορούσε να λειτουργεί και ως αυτόνομο εστιατόριο σε οποιοδήποτε σημείο της Αθήνας, καθώς η μεσογειακή του κουζίνα είναι από τις γευστικότερες που έχετε δοκιμάσει, με τον σεφ να διαλέγει καθημερινά τις καλύτερες πρώτες ύλες και να δημιουργεί πιάτα υψηλής γαστρονομίας. Για να πάρετε μια ιδέα, το φιλέτο σολομού με τζίντζερ και μοσχολέμονο, που συνοδεύεται με σοτέ σπαράγγια και κρέμα λεμονιού, θα σας μείνει αξέχαστο, ενώ αξεπέραστα είναι και τα χοιρινά φιλετάκια μαρινάρισμένα με λεμόνι και φρέσκο δεντρολίβανο, πατάτες baby αρωματισμένες με βούτυρο και Jack Daniels sauce. Όλα αυτά θα τα απολαύσετε σε έναν υπέροχο χώρο, στο εσωτερικό όπου οι τζαμαρίες ανοίγουν, έξω, δίπλα στην ατμοσφαιρική πισίνα, ή και στη βεράντα του ξενοδοχείου, ακριβώς επάνω από την πισίνα. Μην ξεχνάτε ότι οι άνθρωποι του Athenian Riviera έχουν φροντίσει ώστε η wine list να περιλαμβάνει κάποια από τα εκλεκτότερα κρασιά του ελληνικού και διεθνούς αμπελώνα, ενώ υπάρχει και η επιλογή για κάποιο signature cocktail, όπως τα εμπνευσμένα Forbidden Fruit και Nostalgia.

Extra tip: Φυσικά, τα πιάτα του εστιατορίου μπορείτε να τα δοκιμάσετε και χωρίς να μένετε εδώ, απλώς καλό θα είναι να κάνετε μια κράτηση πρώτα, ενώ αποτελεί εξαιρετική επιλογή για ένα επαγγελματικό μεσημεριανό διάλειμμα, καθώς και για τις προσωπικές σας στιγμές.

Τελική αξιολόγηση: Πολλά αστέρια για το Athenian Riviera, για τον χώρο του που είναι προσεγμένος μέχρι την τελευταία του λεπτομέρεια, για το σημείο στο οποίο βρίσκεται, για τις φιλικές του τιμές, για όλες του τις παροχές και, ίσως περισσότερο απ' όλα, για την ευγένεια και τον επαγγελματισμό των ανθρώπων του. Εδώ η διαμονή σας θα σας μείνει πραγματικά αξέχαστη!

● **Δανάης 7 & Αρμονίας, Βουλιαγμένη, 2108900000, www.arhotel.gr, Facebook: athenianrivierahotel**

THE **STANLEY**

Στιγμές χαλάρωσης στο κέντρο της πόλης με θέα όλη την Αθήνα

Δυο βήματα στην κυριολεξία από τον σταθμό μετρό του Μεταξουργείου δεσπόζει το ιστορικό 4* ξενοδοχείο "The Stanley", το οποίο με το ολοκαίνουριο Roof Garden του αποτελεί την ιδανική πρόταση για καφέ, ποτό και φαγητό.

Το ξενοδοχείο προσφέρει τέλειες συνθήκες διαμονής σε κάποιο από τα 380 δωμάτιά του, με room service, πρωινό στο κρεβάτι και μια σειρά παροχών όπως γυμναστήριο & σάουνα, όμως αποτελεί και μια εξαιρετική πρόταση για οποιονδήποτε θέλει να κάνει μια μικρή απόδραση από την καθημερινότητα και μάλιστα στο κέντρο της πόλης.

Να σας πούμε, λοιπόν, ότι στο μεγαλύτερο roof garden της Αθήνας, στον 9ο όροφο, με συνολική έκταση 1.500 m² και με υπέροχη θέα σε Ακρόπολη, Λυκαβηττό και Αργοσαρωνικό, μπορείτε να χαλαρώσετε δίπλα από την υπέροχη και μοναδική "blackpool" πισίνα και, πιστέψτε μας, θα ξεχάσετε ότι είστε στο κέντρο της Αθήνας, ενώ το φοβερό Cloud 9 Roof Bar είναι η τέλεια πρόταση για ένα κοκτέιλ με θέα τη φωτισμένη πόλη. Παράλληλα, εξαιρετικό είναι και το εστιατόριο Sweet Basil, με μενού διεθνούς και μεσογειακής κουζίνας.
Extra tip: Το ξενοδοχείο διαθέτει και φυλασσόμενο πάρκινγκ.

● Οδυσσέως 1, Πλατεία Καραϊσκάκη, 2119900900,
reservations@hotelstanley.gr, FB: Stanley Hotel, Insta: The_Stanley_Hotel

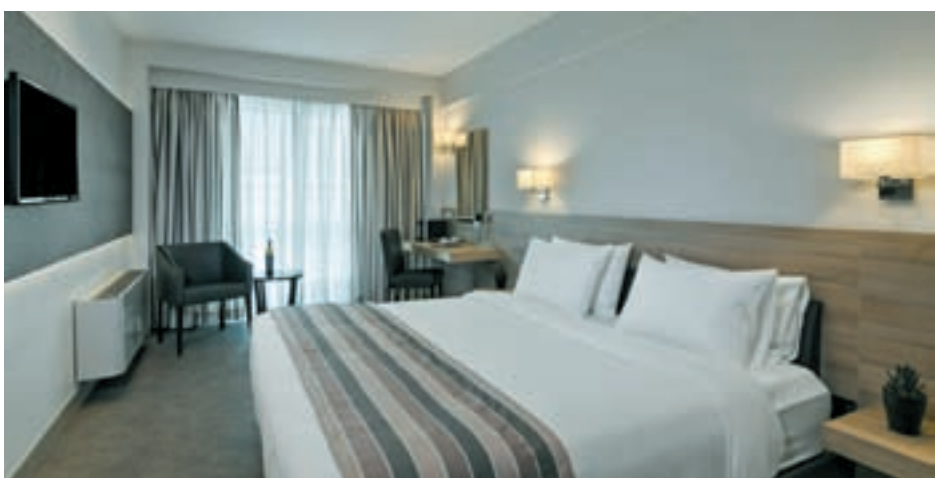

AMARILIA HOTEL

Με αξεπέραστη θέα, λίγα βήματα από τη θάλασσα

Το Amarilia είναι ένα καλαίσθητο και φιλικό ξενοδοχείο στη Βουλιαγμένη σε μία από τις πιο όμορφες περιοχές κοντά στην Αθήνα, μακριά από τα πλήθη και τον θόρυβο του κέντρου. Χτισμένο στο υπέροχο προάστιο της Βουλιαγμένης, μόλις λίγα βήματα από την αμμουδιά, το ξενοδοχείο Amarilia προσφέρει αξεπέραστη θέα σε μία από τις πιο ζηλευτές ακρογιαλιές του Αργοσαρωνικού.

Η μοναδική θέα στον Αργοσαρωνικό καθώς και η μικρή απόσταση από το κέντρο της Αθήνας και το αεροδρόμιο, το καθιστούν την τέλεια τοποθεσία τόσο για τους ταξιδιώτες αναψυχής όσο και γι' αυτούς που ταξιδεύουν για επαγγελματικούς λόγους. Οι επισκέπτες του θα απολαύσουν τις άψογες εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες που παρέχονται από το φιλικό και πρόθυμο προσωπικό. Τα άνετα δωμάτια και σουίτες, οι φωτεινές αίθουσες συσκέψεων και το ευρύχωρο εστιατόριο, εγγυώνται μια αξέχαστη διαμονή στο ξενοδοχείο.

● Αγίου Νικολάου 13, Βουλιαγμένη, 2108990391
www.amarilia.gr, info@amarilia.gr
Fb: Amarilia Hotel, Insta: amariliahotel

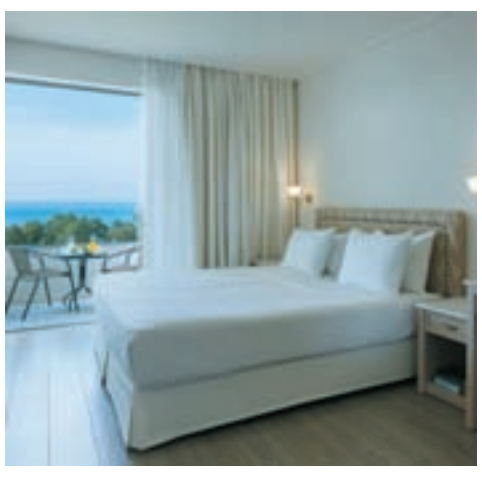

ATHENS **POSEIDON** HOTEL

Ο καλοκαιρινός θησαυρός της πόλης μας

Στον απόλυτο προορισμό για όλες τις ώρες της ημέρας για κάθε Αθηναίο αναδεικνύεται και αυτό το καλοκαίρι το αγαπημένο Athens Poseidon Hotel, στο Παλαιό Φάληρο. Εδώ, εκτός από διαμονή υψηλής αισθητικής, θα απολαύσετε μια σειρά από παροχές και ανέσεις που θα σας κάνουν να ξεχάσετε, έστω και για λίγο, κάθε έννοια της καθημερινότητας.

Ξεκινώντας από ψηλά, από τον 8ο όροφο, δεν υπάρχει ερωτευμένος/η που να μη λάτρεψε αυτό το μαγευτικό ηλιοβασίλεμα, δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην (ξανα)ερωτεύτηκε τη ζωή, απολαμβάνοντας την καταπληκτική θέα σε όλη την Αθήνα και τον Αργοσαρωνικό, από το εμβληματικό Skybar 360°. Βάλτε με το μυαλό σας εσάς να πίνετε ένα από τα εμπνευσμένα κοκτέιλ του μπαρ ακούγοντας υπέροχη κοσμοπολίτικη μουσική, με θέα τη φωτισμένη πόλη, δίπλα στη φωτισμένη πισίνα, η οποία το πρωί είναι ανοιχτή για όλους, για μια ξεχωριστή βουτιά στην Αθήνα.

Έναν ακριβώς όροφο από κάτω βρίσκεται το Roof Garden, το οποίο για την ώρα, λόγω των μέτρων υγειονομικής προστασίας, απευθύνεται μόνο στους πελάτες του ξενοδοχείου. Παρόμοια εκπληκτική θέα και μενού υψηλών απαιτήσεων, με τον σεφ να επιλέγει τις καλύτερες πρώτες ύλες από κάθε γωνιά της Ελλάδας, δημιουργώντας πιάτα ελληνικής και μεσογειακής κουζίνας, σπιτικά μαγειρεμένα, που θα σας μείνουν αξέχαστα!

Αλλά οι προτάσεις στο Athens Poseidon Hotel δεν τελειώνουν εδώ, καθώς στην ιδιωτική του παραλία ακριβώς μπροστά από το ξενοδοχείο, σε μια υπέροχη αμμουδιά, με ξαπλώστρες και ομπρέλες, μπορείτε να γίνετε μέρος της εκλεπτυσμένης Αθηναϊκής Ριβιέρας, με την είσοδο να είναι ελεύθερη για όλους. Εδώ θα χαλαρώσετε και στο The Tavern, την ταβέρνα του ξενοδοχείου, με γεύσεις παρόμοιες με του roof garden, σε μία πιο ελληνική παραδοσιακή εκδοχή, αυτό που επιζητάμε όλοι βγαίνοντας ορεξάτοι από τη θάλασσα.

Να θυμάστε ότι στο φιλόξενο Athens Poseidon Hotel θα βρείτε εξαιρετικές προτάσεις διαμονής, με κομψά δωμάτια τα οποία έχουν το δικό τους μπαλκόνι και θέα θάλασσα, την οποία μπορείτε να δείτε και από το κρεβάτι σας. Επίσης, υπάρχει δωρεάν Wi-Fi υψηλής ταχύτητας σε όλους τους χώρους για όλους, για να συνεχίζετε την επικοινωνία με τους αγαπημένους σας αλλά και για να μοιράζεστε τις μοναδικές σας στιγμές on time.

● Λεωφόρος Ποσειδώνος 72, Παλαιό Φάληρο, 2109872000, www.poseidonhotel.com.gr Facebook: poseidonathenshotel Insta: Poseidonhotel (Poseidon Athens Hotel)

AKS
PORTO HELI

Κοσμοπολίτικες διακοπές στην καρδιά της ελληνικής Ριβιέρας

Πλήρως ανακαινισμένο και με ανεπανάληπτη θέα στο ωραιότερο σημείο της ελληνικής Ριβιέρας, το AKS Porto Heli, μόλις δυόμισι ώρες από την Αθήνα, προσφέρει τον ορισμό των κοσμοπολίτικων διακοπών στο Πόρτο Χέλι. Σε προνομιακή τοποθεσία στο κέντρο του Πόρτο Χελίου και μια ανάσα από τα καταγάλανα νερά, θα γίνει το καταφύγιό σας για απόλυτη ηρεμία αλλά και το ορμητήριό σας για να ανακαλύψετε τη γύρω πανέμορφη περιοχή.

Τα ανανεωμένα δωμάτιά του ξεχωρίζουν για την εκλεπτυσμένη αισθητική και τη λιτή διακόσμηση, με τις σύγχρονες ανέσεις που προσφέρουν να υπόσχονται μια ξεχωριστή διαμονή για κάθε είδους επισκέπτη.

Απολαύστε στιγμές απόλυτης χαλάρωσης στην τεράστια πισίνα του ξενοδοχείου συνοδεία ενός δροσερού κοκτέιλ όσο το φιλικό προσωπικό φροντίζει για την εκπλήρωση κάθε επιθυμίας. Εναλλακτικά μια επίσκεψη στην πανέμορφη αμμουδιά που απλώνεται μπροστά από το AKS Porto Heli θα σας αποζημιώσει με βουτιές σε καταγάλανα νερά και παιχνίδια στη θάλασσα, ενώ το Almyra, το ειδικά διαμορφωμένο T2 Volkswagen van του ξενοδοχείου, μπορεί να σας «ταξιδέψει» σε μέρη εξωτικά.

Για απόλυτη αναζωογόνηση μην παραλείψετε να γνωρίσετε τις θεραπείες προσώπου και σώματος του σπα του ξενοδοχείου, η έμπειρη ομάδα θα φροντίσει να σας προτείνει την κατάλληλη για εσάς. Η εμπειρία ολοκληρώνεται στα εστιατόρια και μπαρ του ξενοδοχείου, εδώ θα ανακαλύψετε μοναδικές γεύσεις και premium spirits.

Το φετινό καλοκαίρι ανήκει στο AKS Porto Heli και ειδικά ο Αύγουστος, με τη μοναδική προσφορά του ξενοδοχείου όπου για 6 διανυκτερεύσεις προσφέρει μία ακόμη δώρο.

● Πόρτο Χέλι, Αργολίδα, Πελοπόννησος, 27540 98000, portohelisales@akshotels.com, Fb: AKS Porto Heli, Insta: aksportoheli

ACADEMIAS
HOTEL

Η νέα πολυτελής πρόταση στην καρδιά της πόλης

Το καινούριο πεντάστερο πολυτελές ξενοδοχείο που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Ακαδημίας και Ομήρου, αποτελεί τη νέα ξεχωριστή πρόταση φιλοξενίας στην καρδιά του ιστορικού τετραγώνου της Αθήνας.

Το Academias Hotel διαθέτει 57 δωμάτια και 3 σουίτες, δύο εστιατόρια, εσωτερική θερμαινόμενη πισίνα, spa και γυμναστήριο. Όλα τα δωμάτια είναι κομψά διακοσμημένα με πολυτελή υλικά και διαθέτουν τις πιο σύγχρονες τεχνολογικές ανέσεις, ενώ ιδιαίτερη αίσθηση προκαλούν τα εντυπωσιακά μαρμάρινα μπάνια, τα προηγμένα στρώματα και οι πολυδιάστατες in-room παροχές. Παράλληλα, μέσα στο καλοκαίρι αναμένεται να ολοκληρωθεί και το δεύτερο εστιατόριο-μπαρ του ξενοδοχείου, το Nyx Bar, που βρίσκεται στο rooftop και προσφέρει μια μοναδική θέα της Αθήνας, που εκτείνεται μέχρι τη θάλασσα, στον Λυκαβητττό αλλά και στην Ακρόπολη.

Ένα εκλεπτυσμένο κοσμοπολίτικο ξενοδοχείο, εμπνευσμένο από την αρχαία αθηναϊκή σοφία και διάνοια, το Academias Hotel είναι μια σύγχρονη ερμηνεία της Ακαδημίας του Πλάτωνα, που συνδυάζει το παλιό και το νέο, προσφέροντας μία μοναδική εμπειρία φιλοξενίας στις πολυτελείς εγκαταστάσεις του.

● Ακαδημίας 38 &Ομήρου, 2103670000, www.academiashotel.com, info@academiashotel.com, FB: Academias Hotel, Autograph Collection,insta: academiashotel

PLAZA **RESORT**

Απόλυτη χαλάρωση 5 αστέρων δίπλα στο κύμα

Ξέρω τι ονειρεύεστε φέτος το καλοκαίρι... Ένα μέρος που να είναι τόσο χαλαρό, τόσο ζεν, που η κάθε μέρα θα σας φαίνεται σαν να πέρασε μια ολόκληρη εβδομάδα! Αυτό ακριβώς είναι το υπέροχο Plaza Resort, ένα πολυτελές αλλά τελείως ανεπιτήδευτο ξενοδοχείο, όπου μπορεί κανείς να απολαύσει χίλια δυο πράγματα και μάλιστα πολύ κοντά στην Αθήνα.

Πολλά είναι αυτά που θα τραβήξουν την προσοχή σας. Ο μεγάλος, δροσερός, καταπράσινος κήπος, αγαπημένο σημείο συνάντησης των παιδιών, όπου μπορούν να παίξουν με απόλυτη ασφάλεια. Η ειδυλλιακή πισίνα φρέσκου γλυκού νερού, τοποθετημένη τέλεια εκεί που τελειώνει ο κήπος και αρχίζει η παραλία. Και, φυσικά, η ίδια η ιδιωτική παραλία, ρηχή με χρυσαφένια αμμουδιά, με όλες τις ανέσεις και πεντακάθαρα νερά, όπου μπορείτε να χαρείτε τα αγαπημένα σας θαλάσσια σπορ.

Αλλά τα ωραία στο Plaza Resort δεν τελειώνουν εδώ. Το εστιατόριο Blue δίπλα στο κύμα θα σας προσφέρει την απόλυτη γευστική εμπειρία με μαγευτική θέα στο ηλιοβασίλεμα, ενώ το κεντρικό εστιατόριο Ivory, που βρίσκεται στο ισόγειο και εκτείνεται μέχρι τον κήπο, αποτελεί ιδανικό περιβάλλον για πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό γεύμα, παραδοσιακής, μεσογειακής και διεθνούς κουζίνας. Όσο για το ποτό σας ή για ένα από τα φανταστικά signature cocktails, το Ocean Pool Bar θα είναι η δική σας όαση μέχρι το ηλιοβασίλεμα, τότε που πρωταγωνιστικό ρόλο αναλαμβάνει το Au Bar στον κήπο.

Όλα αυτά με εξυπηρέτηση και υπηρεσίες 5 αστέρων! Τα 135 δωμάτια του Plaza Resort ανταποκρίνονται σε κάθε ανάγκη και προσφέρουν όλες τις ανέσεις, όπως Wi-Fi, mini bar, χρηματοκιβώτιο, δορυφορική τηλεόραση, κλιματισμό, μπουρνούζια, παντόφλες και επώνυμα προϊόντα μπάνιου. Μαζί με όλα τα προηγούμενα, προσθέστε ότι θα βρείτε γήπεδα τένις και 5Χ5, παιδική χαρά, υπηρεσίες αισθητικής αλλά και 24ωρο room service. Μια αληθινή καλοκαιρινή όαση δίπλα στην πόλη!

Extra tip: Στην ιστοσελίδα του Plaza Resort μπορείτε να ενημερωθείτε για τις τρέχουσες προσφορές, από τις οποίες επιλέξαμε αυτή: Λέγεται Day at the Beach και περιλαμβάνει ημερήσια χρήση δωματίου με όλες τις στάνταρ παροχές, πρόσβαση σε παραλία και πισίνα, πετσέτες θαλάσσης, σετ ομπρέλα με ξαπλώστρες και γεύμα 3 πιάτων στο Ivory!

● 52ο χλμ. Αθηνών - Σουνίου, Παλαιά Φώκαια, Ανάβυσσος, 2291075000
www.plaza-resort.com
Fb: PlazaResortHotel
Insta: plaza.resort.hotel

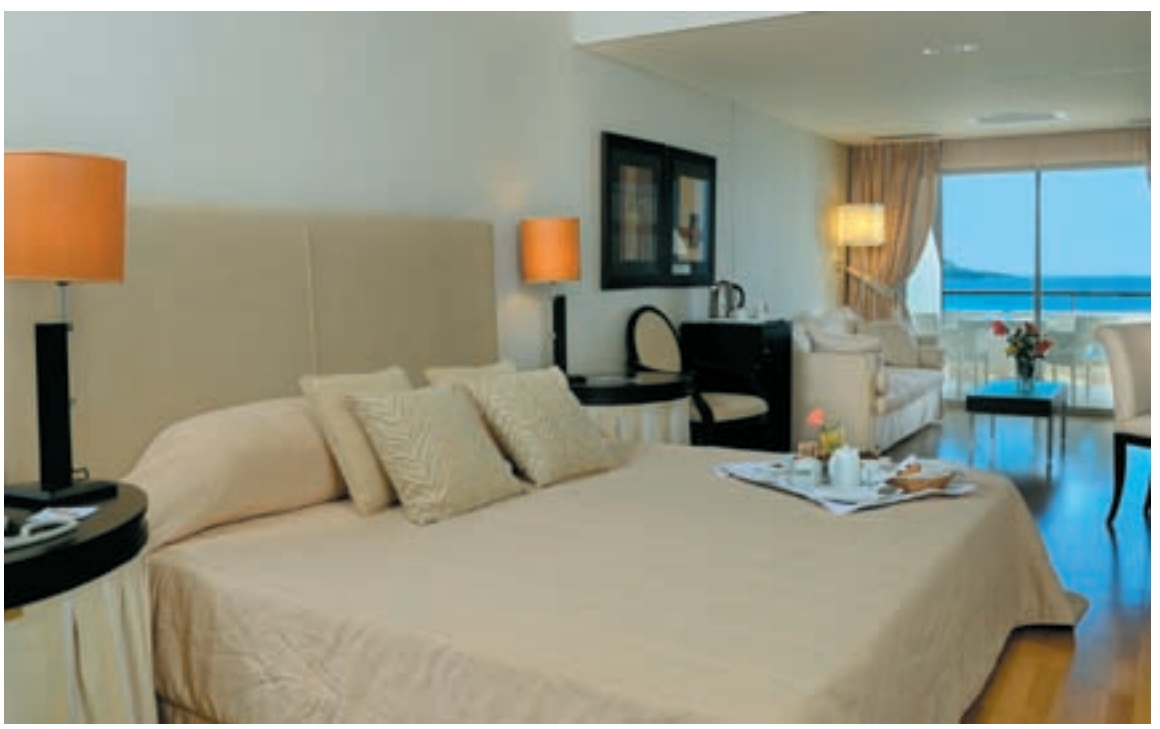

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

Navy Chambray Stripe Men Espadrille Rope €60

Paprika Cloudbound Alpargata €55

Black Ivy League Stripes Women's Espadrilles €55

Olive Espadrille Alpargatas €65

Natural Canvas Valencia €80

Toms, το πρώτο πράγμα που βάζω στη βαλίτσα των διακοπών

Το καλοκαίρι θέλει άνεση, ξεγνοιασιά, ανέμελο στιλ. Το ελληνικό καλοκαίρι θέλει και δροσιά. Γι' αυτό δεν αποχωρίζομαι τα **Toms** πάνινα παπούτσια μου, γιατί είναι μαλακά, άνετα στο περπάτημα και επιτρέπουν στα πόδια μου να αναπνέουν, ενώ απογειώνουν οποιοδήποτε outfit. Μονόχρωμα ή με ρίγες, με εξωτικά prints ή κορδόνια, κάθε ζευγάρι είναι ξεχωριστό, γι' αυτό είναι και το πρώτο πράγμα που πακετάρω στη βαλίτσα των διακοπών. Δεν ξεχνώ φυσικά ότι με το πρόγραμμα **One for One**, για κάθε αγορά, η Toms βοηθάει έναν άνθρωπο που το έχει ανάγκη.

toms.gr

GLAMAZON

Επανακαθορισμός διαδρομής

Κάθεσαι οκλαδόν πάνω στον χωμάτινο δρόμο. Είναι ακριβώς το σημείο όπου συναντώνται η μυωπία η πρεσβυωπία, η ξηροφθαλμία, όλα μαζί!

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Ο άνθρωπος φτάνει σε ένα σταυροδρόμι. Εκεί συναντώνται η μυωπία, η πρεσβυωπία, ο αστιγματισμός και η ξηροφθαλμία. Όλα μαζί. Με διαφοροποιήσεις ή εξαιρέσεις. Σε αυτό το σταυροδρόμι ο άνθρωπος κάθεται οκλαδόν, έτσι τυχαία, πάνω στον χωμάτινο δρόμο. Παίρνει δυνάμεις, όποιο δρόμο κι αν διαλέξει, μια ή άλλη, αναγκαστικά θα περάσει κι από τους υπόλοιπους. Ούτε λίγο ούτε πολύ θα κάνει και το χάκινγκ του και το τρέκινγκ του. Με πόνο στα γόνατα και στη μέση. Και θα ανέβει ψηλά. Στο δικό του μίνι Έβερεστ, εισπνέοντας ζωογόνο οξυγόνο. Φευ, ο μεσήλικας έχει αρχίσει ήδη να κατεβαίνει έστω και σιγά-σιγά την πίσω πλευρά του λόφου.

Και από εκεί σοφότερος παρατηρεί ότι χωρίς κολλύριο με υαλουρονικό, το μάτι του δεν δροσίζεται και δεν ξεκουράζεται μετά από πολλές ώρες στον υπολογιστή.

Συμπάσχει με τους ήρωες της Μεθόδου Κομίνσκι, σειρά στην πλατφόρμα Νέτφλιξ, όπου το να μιλάς για την ακράτεια, τον προστάτη και το σεξ, όπως ήταν κάποτε, δεν αποτελεί ταμπού. Οι ήρωες με πρώτο και καλύτερο τον Μάικλ Ντάγκλας είναι 75 ετών, κάνουν έρωτα ή το παλεύουν και δεν το βάζουν κάτω. Χαρακτήρες κάποιας ηλικίας. Αλλά εκεί που είσαι ήμουνα και εκεί που είμαι θα 'ρθεις, θα μπορούσε να πει κάλλιστα ο έτερος τον πρωταγωνιστών, ο Άλαν Άρκιν.

Τι κάνει ο άνθρωπος στα σταυροδρόμια και στους λόφους του. Απολαμβάνει αγαπημένους συμπολίτες να τοποθετούν στο σημείο του εμβολιασμού κέρματα, ή άλλα μεταλλικά αντικείμενα. Όπως είναι γνωστό, το ανθρώπινο σώμα γίνεται κάτι σαν τον Magneto των Xmen. Μεσήλικες σούπερ ήρωες. Προτιμώ τη Mystique, είναι πιο σέξι.

Οι αγωνίες, δεν λέω, είναι πολλές. Και γίνονται αμμόβουνα με τη ζέστη.

Και είναι άλλες τόσες οι φοβίες για το άγνωστο. Για το τώρα και για το αύριο. Ένας εξορκισμός με γιόγκα, σπίνιγκ, καλό δροσερό κρασί, κολύμπι, όμορφα μαγιό και ακόμα ωραιότερα καλυπτικά καφτάνια θα ήταν ό,τι πρέπει. Βόλτες και έρωτες καλοκαιρινούς, ό,τι βαφτίζει κανείς έρωτα. Από ένα ηλιοβασίλεμα, ένα τζιπ τζάγκουαρ με πινακίδες Μονακό (για το πριγκιπάτο, όχι για το αυτοκίνητο) έως μια φανταστική πίτσα. Καινούριες γεύσεις, καινούρια πρόσωπα, καινούριες φωνές. Καμιά φορά το καινούριο μπορεί να είναι το παλιό που επανασυστήνεται που τολμά να αλλάξει. Ή που εσύ τολμάς να το αλλάξεις και να αλλάξεις.

Το θετικό είναι ότι μπορούμε να εκμεταλλευτούμε το τσιπάκι, που μας έχουν «εμφυτεύσει» όπως λένε αυτοί που «ξέρουν», και ακόμη καλύτερα το GPS που μας έχουν «εγκαταστήσει», και να προχωρήσουμε ζωηρά και με κέφι σε επανακαθορισμό διαδρομής. Και με σήμα καμπάνα.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ

Πάνω σε καυτό ΚΟΚΚΙΝΟ ρίξε λίγο ΜΠΛΕ να το δροσίσεις.

Σε σκούρο ΜΠΛΕ δίνεις θηλυκή φινέτσα με σικάτο μεταλλικό ΓΚΡΙ.

SWATCH
Ρολόι Orack, σειρά Bioceramic, €125

ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
Sneaker UGG, σειρά #UGGPRIDE, €119

MINAS
Pendant
Peppers €440

YAMAMAY
Μπικίνι, σουτιέν €29,95/ σλιπ €14,95

TED BAKER
Γυναικείο σακάκι

KANKEN
Limited edition σακίδιο πλάτης, σειρά Kanken Art, 2021

ZEUS & ΔΙΟΝΕ
Χειροποίητο καφτάνι Hydra €635

PRIME OPTICS
Γυαλιά ηλίου Paul Frank

BIOTHERM
Αντηλιακό γαλάκτωμα σώματος SPF30

PAOLITA
Μπικίνι Calliope διπλής όψης, σουτιέν €119/ σλιπ €114

SOPHIA ENJOY THINKING
Τσαντάκι clutch Neon Ven& Art €45

THETA
Unisex t-shirt Symmetry €29

Το Καφενείο του Ρίζου

Υπέροχο, αστικό καφενείο στη σκιά της Ακρόπολης

Ατμόσφαιρα παλιάς Αθήνας, δροσιά ελληνικού νησιού και οι νοστιμότερες τηγανητές πατάτες

Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΠΟΥ ΤΡΩΜΕ
Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ

Η οδός Ακάμαντος, κάπου στα μέσα της δεκαετίας του ’30, εκείνης της νοσταλγικής όσο και ταραχώδους εποχής του μεσοπολέμου. Ο Γιώργος Ρίζος αποφασίζει να ανοίξει το καφενείο του στον αριθμό 2 της οδού. Οι θαμώνες του παίζουν πρέφα και τάβλι, από τις μεγάλες τζαμαρίες χαζεύουν την Ακρόπολη κι ο καπνός από τα σιγαρέτα τους ανεβαίνει ως απάνω, γλείφει τις γύψινες οροφές της ψηλοτάβανης σάλας. Το «Καφενείο του Ρίζου» υπήρξε ο πρώτος καφενές του Θησείου, αυτός που σχεδόν έναν αιώνα αργότερα χάρη σε ένα μάλλον συμπαντικό διάδρομο της μοίρας θα καταλήξει στα χέρια μιας ευγενικής συνωνυμίας.

Ο Μιχάλης Ρίζος, συνιδιοκτήτης του αγαπημένου Black Duck της πλατείας Κλαυθμώνος, όταν θέλησε να νοικιάσει το ισόγειο κατάστημα της οδού Ακάμαντος δεν ήξερε τίποτα για την παλιά του χρήση και ιστορία. Τα έμαθε στην πορεία κι εξεπλάγη όταν άκουσε το επώνυμο του παλιού καφετζή. Σχεδόν όσο και οι παλιοί κάτοικοι της γειτονιάς. «Μόλις κρεμάσαμε την ταμπέλα», λέει, «σταματούσαν οι παππούδες και δάκρυζαν. “Πες μας ότι είσαι ο εγγονός του Γιώργου!”, μου έλεγαν». Όχι, δεν είναι. Πρόκειται απλώς για συνωνυμία. Τόσο χαριτωμένη, όμως, που σχεδόν υπαγόρευσε στον νέο ιδιοκτήτη να επιστρέψει στον χώρο το ίδιο όνομα και μια παρόμοια ταυτότητα.

Το σημερινό «Καφενείο του Ρίζου», λοιπόν, είναι ένα αστικό καφενείο που ήρθε για να φέρει στη γειτονιά του Θησείου τον αλλοτινό της, ανέμελο αέρα. Στην αναμόρφωση του κτιρίου έχει δοθεί τεράστια προσοχή μέχρι και στην παραμικρή λεπτομέρεια. Η πρόσοψη, για παράδειγμα, βάφτηκε στην ίδια ακριβώς απόχρωση του θυμαριού που ανήκει στο ενδεδειγμένο χρωματολόγιο της παλιάς Αθήνας, τα τρα-

πέζια ντύθηκαν με μάρμαρο και το εσωτερικό με έργα τέχνης. Του Παναγή Αντύπα, του Άντη Ιωαννίδη, του Νίκου Παπαγεωργίου ...ακόμη και μια λιθογραφία του Τσαρούχη υπάρχει. Όλες αυτές τις πινελιές τις έχει δώσει η μητέρα του Μιχάλη, η Ντόρα Ρίζου (γνωστή εικαστικός, μουσική παραγωγός κι εμπνεύστρια του Black Duck), κι είναι αυτές οι μικρές, όμορφες λεπτομέρειες που τελικά συνθέτουν την ευγένεια μιας παλιάς αστικής γειτονιάς.

Είναι, όμως, και η μουσική που σιγοντάρει. Ο Μιχάλης Ρίζος λέει ότι όταν βραδιάζει πάνω από την πλατεία της Ζακλίν Ντε Ρομιγί (σ.σ. η μικρή, πλακόστρωτη πλατεία που απλώνεται μπροστά από το καφενείο) και παίζει Χατζιδάκι, ο ήχος είναι διαφορετικός από ό,τι θα ήταν οπουδήποτε αλλού. «Μα ακούς το "Όταν έρχονται τα σύννεφα" κάτω από αυτή τη μουριά και νομίζεις ότι θα έρθει το σύννεφο από πάνω σου!», αναφωνεί με πάθος ο Μιχάλης κι έχει τόσο δίκιο...

Το Καφενείο του Ρίζου ανοίγει από το πρωί σερβίροντας αρωματικό καφέ από ένα καφεκοπτείο στη Νάπολη και πρωινό με ελληνική χροιά. Η πραγματική μαγεία όμως συμβαίνει –πάντα– το δειλινό. Εκείνη την ώρα που η Ακρόπολη λάμπει χρυσοκόκκινη και το απαλό αεράκι αναδεύει τα φύλλα της

μουριάς, έχεις μια παράξενη αίσθηση, που θα την καταγράψω έτσι όπως την ένιωσα: σαν να βρίσκομαι στη δροσερή πλατεία της Χώρας ενός ελληνικού νησιού, σίγουρα κάπου στη μέση του Αιγαίου, κι όμως την ίδια στιγμή στέκω γοητευμένη στη σκιά του Παρθενώνα. Ένας τόπος μισός νησί-μισός παλιά αθηναϊκή γειτονιά, αυτό είναι για εμένα το Καφενείου του Ρίζου.

Σε αυτόν τον όμορφο και απρόσμενο τόπο, λοιπόν, θα έρθετε για να ζήσετε τις δικές σας «Διακοπές στην Αθήνα», πίνοντας ένα ωραίο ελληνικό απόσταγμα και τρώγοντας κάτι (πολύ) νόστιμο. Το μενού που υπογράφει ο σεφ Σπύρος Ζάννος δεν μένει μόνο στην ελληνικότητα, ακολουθεί και πιο διεθνή μονοπάτια (υπάρχει για παράδειγμα μια μους ταραμά με... wasabi), γεγονός που κάνει τα πράγματα πολύ πιο ενδιαφέροντα... Δοκίμασα μοσχομυριστά σκιουφιχτά μαγειρεμένα σε στακοβούτυρο και πασπαλισμένα με μυρωδικά και ξινομυζήθρα, κεφτεδάκια προβατίνας (που καιρό είχα να πετύχω τόσο σωστά τηγανισμένα) με μαγιονέζα από μαύρο σκόρδο, τηγανητά sticks από κολοκύθι με καρυκεύματα και μους φέτας και κάτι φα-ντα-στι-κά αμπελοφάσουλα με λευκό miso, ξύδι ντομάτας και πίκλα κρεμμυδιού για τα οποία θα επιστρέφω μου φαίνεται όλο το καλοκαίρι. Να πω επίσης ότι οι τιμές είναι τόσο καλές που μου έκαναν εντύπωση (υπολογίστε περίπου €5-€6 για το κάθε πιάτο).

Θα σας αφήσω με μια μικρή ιστορία για... πατάτες, που περιγράφει νομίζω ικανοποιητικά τη νοστιμιά. Την αφηγείται ο Μιχάλης: «Ήταν ένας κύριος, πέρναγε μια φορά την εβδομάδα για αρκετό καιρό. Έλεγε ότι καλλιεργεί τις δικές του βιολογικές πατάτες, πατάτες που πρέπει οπωσδήποτε να δοκιμάσω. Κάποια στιγμή ενέδωσα, πήρα μερικές και τις έδωσα στην κουζίνα να τις τηγανίσουν. Και ...τρώω μια πατάτα γιαγιάς που δεν έχω ξαναφάει! Είχα πει ότι δεν θα βάλω τηγανητή πατάτα στο μενού, αλλά έπειτα από αυτή τη δοκιμή, απλώς δεν γινόταν να κάνω αλλιώς...». Εμπρός, λοιπόν, για τις τηγανητές πατάτες και τα αθηναϊκά καλοκαίρια που μας αξίζουν!

Ακάμαντος 2, Θησείο, 210 3457825, Facebook: @tokafeneiotourizou, Instagram: to_kafeneio_tou_rizou ●

LUV N ROLL HOUSE

To talk of the town στέκι στο κέντρο της Αθήνας – Summer edition!

Από την πρώτη κιόλας φορά που θα μπεις στο σπίτι της Luv n Roll, θα νιώσεις σαν στο σπίτι σου. Εξυπηρετικότατο προσωπικό, urban street αισθητική με boho πινελιές, murals, διαφορετικοί μεταξύ τους άνθρωποι που μέσα στο κονσεπτικό αυτό πολυχώρο με σήμα του την καρδιά, κάνουν όλοι αρμονικά blend in και καταλήγουν να δίνουν ραντεβού κάθε Τετάρτη, μετά τις 20.30, στα live που έχουν ξεκινήσει να γίνονται με θέα την Ακρόπολη. Το Luv n Roll House, όπως αναφέρει και ο ιδιοκτήτης Γιώργος Μπίνας, είναι μια καινοτομία στον ελληνικό χώρο και όχι μόνο, αφού είναι ένα μικρό hib που ενώνει πολλές διαφορετικές μορφές τέχνης, και που ξεκίνησε όταν όλη η παρέα –και σημερινά στελέχη– ήταν 22 χρονών, φοιτητές και σχεδιάζανε έναν χώρο που να συνδυάζει όλα όσα αγαπάνε. Φαγητό, ποτό, καφές, τατουάζ, piercing, αρχιτεκτονική, μουσική, μόδα, τέχνη και πάνω από όλα καλή παρέα και ωραία vibes. Μια δεκαετία μετά κατάφεραν να το κάνουν πραγματικότητα και με μεγάλη επιτυχία, μια και κάθε βράδυ είναι fully booked!

Μη χάσεις το λαχταριστό, αλλά και πολύ instagramable brunch διά χειρός του chef –και καλύτερου ξεναγού στο κτίριο– Αλέξανδρου Αποστόλου, με γλυκές (French toast με σπιτική καραμέλα βουτύρου!), αλμυρές (English muffin to die for), αλλά και vegan επιλογές (Vegan avocado toast). Στον ανανεωμένο κατάλογο των cocktails, έχουν προστεθεί 9 signature συνταγές του bar manager Γιάννη Κουτσουράδη, συν κάποια ελληνικά αποστάγματα με μαστίχα, ούζο και τσίπουρο. Εμείς σας προτείνουμε τη νέα προσθήκη με μαστίχα και ροδάκινο και το – όχι τυχαία βραβευμένο– LNR Zombie. Σε μεταφέρουν αυτόματα σε μια παραλία στο αγαπημένο σου ελληνικό νησί, ξυπνώντας σου συναισθήματα, εικόνες και μνήμες. Στα συν και η διακόσμηση του bar με βότσαλα, φωτάκια και κουβανέζικα vibes.

Ανεβαίνοντας στο rooftop για ένα ελαφρύ, after work, aperitivo, δεν γίνεται να μη σου τραβήξει την προσοχή το πολύ εντυπωσιακό mural του Γεράσιμου, aka GERA 1, που ομορφαίνει όλη την περιοχή του Ψυρρή. Ο Γιώργος Μπίνας, ο οποίος έχει επιμεληθεί με μεγάλη προσοχή τη διακόσμηση σε κάθε γωνία του κτιρίου, ήθελε ένα σχέδιο που να είναι μοντέρνο και να έχει επιρροές από την Αρχαία Ελλάδα, μιας και η ταράτσα έχει την πιο ωραία θέα στην Ακρόπολη που μπορείς να βρεις στο κέντρο της Αθήνας. Έτσι κατέληξε στην απεικόνιση του έρωτα του Απόλλωνα και της Δάφνης. Let's make love, not war!

FYI: Σύμφωνα με τη μυθολογία, όταν η Δάφνη χώρισε τον Απόλλωνα, ζήτησε από τον Δία να τη μεταμορφώσει σε δέντρο για να ξεφύγει. Μια ανεκπλήρωτη, στο τέλος, ιστορία έρωτα για τον Απόλλωνα, σε αντίθεση με την ιστορία του LNR House που πήρε σάρκα και οστά.

● **Καραϊσκάκη 14, Αθήνα, 2114182422, Facebook: Luv n Roll House, Instagram: luvnroll_house**

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Άσπρο πάτο (Druk) ****

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ Τόμας Βίντερμπεργκ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ Μαντς Μίκελσεν, Τόμας Μπο Λάρσεν, Μάγκνους Μίλανγκ

Τέσσερις μεσήλικοι καθηγητές σε λύκειο της Δανίας που βλέπουν τη ζωή τους να έχει ρουτινιάσει σε επικίνδυνο βαθμό, αποφασίζουν να μελετήσουν μια θεωρία που αναφέρει ότι ο άνθρωπος γεννιέται με ελάχιστη ποσότητα αλκοόλ στο αίμα του (μόλις 0,05%) και ότι λίγο παραπάνω αλκοόλ σε καθημερινή βάση μπορεί να έχει ευεργετικά αποτελέσματα. Συμφωνούν να ξεκινούν από το πρωί να πίνουν και να συνεχίζουν κρυφά στη διάρκεια των μαθημάτων. Με έκπληξη διαπιστώνουν ότι ο τρόπος διδασκαλίας τους βελτιώνεται και γίνονται πιο δημοφιλείς στους μαθητές τους. Την ίδια ώρα όμως τα προβλήματα στην προσωπική τους ζωή όχι απλώς δεν λύνονται αλλά οδηγούνται και σε οριακές καταστάσεις.

Το φιλμ ξεκινά με μια φράση του δανού φιλόσοφου και θεολόγου Σαίρεν Κίρκεγκωρ (1813- 1855) ο οποίος με την ασυμβίβαστη και παράδοξη στάση ζωής του θεωρήθηκε ως πρόδρομος του υπαρξισμού. «Τι είναι νιότη; Ένα όνειρο. Τι είναι αγάπη; Το περιεχόμενο του ονείρου». Δεν θα μπορούσε να αποδώσει με μεγαλύτερη απλότητα και αμεσότητα ο Βίντερμπεργκ το νόημα της ταινίας του (που είναι μια ωδή στην ίδια τη ζωή) μέσω της συγκεκριμένης φράσης. Ο δανός σκηνοθέτης έχασε τη 19χρονη κόρη του Ίντα από τροχαίο ατύχημα, όταν βρισκόταν στην τρίτη μέρα των γυρισμάτων. Η τρομερή τούτη απώλεια προφανώς και μέτρησε στην κατασκευή του έργου. Η μελαγχολία εντοπίζεται ως αόρατος συνοδός στις κραιπάλες των πρώων αλλά πάνω από όλα είναι το ξέσπασμα στο συνταρακτικό φινάλε που δείχνει ακριβώς πώς νιώθει ο σκηνοθέτης. Αποφασισμένος να πάει κόντρα στην πολιτική ορθότητα που εύκολα θα καταδίκαζε το φιλμ ως «μια προβοκατόρικη δημιουργία που ωθεί τους ανθρώπους στον αλκοολισμό», ο Βίντερμπεργκ κάνει την επανάστασή του διαλύοντας την ψεύτικη ασφάλεια και ευτυχία της δανέζικης κοινωνίας. Τα πράγματα δεν είναι πάντα όπως δείχνουν, λέει ο καθηγητής ιστορίας Μάρτιν (ο σταρ Μαντς Μίκελσεν σε ρόλο ζωής όσο κι αν αυτό ακούγεται κλισέ) στους μαθητές του καθώς τους κάνει το τεστ με τους τρεις ηγέτες. Ο Μάρτιν είναι ο πρωταγωνιστής του φιλμ. Ένας χαρισματικός και ευαίσθητος άντρας που κάποια στιγμή δεν ακολούθησε τα όνειρά του επειδή «τα παιδιά ήταν ακόμη μικρά» και τώρα βουλιάζει σε ένα τέλμα που μοιάζει οριστικό. Το χειρότερο όμως που βιώνει είναι η απομάκρυνση από τη σύντροφό του με την οποία είναι ακόμη ερωτευμένος καθώς το χάσμα που τους χωρίζει δύσκολα μπορεί να γεφυρωθεί. Ανάλογα προβλήματα αντιμετωπίζουν και οι υπόλοιποι... πότες, με κυριότερο εκφραστή τον νέο πατέρα που αδυνατεί να ισορροπήσει μεταξύ των οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων. Το βραβευμένο με ξενόγλωσσο Όσκαρ φιλμ «Άσπρο πάτο» έχει κάποιες ομοιότητες με το «Μεγάλο φαγοπότι» δίχως όμως τον προκλητικό αμοραλισμό του Φερέρι που είχε σοκάρει το κοινό το 1973. Η κριτική στον δυτικό αστικό πολιτισμό που επιχειρεί ο Βίντερμπεργκ δεν είναι μονοδιάστατη ή ακραία. Διατηρεί την ειλικρίνεια και τον αυθορμητισμό της, ενώ η φρεσκάδα της γραφής και οι ολοζώντανες, αφοπλιστικές ερμηνείες προσφέρουν ακόμη περισσότερο στην απόλαυση μιας τόσο ιδιαίτερης και ψαγμένης ταινίας που σίγουρα θα γίνει από τα χιτ του καλοκαιριού.

JUST THE FACTS

Άσπρο πάτο ****
Στην υγειά μας, με παιδιά

Λούκα ***
Ένα διαφορετικό animation από την Pixar

Το κάλεσμα 3 - Ο διάβολος με έβαλε να το κάνω **
Οι σατανιστές είναι κι αυτοί άνθρωποι

Πώς να σκοτώσεις τον πρωταγωνιστή σου *½
Οι νόμοι του Χόλιγουντ και της Άγριας Δύσης

Το νησί των ψεμάτων **½
Ιαπωνική μετανάστευση και ιστορικός ρεαλισμός

Ο προστάτης* *
Ο Λίαμ Νίσον σε ρόλο Κλιντ Ίστγουντ

Ο τρελός Πιερό ***
Τρικολόρ: Γκοντάρ – Μπελμοντό - Καρίνα

Επιστροφή στο Χάουαρντς Εντ ***½
Ο Άιβορι διασκευάζει Φόρστερ

2046 ****
Ερωτική φαντασία στο Χονγκ Κονγκ του μέλλοντος

ΑΚΟΜΗ

▶▶▶ Στον **«Προστάτη»** (The Marksman)* του Ρόμπερτ Λόρενζ ο Λίαμ Νίσον υποδύεται ένα βετεράνο του Βιετνάμ και νυν κτηματία που έρχεται σε σύγκρουση με το μεξικάνικο καρτέλ όταν δύο μετανάστες (μια μητέρα και ο μικρός γιος της) περνούν τα σύνορα ΗΠΑ-Μεξικού και προσπαθούν να βρουν κρυψώνα στο κτήμα του. Προσηνταστική και δίχως ίχνος πρωτοτυπίας περιπέτεια που αναπαράγει τα κλισέ του είδους: ηθικά διλήμματα, δράση χωρίς βάρος, μονοδιάστατοι χαρακτήρες. ▶▶▶ Το **«2046»** **** του Γουόνγκ Καρ Βάι που αποτελεί μια ελεύθερη συνέχεια της **«Ερωτικής επιθυμίας»** είναι ένας ακόμη στιλιστικός θρίαμβος του εξιδανικευμένου έρωτα, με όρους απαράμιλλου θεάματος και όχημα την φαντασία ενός συγγραφέα που γράφει για μια ερωτική ιστορία που διαδραματίζεται στο μέλλον. ▶▶▶ Η γκονταρική άποψη περί έρωτος περιστρέφεται γύρω από τον **«Τρελό Πιερό»** *** σε μια αναρχική κωμική ταινία με τους Μπελμοντό και Καρίνα που συγκέει την τρομοκρατία, με τις μπέμπη σίτερ και τη φιλοσοφία με τη σινεφιλία. ▶▶▶ Το κομψοτέχνημα του Τζέιμς Άιβορι **«Επιστροφή στο Χάουαρντς Εντ»** ***½ με τους Έμα Τόμσον, Βανέσα Ρεντγκρέιβ και Άντονι Χόπκινς είναι ένα στιβαρό δράμα εποχής που τιμήθηκε με 3 όσκαρ: το ένα για την απίστευτη Έμα Τόμσον.

«Εγώ θέλω αλκοόλ στο αίμα μου καθημερινά για να έχω πιο πολλή αυτοπεποίθηση» (Λατηφ σάτι)

Το νησί των ψεμάτων

Το κάλεσμα 3 - Ο διάβολος με έβαλε να το κάνω

Πώς να σκοτώσεις τον πρωταγωνιστή σου

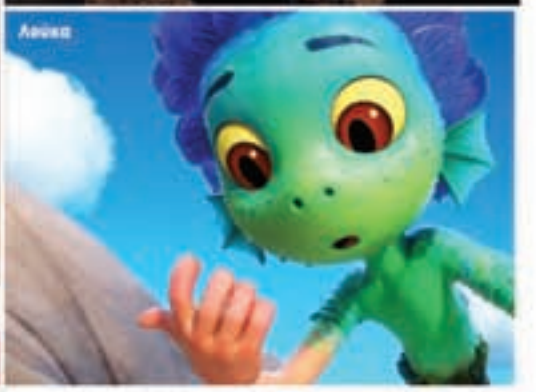

Λούκα

- * ΑΔΙΑΦΟΡΗ
- ** ΜΕΤΡΙΑ
- *** ΚΑΛΗ
- **** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
- ***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Με καύσωνα και γιασεμί

Λούκα (LUCA) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ενρίκο Κασαρόζα
Με τις φωνές των Τζέικομπ Τρεμπλέ, Τζακ Ντίλαν, Εμα Μπέρμαν, και στην ελληνική μεταγλώττιση των Τίμου Παπαευθυμίου, Νικόλα Ζώζου, Ιωάννας Αλεξανδρή

Ο Λούκα και ο νέος του φίλος Αλμπέρτο απολαμβάνουν τη ζωή στο παραθαλάσσιο χωριό της ιταλικής Ριβιέρας κρύβοντας το μυστικό τους: στην πραγματικότητα είναι δύο θαλάσσια τέρατα που έρχονται από τον κόσμο του βυθού.

Τρυφερό και διασκεδαστικό, το animation «Λούκα» είναι η πρώτη σοβαρή απόπειρα να μεταφερθεί μια υπόνοια γκέι φιλίας στα φροντισμένα και ευφάνταστα παιδικά σκίτσα της κοινοπραξίας Disney - Pixar. Ποτέ βέβαια δεν γίνεται ξεκάθαρο κάτι τέτοιο και το όποιο ενδιαφέρον εστιάζεται στα χρήσιμα μαθήματα ζωής καθώς και στο να περάσουν τα χρήσιμα διδάγματα κατά της «αυτοκρατορίας του κακού» που εκπροσωπεί ο αλαζόνας νταής του χωριού ο οποίος τρομοκρατεί τα υπόλοιπα παιδιά αλλά όχι και την απολαυστική τσαούσα Τζούλια που παίρνει υπό την προστασία της τα δύο αγόρια. Το «Λούκα» έχει τα απαραίτητα υλικά της φαντασμαγορικής περιπέτειας που ενώνει δύο ξένους κόσμους και καταφέρνει να ενσωματώσει υποδειγματικά το χιούμορ και την αγωνία στο απόλυτα συνεπές και αρκετά ψαγμένο σενάριο.

Το κάλεσμα 3 - Ο διάβολος με έβαλε να το κάνω (THE CONJURING 3: THE DEVIL MADE ME DO IT) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μάικλ Τσέιβς ΠΑΙΖΟΥΝ: Πάτρικ Γουίλσον, Βέρα Φάρμιγκα, Τζον Νομπλ

Το διάσημο ζευγάρι των ερευνητών υπερφυσικών φαινομένων Εντ και Λορέιν Γουόρεν καλείται να υπερασπιστεί την αθωότητα ενός νεαρού που δολοφόνησε με 22 μαχαιριές το αφεντικό της φιλενάδας του και ισχυρίστηκε ότι τον είχε κυριεύσει ένας δαίμονας.

Την πολύ δυνατή και τρομακτική εναρκτήρια σεκάνς με τον εξορκισμό ενός 8χρονου αγοριού, διαδέχεται μια συρραφή των γνωστών αναμασημάτων του διάσημου franchise που ποντάρει στο «based on a true story» προκειμένου να μας πείσει για την αληθοφάνεια των όσων βλέπουμε. Η ταυτότητα του δαίμονα δεν έχει και τόση σημασία, όσο η αποκάλυψη του προσώπου που δημιουργεί την κατάρα η οποία έχει στόχο τη θυσία τριών ψυχών. Πιο ευάλωτο από ποτέ, το ζευγάρι των Γουόρεν (ο Εντ παθαίνει ένα έμφραγμα στον αρχικό εξορκισμό) απλώς γίνεται μάρτυρας των μακάβριων σκηνών τρόμου σε μια πλοκή που καταφέρνει πάντως να δέσει ικανοποιητικά το μεταφυσικό με την αστυνομική πλοκή.

Το νησί των ψεμάτων (LA ISLA DE LAS MENTIRAS) **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Πάουλα Κονς ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Νερέα Μπάρος, Ντάριο Γκραντινέτι, Αϊτάρ Λούνα

Στις 2 Ιανουαρίου 1921 ένα πλοίο με 260 μετανάστες από την Ισπανία που έχει προορισμό την Αργεντινή ναυαγεί στις βραχώδεις ακτές του νησιού Σαλβόρα της Γαλικίας. Τρεις γυναίκες από το νησί θα ρισκάρουν να βγουν στη φουρτουνιασμένη θάλασσα για να σώσουν όσους ναυαγούς μπορούν. Ο Τύπος και η κοινή γνώμη θα τις αποκαλέσουν αρχικά πρωίδες αλλά η έρευνα ενός δημοσιογράφου θα αποκαλύψει μια σκοτεινή πτυχή στην υπόθεση.

Σεμνό και προσεγμένο το σκηνοθετικό ντεμπούτο της Πάουλα Κονς από την Ισπανία, βασίζεται σε μια αληθινή ιστορία από το παρελθόν για να εκμεταλλευτεί δημιουργικά το κλίμα αβεβαιότητας και υποψίας, προκειμένου να συνθέσει ένα κλειστοφοβικό θρίλερ με πολιτικές αποχρώσεις. Η ιστορική χωροχρονική ανάπλαση είναι απόλυτα πετυχημένη, ενώ οι σκληρές φεγγούρες των ηρωίδων δένουν άψογα με το τραχύ, άγονο τοπίο. Η σκληρή πολιτική ματιά της σκηνοθέτιδας πάντως δεν τολμά να προχωρήσει μέχρι τα άκρα παρότι είχε το κατάλληλο υλικό για κάτι τέτοιο.

Πώς να σκοτώσεις τον πρωταγωνιστή σου (THE COMEBACK TRAIL) *½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζορτζ Γκάλο ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ρόμπερτ Ντε Νίρο, Μόργκαν Φρίμαν, Τόμι Λι Τζόουνς, Ζακ Μπραφ, Εμίλι Χιρς

Ένας ξεπεσμένος κινηματογραφικός παραγωγός που χρωστάει χρήματα στη μαφία βρίσκει τον τρόπο να ξεχρεώσει: θα προσπαθήσει να «σκοτώσει» τον γερασμένο κινηματογραφικό του αστέρα στη διάρκεια των γυρισμάτων του νέου του φιλμ, με σκοπό να εισπράξει τα χρήματα της ασφάλειας.

Οι διάσημοι γερόλυκοι του Χόλιγουντ είναι ο κυριότερος λόγος για να δει κάποιος το φιλμ που είναι μια σάτιρα της βιομηχανίας του θεάματος με μηδενικό αυτοσαρκασμό, αλλά δυστυχώς ελάχιστα πραγματικά πετυχημένο αστείο. Αρκεί βέβαια για να βλέπεις τις φάτσες αυτές (οι Ρόμπερτ ντε Νίρο, Μόργκαν Φρίμαν και Τόμι Λι Τζόουνς κάνουν τα δικά τους και ειδικά ο τελευταίος αποδομεί απολαυστικά το άκαμπτο κινηματογραφικό alter ego του ως αυτοκτονικός πάλαι ποτέ σταρ των γουέστερν) και να «διαβάσεις» τα inside jokes μεταξύ του σινεφίλ μαφιόζου και του παμπόνηρου παραγωγού για να διασκεδάσεις. Πάντως τα σεναριακά κλισέ, ειδικά στις αποτυχημένες προσπάθειες του παραγωγού να ξεκάνει τον πρωταγωνιστή του, δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για χορταστικό γέλιο.

Το βιβλίο της Τασούλας του

«Άλλες γυναίκες φοράνε τα φουστάνια σου», το πολύ προσωπικό βιβλίο του Λάκη Λαζόπουλου

Της **ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ**

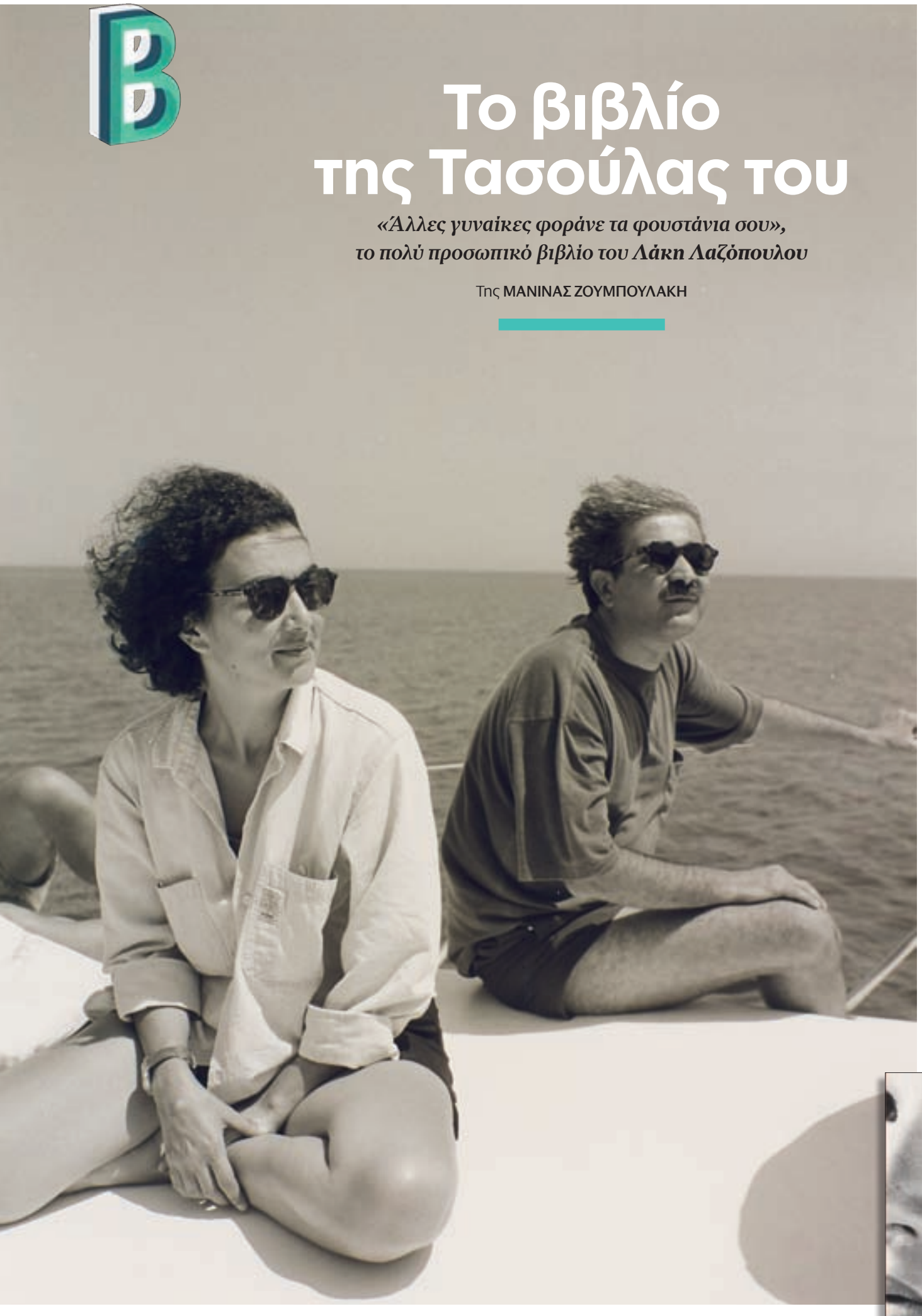

Κάποιος μου το σύστησε ως «ένα πολύ ωραίο βιβλίο για τον καρκίνο», και σκέφτηκα, πόσο ωραίο μπορεί να είναι ένα βιβλίο με αυτό το ζοφερό θέμα; Μόνο που είναι λάθος η φράση, το βιβλίο του Λάκη είναι μια ιστορία αγάπης – με όλα τα συνοδευτικά της, με έρωτα, πάθος, προδοσία, θλίψη, σύγκρουση, χαρά, ανάταση, αλλά βασικά αγάπη. Υπάρχει ο καρκίνος μέσα, κρυμμένος στις σελίδες, στα έργα ζωγραφικής του Λάκη, πίσω από τις φωτογραφίες της Τασούλας από τα χρόνια που ήταν φοιτήτρια μέχρι το τέλος... δυστυχώς το τέλος είναι σκληρό, και πρόωρο, και σπαρακτικό, και λίγα λέω: η πρωίδα πεθαίνει από καρκίνο, μετά από χρόνια αγώνων, θεραπειών, ταλαιπωρίας, μετά από χρόνια έρωτα και αγάπης. Ποια είναι η διαφορά του έρωτα από την αγάπη; Δύο άνθρωποι ερωτευμένοι ταξιδεύουν μαζί με ένα κάρο που το σέρνουν δύο άλογα, κι όταν φύγουν τα άλογα, οι δύο άνθρωποι τραβάνε το κάρο μόνοι τους, κι αυτό είναι αγάπη. Το κάρο χωρίς άλογα, φορτωμένο στην πλάτη τους.

Δεν τα λέω εγώ, τα λέει ο Λάκης – δεν τα αντιγράφω καν από το βιβλίο του, θα διαβάσετε αποσπάσματα σε άλλες παρουσιάσεις, εγώ λέω να διαβάσετε το βιβλίο ολόκληρο. Αν είστε πάνω από σαράντα χρονών, ο καρκίνος σάς έχει ακουμπήσει, εσάς τους ίδιους ή αγαπημένους σας, το ξέρετε το έργο. Ξέρετε τι σημαίνει αξονική, βιοψία, μετάσταση, νεοπλασία, καρκινικοί δείκτες, τηλεφώνημα με το γιατρό που δεν απαντάει, με το εργαστήριο που μιλάει, αναμονή αποτελεσμάτων και πόσο κανείς, κανείς δεν κοιμάται ενώ περιμένει αποτελέσματα, καταλαβαίνετε. Μόνον όσοι υπερ-τυχεροί δεν το ξέρουν καθόλου το έργο κουνάνε το κεφάλι και λένε «δεν με αφορά», πράγμα πάρα πολύ σπουδαίο, και πάρα πολύ κωλόφαρδο.

Το λότο στη ζωή είναι να μη σε αγγίξει ο καρκίνος, εσένα και τους αγαπημένους σου. Ή να σε αγγίξει και να σε αφήσει ήσυχο (και πάλι, εσένα και τους αγαπημένους σου), να υποχωρήσει, να εξαφανιστεί, να πάει από κει που 'ρθε.

Πάμε στο βιβλίο που έγραψε ο Λάκης Λαζόπουλος. Ο οποίος μας έχει κάνει να γελάσουμε, να ξεχαστούμε, να βγούμε και να ξανα-μπούμε από άλλη πόρτα στην πραγματικότητα, να σκεφτούμε αλλά κυρίως να γελάσουμε πολλές φορές, χίλια χρόνια τώρα. Ξέρουμε ότι γράφει καταπληκτικά, συγκινητικά, με χιούμορ ανάμεσα στα δάκρυα, αυτό το δικό του Λαζοπουλέξ χιούμορ που δεν μεταφέρεται από τρίτους... και έτσι, με αυτόν τον καταπληκτικό, συγκινητικό τρόπο, έχει γράψει το βιβλίο της Τασούλας του. Όλοι περνάμε πόνους, και μερικές φορές προσπαθούμε να φτιάξουμε τον πόνο μας ιστορίες, Τέχνη, κάτι που να πιάνει τους άλλους, τους αναγνώστες, θεατές, ακροατές. Αν σας πω για ένα Χ αγαπημένο μου πρόσωπο που έφυγε από τη ζωή, έτσι ξερά, δεν θα ταραχτείτε ντιπ καθόλου, μια και δεν το ξέρατε το πρόσωπο, και σας το 'πα και ξερά, οπότε πώς να το γνωρίσετε, γιατί να συγκινηθείτε, σκασίλα σας, κι έτσι πρέπει. Η λογοτεχνία κάνει το πρόσωπο οικείο στον αναγνώστη, από άγνωστη Χ καρικατούρα το κάνει συγκινητικά ανθρώπινο. Το καταφέρνει μέσα από τις λέξεις, που όμως αν είναι απλώς στρωμένες σωστά και τσίλικα στοιχισμένες, δεν προκαλούν συναισθήματα: είναι κυρίες, κατάλληλες, καλά βαλμένες στο χαρτί, αλλά αυτό που χρειάζονται για να πάρουν φωτιά και να κάψουνε μαζί τους (μεταφορικά) τον αναγνώστη είναι η αλήθεια του γράφοντος.

Η αλήθεια του Λάκη στο *«Άλλες γυναίκες φοράνε τα φουστάνια σου»* είναι σπαραχτική, η πιο αληθινή αλήθεια, που σε κάνει ρόμπα και τα βγάζει όλα στη φόρα και σε τρομάζει. Την αγαπούσε πολύ την Τασούλα του, όσοι τον ξέρουμε έστω και λίγο, το ξέραμε πάντα αυτό, ήταν η σύντροφός του που κουβαλούσανε μαζί το κάρο, χωρίς άλογα. Στο βιβλίο αφήνει τα λάθη, τις στραβές, τις ενοχές του να βγούνε στην επιφάνεια, δεν μιλάει μόνο για την Τασούλα και τη φοβερή αρρώστια, μιλάει για τον ίδιο, για τη διαδρομή που έκανε μόνος του κι ας ήτανε δίπλα στην Τασούλα.

Τα παιδιά μου, και οι πρώην μου, διαμαρτύρονται ότι «είμαι στην κοσμάρα μου», και διαβάζοντας το βιβλίο είδα έναν Λάκη να συνειδητοποιεί σελίδα-τη-σελίδα ότι είναι στην κοσμάρα του (περισσότερο από εμένα), με πιο πολλές δουλειές, υποχρεώσεις, ταλέντα, ιδέες, εμπνεύσεις, αλλά κατάλαβα αυτό που κατάλαβε ο Λάκης – πόσο η κοσμάρα σε τραβάει μακριά από τους άλλους τελικά, μακριά από τους δικούς μας ανθρώπους, μακριά από την πραγματικότητα. Δεν λέω «εκεί ταυτίστηκα», είναι εκατό σημεία με τα οποία ταυτίστηκα, έχω κάνει τα χιλιόμετρά μου στα νοσοκομεία. Τα χιλιόμετρα του Λάκη είναι σκληρά, βαθιά ανθρώπινα, γεμάτα αγωνία – και ελπίδα, μέχρι το τέλος. Η ελπίδα που σου αφήνει ο καρκίνος: ότι υποχωρεί, ζαρώνει, λασκάρει το σκοινί, δίνει λίγο χρόνο ακόμα στον ασθενή.

«Άλλες γυναίκες φοράνε τα φουστάνια σου», Λάκης Λαζόπουλος, *εκδ. Διόπτρα*

Η Τασούλα δεν είναι ποτέ ασθενής. Με φωτογραφίες της ανάμεσα στις θεραπείες και τα ιατρικά ταξίδια λάμπει μέσα στις σελίδες, με τα γράμματά της (σκαναρισμένα χειρόγραφα) είναι σαν να μας μιλάει. Και τελικά ενώ είχα πει «θα το διαβάσω διαγωνίως, δεν αντέχω να διαβάζω για τον καρκίνο»... το διάβασα όλο. Γιατί το «Άλλες γυναίκες φοράνε τα φουστάνια σου» δεν είναι ένα πολύ ωραίο βιβλίο για τον καρκίνο. Είναι ένα πολύ ωραίο βιβλίο για την αλήθεια, την αγάπη και μια γυναίκα που τη λένε Τασούλα Λαζοπούλου. **Α**

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΜΕ ΑΙΤΙΑ

Η χαρά του αναγνώστη: κάτοχος βιβλιοπωλείου (ή μήπως, όχι;)

Του **ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ**

Πριν πέντε έξι χρόνια ένα μεγάλο βιβλιοπωλείου του κέντρου (ομιλώ για την Αθήνα) είχε την έμπνευση να καλέσει συγγραφείς οι οποίου θα λειτουργούσαν ως πωλητές βιβλίων. Κάθε απόγευμα, ένας διαφορετικός Έλληνας συγγραφέας θα περιφερόταν στον χώρο του βιβλιοπωλείου και θα προσπαθούσε να «ψήσει» τους αργόσχολους πελάτες να αγοράσουν κάποιο βιβλίο. Ήρθε κάποτε και η δική μου σειρά.

Από τα μεγάφωνα του βιβλιοπωλείου ενημερώνονταν οι πελάτες ότι ο τάδε συγγραφέας βρισκόταν εντός του καταστήματος και –αν ήθελαν– θα μπορούσαν να ζητήσουν τη βοήθειά του στην αναζήτηση του κρυμμένου θησαυρού. Φαίνεται πάντως ότι το απόγευμα που είχα κληθεί εγώ να παίξω τον ρόλο πωλητού –σε μια αδόκιμη μορφή μαύρης εργασίας– ήταν ένα νεκρό απόγευμα. Στον αχανή χώρο του καταστήματος, μονάχα μια λυγερόκορμη νέα με μακριά καστανά μαλλιά ταμπούριζε τα κερένια δάχτυλά της σε ισχνούς τόμους που, όταν πλησίασα, διέγνωσα ότι επρόκειτο περί συλλογών ποιήσεως. Καθώς η ποίηση συχνά μου προκαλεί μια δυσεπίγνωστη αλλεργία, απομακρύνθηκα διακριτικά από τη ρομαντική εκείνη φιγούρα που έμοιαζε να εντρυφεί σε ρίμες και σονέτα. Στις λίγες ώρες που έμεινα εντός του ναού της λογοτεχνίας (πάντα ρέπω προς την υπερβολή, όταν αναφέρομαι στη λογοτεχνία), δεν κατάφερα –προς μέγιστο όνειδός μου– να πουλήσω ούτε ένα βιβλίο. Περίλυπος πήρα τους δρόμους για την οικία μου όπου με περίμενε κάποιο μυθιστόρημα του Μπάνβιλ.

Σον Μπάιτελ,
Το ημερολόγιο ενός βιβλιοπώλη,
εκδ. Key Books

Θα γινόμουν άραγε ένας καλός βιβλιοπώλης; Μάλλον όχι. Οπότε πήρα με χαρά στα χέρια, όταν κυκλοφόρησε στα ελληνικά, σε μετάφραση του **Τάσου Νικογιάννη**, το μυθιστόρημα του Σον Μπάιτελ, «*Το ημερολόγιο ενός βιβλιοπώλη*».

Ο Σον είναι Σκωτσέζος. Στο μεσοστράτι της ζωής του πάνω (που θα έλεγε κι ο Δάντης Αλιγκιέρι) πήρε την απόφαση να γίνει βιβλιοπώλης. Βιβλιοπώλης παλαιών βιβλίων, για την ακρίβεια. Κι έχοντας πλάι του για βοηθό μια εκκεντρική γυναίκα που φροντίζει να του σπάει κάθε λεπτό τα νεύρα, βουτάει χωρίς αίσθηση κινδύνου στη δίνη του Μάελστρομ (κατά Πόε), που είναι η αγορά του βιβλίου.

Ο συγγραφέας-βιβλιοπώλης αυτοβιογραφείται. Για καλή τύχη εμάς των αναγνωστών, δεν του λείπει το βρετανικό χιούμορ. Οι περιπέτειές του στην αναζήτηση βιβλίων, η όλο εκπλήξεις επαφή του με τους περιστασιακούς πελάτες, η εμπλοκή του στη διοργάνωση ενός ετήσιου φεστιβάλ βιβλίου, τα διαβάσματά του που μας γνωρίζουν άγνωστους ενίοτε συγγραφείς, η σχέση με την αγαπημένη του, οι μύχιες σκέψεις του, αλλά και οι κρίσεις του για τον χώρο του βιβλίου, είναι απόλαυση αληθινή για τον κατακλυζόμενο από τυπωμένη χαρτομάζα αναγνώστη.

Ο συγγραφέας –που στις ελεύθερες ώρες του εξασκείται στο να πυροβολεί συσκευές Kindle στην εξοχή– μας περιγράφει εξαιρετικά το λαβυρινθώδες μαγαζί του δίνοντάς μας ένα λογοτεχνικό μίτο ώστε να βρούμε την έξοδο από το δικό του μινωικό παλάτι. Ομολογώ ότι κράτησα σημειώσεις για βιβλία που δεν γνώριζα κι ότι έβαλα στο νου μου, αν κάποτε ταξιδέψω πάλι ως τη Σκωτία, να αναζητήσω τον ίδιο και το βιβλιοπωλείο του – θα το αναγνωρίσω άλλωστε εύκολα από τη φωτογραφία του που βρίσκεται στις πρώτες κιόλας σελίδες του παρόντος βιβλίου.

ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

Σώτη Τριανταφύλλου
ΠΟΛΙΤΙΞ

Η Σώτη παρατηρεί και σχολιάζει την ελληνική και διεθνή πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα από το τέλος του 2019 μέχρι τις αρχές του 2021

Ηλίας Ευθυμιόπουλος
ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ATHENS voicebooks

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS
Κεντρική Διάθεση: Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα, 210 3617.170, εσωτ. 114, fax: 210 3617.310
www.athensvoice.gr

Γιώργος Σκαμπαρδώνης

Είκοσι πέντε πυρακτωμένα διηγήματα που φωσφορίζουν

Του **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ**

Αρυοκολάπτες που ραμφίζουν με μανία κολόνες γέρικων στύλων της ΔΕΗ και γαλλικά σοκολατάκια-κτερίσματα που ανέσυραν μαζί με όλο το θαμμένο ζαχαροπλαστείο-τύμβο τα έργα του μετρό στην οδό Βενιζέλου. Μεταφυσικά, παράδοξα, παρηγορητικά, τρυφερά, υπερβατικά και μεγαλειώδη. Επισκευασμένες λάμπες από το Πέραν με θάμβος ιστορικό που αναφλέγονται στη νέα τους ζωή και επαναφωτίζουν μαγικά τις ανεπίδοτες μέρες και την αισχροκέρδεια του χρόνου, ξεπαγώνοντας οικογενειακές ιστορίες σε καθαρισμένες φωτογραφίες. Ξαναμονταρισμένες μηχανές Triumph 3HW του 1939 στην Άνω Πόλη της Θεσσαλονίκης, άλογα Κοζάκων που οι κύρηδές τους τα εγκαταλείπουν στη Ρωσία, πτημένα από τον πόλεμο της Κριμαίας, μα αυτά αρνούνται να μείνουν πίσω και να συνθηκολογήσουν, βγάζουν φτερά και ταξιδεύουν από τη θάλασσα της Σεβαστούπολης ως την Καβάλα!

Μεταξύ φαντασίας και μύθου, τεκμηριωμένου γεγονότος και οργιώδους σύλληψης που ξεπηδά από χωροχρόνους που μόνο ο συγγραφέας γνωρίζει τις αινιγματικές συντεταγμένες τους, τα είκοσι πέντε νέα διηγήματα του Σκαμπαρδώνη είναι φτιαγμένα από ρευστή καλογρασαρισμένη πολυπλοκότητα αλλά και συμπαγή ιερότητα. Από το Άγιο Όρος ως την αλλαγή φρουράς στο Σύνταγμα, το τυχαίο ή το ενορχηστρωμένο από την ιστορία ή τη μοίρα μεταβάλλεται σε γενναίο, νικά το ποταπό, κροσσάρει σε ψυχικές γκρίζες ζώνες υπερβαίνοντας το τραγικό με κωμικές παρακεντήσεις. Οι ιστορίες και η Ιστορία παραδίδονται από τον συγγραφέα προς τον αναγνώστη υπό μορφή καλειδοσκοπικού έργου: πλικιωμένοι που με βαρύ Αλτσχάιμερ και με το ένταλμα συλλήψεως σίλβερ αλέρτ να τους καταδιώκει περιπλανώνται στον παιχνιδότοπο του Jumbo, φιλαρμονικές στη Θεσσαλονίκη και χάλκινες μπάντες στη Νάουσα, Χριστούγεννα με κάλαντα, σφαίρες και σπασμένες τζαμαρίες στα πέριξ της Παπαναστασίου και κατσαβίδια, νταλγκάδες με Καζαντζίδη ή Τζίνα Μπαχάουερ στο συνεργείο επισκευής κρατικών οχημάτων που πάνω του ανορθώθηκε το ξενοδοχείο Electra Palace.

Στο «Προσοχή: εποχιακή διέλευση βατράχων», το ανελέητο του κόσμου αντισταθμίζεται από το παρηγορητικό του Θεού ή της φιλίας, της αγάπης και των ανθρώπινων ιαματικών σχέσεων. Το πανηγύρι είναι τρανό, κι ας είναι ο τόπος λίγος, για να παραφράσω-διαστρεβλώσω το δημώδες της Βέροιας με το οποίο ξεκινά το βιβλίο. Καντάδες πάνω από τάφους, ρακοκατανύξεις σε σκήτες, γεννητούρια κουταβιών και γάιδαροι ζωσμένοι με μασούρια δυναμίτη: συγκλονιστικά αναπάντεχα γεγονότα, πόνοι χαράτσια και χαρές ντούκου κατατεθειμένες που σου γλυκαίνουν την ψυχή όπως το χάδι του μπαρμπέρη στα μάγουλα μετά το κόντρα ξύρισμα και το αρωματικό κολώνισμα. Μια συλλογή από πάθη ασίγαστα και παραμυθίες υπαρξιακές ανθρώπων λαϊκών κατά βάση κι όχι διανοούμενων που στοχάζονται για το είναι και τον χρόνο: οι ήρωες του «Προσοχή» είναι απλοί άνθρωποι ή αγαπησιάρικα ζώα. Ο Σκαμπαρδώνης τους κατανοεί, τους συμπονά και τους βγάζει ευτυχίες ή ισορροπίες που δεν ξεπηδούν από εγκυκλοπαίδειες ή λογοτεχνίες άνευρες, μα από ταξίδια σε διαδρομές που παράγουν συναίσθημα. Ούτως ή άλλως η φύση κι ο τόπος είναι συναίσθημα από μόνα τους αλλά και οι ήρωες από μόνοι τους είναι ελεγείες μοναδικές, κι ας μην το ξέρουν.

Προσοχή: εποχιακή διέλευση βατράχων,
Γιώργος Σκαμπαρδώνης,
Εκδ. Πατάκης

Ταξίδια σε παιδικές ηλικίες, ανυψώσεις ή καταβυθίσεις σε πένθη ή γλέντια ολκής, ιστορίες σαν ορθάνοιχτη βεντάλια που όμως ανοίγουν και κλείνουν σαν να παίζει ακορντεόν. Αδιαμφισβήτητα ο μεγαλύτερος έλληνας διηγηματογράφος καταθέτει για άλλη μια φορά ένα μαγικό συναξάρι κατανόησης μερών της ανθρώπινης κατάστασης σε μια γλώσσα που φωσφορίζει και αντικατοπτρίζει νοήματα ικανά να επικοινώσουν με τον κάθε αναγνώστη εκεί έξω. Το μόνο που έχετε να κάνετε είναι να αφεθείτε, να αποπλανηθείτε και να ακολουθήσετε τις ιστορίες που σαν «βάτραχοι που φεύγουν ομαδικά από την ξεραμένη λίμνη, πηγαίνουν και γεννάνε νοήματα και μυστικά σε κρυφούς λασπότοπους ή σε χαμηλά νέα ποτάμια». Δικό σας! **A**

George Harrison: Επετειακή επανέκδοση του κορυφαίου "All Things Must Pass"

Δεν ήταν εξωστρεφής όσο ο **Ringo**, δεν είχε στα χέρια του τον έλεγχο της μπάντας όπως ο **Paul** και ο **John**, συνεπώς αυτό που έμενε στον **George** ήταν να παίζει όσο καλύτερη κιθάρα μπορούσε στο studio και στις συναυλίες, να (του επιτρέπουν να) προσφέρει το πολύ δύο τραγούδια σε κάθε δίσκο, να διευρύνει το μυαλό του μέσω των ανατολικών φιλοσοφιών και να μιλάει όσο το δυνατόν λιγότερο. Το *"All Things Must Pass"* κυκλοφορεί το 1970 και αποτελεί το πιο φιλόδοξο εξωbeatlικό album της τετράδας. Για πολλούς και το καλύτερο με διαφορά. Τριπλοί δίσκοι σε box set κυκλοφορούσαν εκείνη την εποχή μόνο στο κλασικό ρεπερτόριο, κυρίως όπερες αλλά και συνολικές εκδόσεις συμφωνιών ή κοντσέρτων μεγάλων συνθετών. Αν το καλοσκεφτείς, ο **Phil Spector** ως συμπαραγωγός αυτού του δίσκου δεν προσφέρει τίποτε άλλο παρά τις διαστάσεις μιας τεράστιας βαγκνερικής και μπρουκνεριανής παραγωγής. *Wall Of Sound* σε όλο του το μεγαλείο, συνθετική συμβολή του **Bob Dylan**, ο καλός φίλος **Eric Clapton** στο line up, ο **Gary Brooker**, ο **Ringo Starr**, ο **Gary Wright**, ο **Bobby Whitlock** και μερικές δεκάδες ακόμη σπουδαίοι μουσικοί της εποχής συμμετέχουν στο έπος αυτό. Αν και κανείς δεν θα μπορούσε να το περιμένει λόγω υψηλής τιμής, το τριπλό αυτό album, ανεβαίνει στο No 1 των charts Αμερικής και Αγγλίας, με το *"My Sweet Lord"* να πετυχαίνει το ίδιο κι επιπλέον να αποτελεί το πιο πολυπαιγμένο τραγούδι εκείνης της χρονιάς.

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς LXXXXIV

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ**

Η φωτογραφία του εξωφύλλου δείχνει τον **Harrison** καθισμένο σε σκαμπό και τέσσερις νάνους ξαπλωμένους γύρω του. Τραβήχτηκε από τον απόλυτο άρχοντα της φωτογραφίας με μουσικό θέμα εκείνης της εποχής, τον **Barry Feinstein** στο Friar Park, τη βίλα με τον 62 στρεμμάτων εξωτερικό χώρο, που είχε μόλις αγοράσει ο Harrison στο Henley-On-Thames, 37 μίλια έξω από το Λονδίνο. Είναι χαρακτηριστικό ότι αντί για τα πολύχρωμα και συχνά έντονα, αν εξαιρέσουμε το *"White Album"*, εξώφυλλα που διάλεγαν οι **Beatles**, ο Harrison τοποθετεί στο εξώφυλλο του δίσκου του μια ασπρόμαυρη και κάπως μουντή φωτογραφία. Ο τίτλος αλλά και οι στίχοι του ομώνυμου τραγουδιού παραπέμπουν στο ότι όλα τα πράγματα, όμορφα και άσχημα, πρέπει κάποτε να τελειώσουν, εννοώντας ξεκάθαρα τους Beatles. Σε αντίθεση με τον ίδιο που κάθεται ολοζώντανος στο σκαμπό του, οι τέσσερις νάνοι αποτελούν είδος νεκρής φύσης, αυτό δηλαδή στο οποίο έχουν μετατραπεί τα Σκαθάρια μέσα του. Δεν θα μπορούσε να παρουσιάσει πιο εύγλωττα τη διάθεσή του να ξεπεράσει το παρελθόν και να προχωρήσει μπροστά.

Η επανέκδοση του 2001 είχε για πρώτη φορά έγχρωμο εξώφυλλο, με αποχρώσεις που δεν θα επέλεγαν για κανέναν λόγο οι Beatles. Η νέα επανέκδοση, όμως, αυτή που έρχεται στις 6 Αυγούστου για να γιορτάσει τα πενήντα χρόνια από την πρώτη κυκλοφορία του δίσκου, επιστρέφει στην αρχική ασπρόμαυρη εικόνα, με τη διαφορά ότι τα δέντρα που εικονίζονται πίσω από τον Harrison, έχουν ένα σκούρο πράσινο χρώμα. Οι νέες εκδόσεις δεν είναι μία και δύο. Μπορεί κάποιος να διαλέξει, πέρα από το κανονικό τριπλό lp/διπλό cd, εκδόσεις με 3 cd, 5 lp, 8lp αλλά και μια απίθανη πλήρη έκδοση σε μεγάλο ξύλινο κουτί, που περιλαμβάνει τα 5 cd και τα 8 lp που λέγαμε, ένα μεγάλο βιβλίο, blu-ray, αφίσες, σημειώσεις από το studio και την αγάπη του George για την κηπουρική και, κυρίως, πέντε πλαστικές μινιατούρες σε μέγεθος 1 προς 6 με τον Harrison στο σκαμπό του και τους νάνους στις αυθεντικές στάσεις ξάπλας τους. Το ξύλινο αυτό κουτί είναι περιορισμένο, πανάκριβο, 999 ευρώ παρακαλώ, αλλά νιώθω ότι αμέσως μόλις εξαντληθεί, η αξία του θα εκτοξευθεί.

P.S. Μονοθεματικός βγήκε ο Μονομανής αυτή την εβδομάδα αλλά… Harrison είναι αυτός. Το σχεδόν διαλυμένο κουτί και οι σκαμμένοι δίσκοι της πρώτης έκδοσης στη δισκοθήκη μου, φωνάζουν απελπισμένα για καλή παρέα. Το cd του 2001, το ίδιο. Για να δούμε τι θα φέρει ο καιρός…

ΣΕ είδα...

Κάποιος σε ψάχνει. Ψάξε τον κι εσύ και επικοινώνησε μαζί του στο ***www.athensvoice.gr/stiles/se-eida****.*

ΑΙΓΙΝΑ ΠΡΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ

Σε είχα παρατηρήσει στο πλοίο που ήσουν όρθιος, μόνος σου και τραβούσες βίντεο το ηλιοβασίλεμα. Μετά σε είδα ξανά στον Ηλεκτρικό και είχαμε eye contact (νομίζω).

ΚΑΤΕΒΗΚΑΜΕ ΜΑΖΙ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΣΕ ΕΧΑΣΑ

Είχες σγουρά μαύρα μαλλιά, φόραγες γυαλιά, αρκετά ψηλός, λεπτός, είχες μια πάνινη τσάντα και ωραία ασημένια δακτυλίδια. Μου είπες ότι σου άρεσαν τα μαλλιά μου και χάρηκα πολύ γιατί όλοι μου λένε να τα αλλάξω. Είχα ένα ξανθό καρέ με πορτοκαλί ανταύγειες. Αν το δεις στείλε μου, ή αν τον ξέρει κάποιος, you know the drill…

ΣΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ ΣΑΡΩΝΙΔΑΣ

Σε είδα στο περίπτερο μεσημεράκι. Περίμενες να πάρω το νερό από το ψυγείο για να περάσεις επειδή ήταν στενά. Κοιταχτήκαμε, περίμενα στη σειρά και σε είδα να κοιτάς από την αντανάκλαση στο plexiglass. Αφού γύρισα να φύγω, ανταλλάξαμε βλέμμα, ήμουν με μαγιό, χωρίς μπλούζα και τατού στο σώμα, με καπέλο adidas military. Εσύ λίγο πιο κοντός, σχεδόν καραφλός και γυμνασμένος. Κρατούσες καφέδες και μπήκες στο αμάξι σου… Θα ήθελα να σε ξαναδώ, άφησε κανένα στίγμα εδώ πέρα.

ΣΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΚΑΙ ΕΙΣΑΙ ΤΟΥ ΟΝΕΙΡΟΥ

Σάββατο 26/6 μπήκα στον ηλεκτρικό στο Νέο Ηράκλειο και λίγες στάσεις αργότερα (αν δε θυμάμαι σε ποια ακριβώς) ανεβαίνεις εσύ και είσαι του ονείρου. Πιο ψηλός από εμένα, αδύνατος, με μακριά ίσια μαλλιά και γυαλιά, ρούχα φαρδιά, μάλλον σκεϊτάς είσαι αλλά δεν παίρνω κι όρκο. Ααα, φορούσες μια μαύρη μπλούζα με κίτρινα γράμματα που στην αρχή νόμιζα ότι έλεγε buritos και χάρηκα αλλά κατέληξα στο ότι είδα λάθος. Άκουγες μουσική με έναν φίλο σου, κουνούσατε τα κεφάλια σας στον ρυθμό και πού και πού κοιταζόμασταν. Η μελαχρινή με τον χαμηλό κότσο και την άσπρη μπλούζα απέναντι;)

ΣΤΙΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Σε είδα στην ουρά, στον έλεγχο του αεροδρομίου, στις αφίξεις, Σάββατο βράδυ. Κοιταχτήκαμε πολλές φορές, μα όταν έμεινες μόνος κάποια στιγμή δίστασα να σου μιλήσω. Μελαχρινός με ωραίο βλέμμα. Στείλε μου αν το δεις!

ΚΟΛΥΜΠΟΥΣΑΜΕ ΔΙΠΛΑ ΔΙΠΛΑ ΣΤΗΝ ΑΡΤΕΜΙΔΑ

Κολυμπούσαμε και κάναμε βουτιές δίπλα δίπλα στην παραλία της Αρτέμιδας, στο Τρόλεϊ. Φορούσα πράσινο μαγιό, φορούσες γυαλιά πλίου. Δε σου μίλησα γιατί έπρεπε να φύγω…

PAGRATI: BLACK LADY IN BLACK

You, the black girl at the bus station. I spoke to you but I was too excited to ask your name.

ΤΟ ΑΛΗΤΑΚΙ ΣΤΑ ΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ

Σε είδα στο πάρτι της Φιλοσοφικής. Ήσουν με τους φίλους σου, ρουφούσες τσιγάρο και έπινες κρασί, ήμουν παραδίπλα σου. Κάποια στιγμή έφυγες πιο πάνω στα σκαλιά και μετά έφυγες εντελώς από το πάρτι. Μέτριο ανάστημα, μελαχρινός με ασημί κρικάκια και στα δύο αυτιά.

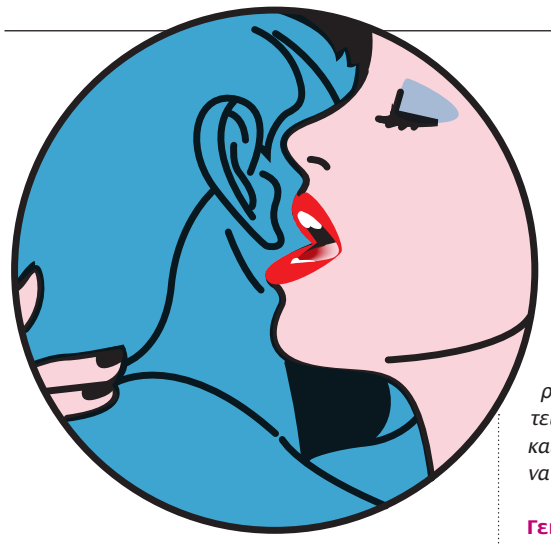

© JOHN HOLMES

ΜΙΛΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ –Reloaded–

Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Είμαι 21 χρονών και μου αρέσει ένας άνθρωπος, ο οποίος είναι αναγνωρίσιμος. Μου άρεσε καιρό, αλλά δεν τον ακολουθούσα, γιατί λέω σιγά μη με ακολουθήσει. Τελικά, μετά από καιρό τον έκανα και με ακολούθησε και εκείνος. Χάρηκα να σου πω την αλήθεια, αλλά ένα follow δεν σημαίνει κάτι. Δεν κοιτάω ότι είναι αναγνωρίσιμος, αλλά τον βλέπω ως άνθρωπο, που έχει χιούμορ και μου αρέσει πολύ. Γενικά, ως κοπέλα δεν θα στείλω πρώτη εγώ, τώρα όμως δεν ξέρω τι να κάνω. Δεν θέλω να με δει ως μια φαν του ή κάποια που του στέλνει μηνύματα έτσι απλά…

Εγώ στη θέση σου θα κρατούσα μικρό καλάθι γι' αυτή την e-γνωριμία. Πολύ μικρό καλάθι. Ένα καλαθάκι τόσο δα, για την ακρίβεια. Ίσως, να έχει συμβεί κάποιες λίγες φορές, άνθρωποι του θεάματος να έρχονται κοντά με fans τους, αλλά και πάλι εγώ στη θέση σου θα ήμουν φειδωλή στις προσδοκίες μου. Κανένας ωραίος φίλος στη σχολή ή στη γειτονιά δεν παίζει;

Μανεκέν μας, θα είμαι σύντομη, αλλά θέλω να το μοιραστώ. Είμαι 22 και μόνη. Φοβάμαι τη σχέση και τη δέσμευση με αποτέλεσμα να μην κάνω σχέση. Βάζω τοίχο στον άλλον. Πώς μπορώ να το διαχειριστώ; Είμαι πολύ δυναμική και δασκάλα πλέον. Κάποιοι μου λένε ότι με φοβούνται οι άνδρες. Λένε ότι γράφω στο κούτελο ότι είμαι απόμακρη. Πώς θα το αλλάξω αυτό;

Μ' αρέσεις ήδη! Και μόνο, που περιγράφεις τον εαυτό σου με το επίθετο «δυναμική» σε αυτή την ηλικία, σου βγάζω το καπέλο. Στα λοιπά σημαντικά, αφού το αναγνωρίζεις και η ίδια, πάρε τον χρόνο σου με αυτοπαρατήρηση να δεις τι είναι αυτό που σε κρατάει φοβισμένη, να σε γνωρίσεις καλύτερα. Αλήθεια, τι σε φοβίζει σε μια σχέση; Κάτσε μόνη σου, με το παγωτάκι σου και με το καφεδάκι σου και γράψ' τα ίσως. Όταν πια έχουμε αναγνωρίσει τι είναι αυτό, που μας δυσκολεύει, μπορούμε πιο εύκολα να κατεβάσουμε τα τείχη σε μια επόμενη γνωριμία. Το καλοκαίρι έρχεται και είναι η ιδανική περίοδος να το δοκιμάσεις!

Γεια σου, μανεκέν μου! Είμαι 31, παντρεμένη 3 περίπου χρόνια, με ένα κοριτσάκι 1,5 έτους. Προβλήματα στη σχέση μου με τον άντρα μου δεν έχω! Κανενός είδους, το τονίζω αυτό. Αυτό που συνέβη είναι ότι, πριν λίγο καιρό, μου έστειλε στο instagram ο ανεκπλήρωτος, εφηβικός έρωτας… Και δεν μου έστειλε να δει τι κάνω. Ήθελε απευθείας να βρεθούμε, επειδή σου λέει «παντρεμένοι κι οι 2». 2 πράγματα με προβλημάτισαν: 1) προτίμησα να μην το πω στον άντρα μου, και φέρνω βαρέως ότι του κρατάω μυστικό και 2) ενώ ο κύριος, που έστειλε, έφαγε πόρτα χωρίς δεύτερη σκέψη, η έφηβη μέσα μου μυξοκλαίει. Κάθε άποψη δεκτή. Σ' ευχαριστώ βαθιά!

Είσαι θεά! Υπάρχει κάποιος λόγος σοβαρός, που τελικά διαλέγουμε να είμαστε σε μακροχρόνια σχέση/γάμο με αυτούς που είμαστε και όχι με κάποιους άλλους. Λόγος, που δεν το έφερε απλά έτσι η ζωή. Εμείς συνειδητά και υποσυνείδητα πήραμε την απόφαση. Νιώσαμε μια υπέροχη ασφάλεια και προχωρήσαμε. Τώρα, όμως, θέλω να απευθυνθώ στην έφηβη, που μυξοκλαίει και πολύ καλά κάνει. Μυξοκλαίει για τα μπαράκια, που ξενυχτάγαμε μέχρι πρωίας και τώρα τα βλέπουμε με το κιάλι και αν, μυξοκλαίει για τα παθιασμένα πρώτα φιλιά, για τα πρώτα καρδιοχτύπια, μυξοκλαίει για τους ξυπόλητους χορούς με τις κολλητές, για τις ατελείωτες ώρες πάνω από το κινητό με τα «πότε θα στείλει», έχει αφήσει πολλά πίσω. Όμως, για σκέψου και αυτό. Ίσως δεν θέλουμε απαραιτήτως τον άνθρωπο πίσω από τον ανεκπλήρωτο έρωτα, θέλουμε τον εαυτό μας σε εκείνη τη φάση της ζωής μας, σε εκείνη την όμορφα ανέμελη περίοδο. Η απάντηση στις ερωτήσεις σου είναι: κατανόηση, μερικά κρασάκια με την κολλητή να της τα πεις να το ζήσετε με το «Και έχω τόσα να θυμάμαι» της Βίσση και back to reality. Έχεις εξελιχθεί σε μια σπουδαία γυναίκα και το παρελθόν σου τιμή σου και καμάρι σου γι' αυτή τη μοναδική πορεία σου.

Μίλα μου βρόμικα. Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

ATHENS VOICE RADIO 102.5

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά… και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιάρικο τραγούδι στο **Athens Voice Radio 102.5**

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το ***210 3617.369*** *(11.00-18.00)*
Χρεώσεις*: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.*

Σε γνωρίζω… **Αβαντάζ.** 45χρονος επιχειρηματίας, ευγενικός, ρομαντικός, με εξαιρετικούς τρόπους, επαγγελματικά πετυχημένος, οικονομικά ευκατάστατος με υψηλά μηνιαία εισοδήματα 10.000€, κάτοικος Βορείων Προαστίων, εξοχική κατοικία, Ι.Χ., επιθυμεί γνωριμία γάμου. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Μεγαλύτερη έμφαση στα αισθηματικά σου έχει αυτή η εβδομάδα, καθώς με την Αφροδίτη στον Λέοντα να συντροφεύει πια τον Άρη στο ίδιο ζώδιο, το θέμα έρωτας σε «καίει» πολύ. Είσαι που είσαι ερωτύλος από τη φύση σου, είναι και το καλοκαίρι και οι ορμόνες σου «ξεροψήνονται». Ωστόσο στο δεύτερο μισό της εβδομάδας τα πράγματα γίνονται λίγο περίεργα, κυρίως για το 2ο δεκαήμερο, με τον Άρη να κάνει «σκληρό παιχνίδι» με Κρόνο (1/7) και Ουρανό (4/7), φέρνοντας προβλήματα και κάποιες απογοητεύσεις. Αν είσαι στα σκαριά μιας νέας σχέσης ή στα πρώτα βήματα μιας γνωριμίας και θέλεις να βολιδοσκοπήσεις λίγο την κατάσταση με το άλλο πρόσωπο, μπορεί να έρθεις αντιμέτωπος με απόμακρες ή και ψυχρές συμπεριφορές που σε αποπροσανατολίζουν. Δεν είσαι από τα άτομα που δέχονται εύκολα την απόρριψη, αφού «βρίσκει» πολύ στον Κριαρίσιο εγωισμό σου, ωστόσο μη βιαστείς να τα βάψεις μαύρα, καθώς στο Σ/Κ η ενέργεια μπορεί να αλλάξει, ίσως όμως βγει και μια επιθετικότητα από μέρους σου που δημιουργεί εκνευρισμό στην άλλη πλευρά. Δεν αποκλείεται πάλι να αλλάξεις εντελώς γνώμη για ένα πρόσωπο ή και μια φιλική σχέση, ωστόσο απόφυγε να λειτουργήσεις σπασμωδικά.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Με αρκετές απαιτήσεις έρχεται αυτή η εβδομάδα στον άξονα καριέρας - οικογένειας κυρίως από την Πέμπτη και έπειτα. Αιτία οι δύσκολες όψεις του Άρη με τον Κρόνο (1/7) αλλά και τον Ουρανό (4/7) από το ζώδιό σου, που βγάζουν ένταση και πνεύμα αντιπαράθεσης από όλες τις πλευρές. Δεν είσαι άνθρωπος των συγκρούσεων, ωστόσο η κούραση και το ζόρι στα επαγγελματικά, που είναι μια πραγματικότητα από την αρχή της χρονιάς, μπορεί να σε οδηγήσουν στα όριά σου, με αποτέλεσμα να ξεσπάσεις στον εύκολο στόχο, δηλαδή τα μέλη της οικογένειας σου. Η συμπεριφορά σου μπορεί να ξαφνιάσει τόσο τους άλλους, που δεν έχουν συνηθίσει σε αυτό σου το «πρόσωπο», όσο και εσένα τον ίδιο. Δεν έχεις ούτε τον χρόνο, ούτε και τη διάθεση να ασχοληθείς με τις ανάγκες και τα προβλήματα των άλλων, ίσως όμως προκύψει μια τέτοια κατάσταση, γεγονός που μπορεί να σε κάνει να «αγανακτήσεις», καθώς δεν θα έχεις το control στις αντιδράσεις σου. Μέσα σου έχουν συσσωρευθεί πολλά παράπονα και απωθημένα, οπότε μια δυσκολία, μια αναποδιά, ένα εμπόδιο στη δουλειά ή μια παραπάνω κουβέντα ενός γονιού ή ενός ανώτερου αρκεί για να γίνει «το μεγάλο μπαντιρντί». Προσπάθησε να συγκρατηθείς και να διατηρήσεις όσο γίνεται ψύχραιμη στάση, προσέχοντας παράλληλα τα μικροατυχήματα.

COSMIC
TELEGRAM
Από τον
ZARASTRO

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Η εβδομάδα χρειάζεται λίγο περισσότερη διπλωματία στο κομμάτι της επικοινωνιακής διαχείρισης των σχέσεών σου, με άτομα του κοντινού σου περιβάλλοντος αλλά και της δουλειάς, ειδικά στο δεύτερο μισό της, ιδιαίτερα αν έχεις γενέθλια στο 2ο δεκαήμερο, με την Πέμπτη και την Κυριακή να «ξεχωρίζουν», λόγω της αντίθεσης Άρη - Κρόνου και του τετραγώνου Άρη - Ουρανού αντίστοιχα. Το κοφτό και «στακάτο» υφάκι σου, το οποίο εσύ δεν συνειδητοποιείς ότι βγάζεις προς τα έξω μπορεί να ενοχλήσει τους άλλους, με αποτέλεσμα να αντιδράσουν έντονα, λέγοντάς σου και καμία κουβέντα παραπάνω, πράγμα που οδηγεί σε πληγωμένα συναισθήματα και από τις δυο πλευρές. Ίσως πάλι υπάρχει μια πίεση από τους γύρω σου και μια τάση προς συμβουλές και υποδείξεις ως προς το πώς να κινηθείς σχετικά με ένα προσωπικό σου ζήτημα που σου δημιουργεί εκνευρισμό και το αφήνεις να φανεί χωρίς να σκέφτεσαι πως έτσι απομακρύνεις άτομα από κοντά σου. Δεν αποκλείεται επίσης να ανακαλύψεις κάτι για ένα πρόσωπο που σου ανατρέπει την ως τώρα εικόνα σου για το ποιόν του. Απόφυγε ωστόσο να εμπλακείς σε κουτσομπολιά αλλά και να μεταφέρεις πράγματα δεξιά - αριστερά, γιατί ενδέχεται να προκύψουν καταστάσεις που θα σε κάνουν να το μετανιώσεις αργότερα.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Ο οικονομικός τομέας χρειάζεται προσοχή και απόλυτα υπολογισμένες κινήσεις αυτή την εβδομάδα, καθώς οι δυσαρμονικές όψεις του Άρη στον Λέοντα με τον Κρόνο (1/7) και τον Ουρανό (4/7) μπορεί να σε οδηγήσουν σε λάθος αποφάσεις. Δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για να κάνεις ένα άνοιγμα ή να προχωρήσεις ένα οικονομικό σου σχέδιο, ενώ σε ήδη υπάρχοντα μπορεί να προκύψουν εμπόδια που δημιουργούν απογοήτευση και σε αναγκάζουν να επανασχεδιάσεις τα πλάνα σου. Εκκρεμότητες από το παρελθόν προς τρίτους σού χτυπάνε ξανά την πόρτα τώρα και η όλη πίεση και ανασφάλεια που σου δημιουργούν ενδεχομένως να βρει άκυρους αποδέκτες, όπως τον σύντροφό σου. Παίζει βέβαια και το σενάριο δικές του ατασθαλίες ή αστοχίες να είναι η αιτία του θυμού σου. Γεγονός πάντως είναι πως ψυχολογικά θα αισθάνεσαι ένα μεγαλύτερο βάρος, ωστόσο οι σπασμωδικές κινήσεις δεν είναι η λύση που ψάχνεις. Καλύτερα να προσπαθήσεις να επικοινωνήσεις αυτό που σε ενοχλεί με πολιτισμένο τρόπο. Σημαντικό είναι να αποφύγεις να δανειστείς ή να δανείσεις χρήματα αυτές τις μέρες, ενώ ίσως χρειαστεί να βάλεις κάποια όρια στο overstepping ενός φίλου σχετικά με την προσωπική σου ζωή.

ΛΕΩΝ (22Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Παρόλο που η Αφροδίτη σε συνδυασμό με τον Άρη στο ζώδιό σου θα έπρεπε να σε κάνουν να «πετάς» στα ερωτικά, λόγω των σκληρών όψεων που σχηματίζει ο Άρης με τον Κρόνο την Πέμπτη και με τον Ουρανό την Κυριακή, που όμως είναι αισθητές νωρίτερα, το κλίμα ανατρέπεται και δημιουργούνται εντάσεις στις σχέσεις και τα επαγγελματικά σου. Η ενέργεια σου είναι στο φουλ, η σωστή «διοχέτευσή» της όμως είναι ένα άλλο ζήτημα και απαιτούνται λεπτοί χειρισμοί για να μην ξεφύγεις σε ορισμένες περιπτώσεις. Οι διαφωνίες και οι καβγάδες με τους συνεργάτες σου είναι ένα σημαντικό ενδεχόμενο και μπορεί να οφείλονται σε μια προσπάθεια επιβολής από μέρους τους που «σε βγάζει από τα ρούχα σου». Στα προσωπικά το πράγμα περιπλέκεται καθώς δικές σου ανασφάλειες και κόμπλεξ φαίνεται πως βάζουν εμπόδια στη σχέση με τον σύντροφό σου ή με το πρόσωπο που σε ενδιαφέρει. Μπορεί πάλι να εισπράττεις μια αδιαφορία από την άλλη πλευρά που σε «μαγκώνει» σχετικά με το πώς να προχωρήσεις, ή να υπάρχει μια χαλάρωση και μια βαρεμάρα στο σεξουαλικό κομμάτι της σχέσης που σε φέρνει σε αδιέξοδο. Προσπάθησε να ηρεμήσεις, αποφεύγοντας να λειτουργήσεις αυτοκαταστροφικά.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Αρκετά αποδιοργανωμένος, σωματικά και ψυχολογικά, αισθάνεσαι στην πορεία της εβδομάδας, καθώς από την Πέμπτη ο Άρης από το ζώδιο του Λέοντα ξεκινά μια σειρά δυσαρμονικών όψεων με Κρόνο (1/7) και Ουρανό (4/7) που σου δημιουργούν έντονο στρες. Σου βγαίνει ένα ανικανοποίητο και μια «εσωτερική γκρίνια», τόσο για απλά πράγματα όπως ο ύπνος, η ξεκούραση και το σεξ, όσο και για προσωπικά και εργασιακά θέματα, στα οποία δεν αποκλείεται να παίζει και κάποιο παρασκήνιο. Απόφυγε να μπεις σε ατέρμονες αναλύσεις και υποθετικά σενάρια. Το κλίμα με τους συναδέλφους στο γραφείο είναι μάλλον περίεργο και αυτό δεν σου επιτρέπει να κάνεις τη δουλειά σου με πρεμία. Δεν αποκλείεται μάλιστα να υπάρξουν και γεγονότα που σε πετάνε εντελώς εκτός προγράμματος όσο πλησιάζουμε στο Σ/Κ. Αν είσαι σε φάση διακοπών έχε το υπόψιν σου, για να γλιτώσεις τα ξαφνικά νεύρα. Επειδή τα επίπεδα ενέργειας σου θα είναι οριακά, είναι σημαντικό να μην πιέσεις υπερβολικά τον εαυτό σου αυτές τις μέρες.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Η προσωπική σου ζωή σε απασχολεί κατά κύριο λόγο αυτή την εβδομάδα, με εμφατικό δε τρόπο από το δεύτερο μισό της, με τις όψεις αντίθεσης και τετραγώνου που σχηματίζει ο Άρης από τον Λέοντα με Κρόνο (1/7) και Ουρανό (4/7) αντίστοιχα. Η δυναμική τους μπορεί να δώσει σκνικά έντασης με τον σύντροφό σου αλλά και ορισμένα φιλικά πρόσωπα. Αυτά μπορεί να πυροδοτηθούν από άσχετες (φαινομενικά) προς τη σχέση αιτίες, όπως το φόρτο και τον δυο σας στα επαγγελματικά, βγάζοντας παράπονα και γκρίνιες εκατέρωθεν. Μπορεί να είστε τόσο απορροφημένοι από τη δουλειά, που τελικά να μη μένει ούτε ελεύθερος χρόνος αλλά ούτε και ενέργεια για να περνάτε ποιοτικές στιγμές μέσα στη σχέση και όλη αυτή η κατάσταση να εκλαμβάνεται από το ένα μέλος ως απόρριψη. Ίσως μάλιστα υπάρξουν και κατηγορίες που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, όπως π.χ. πιο «στενές» σχέσεις με συνεργάτες, που μπορεί να οδηγήσουν σε άγριους καβγάδες. Αν είσαι single, οι φιλίες σου μπορεί να παίξουν ρόλο σε μια γνωριμία, ωστόσο ίσως αργότερα αποδειχθεί πως δεν είναι αυτό που ψάχνεις.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Η εβδομάδα δημιουργεί μεγάλη πίεση στον άξονα καριέρας - οικογένειας που κορυφώνεται από την Πέμπτη και μετά, ιδιαίτερα για το 2ο δεκαήμερο, λόγω της αντίθεσης ακριβείας Άρη - Κρόνου (1/7) και του τετραγώνου Άρη - Ουρανού (4/7), επηρεάζοντας άμεσα το ζώδιο σου. Οι έντονοι ρυθμοί στα επαγγελματικά βγάζουν κούραση και σπασμένα νεύρα, φτάνοντάς σε στα άκρα σου και λόγω αυτού έχεις μπδαμινή ανοχή σε καταστάσεις στο οικογενειακό περιβάλλον, που μπορεί να επανέρχονται, ζητώντας εκ νέου τον χρόνο και τη φροντίδα σου, γεγονός που δημιουργεί συγκρούσεις. Σε περίπτωση δε που εργάζεσαι μαζί με τον άνθρωπο σου, θα ζοριστείτε και οι δυο αρκετά με αυτή την συνύπαρξη. Δεν αποκλείεται να βγουν και ανταγωνισμοί λόγω των επαγγελματικών, εκδηλώνοντας ανώριμες συμπεριφορές που σας απομακρύνουν. Μπορεί ακόμη να προκύψουν ανισορροπίες στη δουλειά λόγω της όλης κατάστασης και καλά θα κάνεις να διατηρήσεις σαφή όρια και με συνεργάτες αυτές τις μέρες. Δύσκολο βέβαια, καθώς η εσωτερική σου ένταση σε κάνει να βλέπεις τα πάντα ως προκλήσεις, με τη διπλωματία «να πηγαίνει περίπατο».

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Το μυαλό σου «ονειρεύεται» διακοπούλες, κάνοντας πιο δύσκολη την συγκέντρωση στις υποχρεώσεις της καθημερινότητας, δημιουργώντας τάσεις φυγής που θα αυξάνονται προς το Σ/Κ. Οι αντοχές σου και η όρεξη στη δουλειά θα είναι πεσμένες λόγω της επιθυμίας για ταξίδια και διασκέδαση, με τον Άρη από τον Λέοντα να δημιουργεί όμως μεγαλύτερη πίεση με τις δύσκολες όψεις αντίθεσης με τον Κρόνο την Πέμπτη και τετραγώνου με τον Ουρανό την Κυριακή. Μπορεί να νιώθεις ότι η κατάσταση με τους συναδέλφους στο γραφείο αλλα και οι ευθύνες που έχεις αναλάβει είναι διόλου υποφερτές τώρα, γεμίζοντας άγχος και απογοήτευση που μπορεί εύκολα να σε πάρει από κάτω, διογκώνοντας στην ουσία κατά πολύ την πραγματικότητα γύρω σου. Εξαιτίας αυτού επηρεάζεται και η επικοινωνιακή σου ικανότητα τόσο σε συζητήσεις με συνεργάτες, όσο και στις επαφές σου με φίλους, συγγενείς αλλά και τον σύντροφο σου. Ίσως πάλι αισθάνεσαι ότι οι γύρω σου δεν μπορούν να σε καταλάβουν, γεμίζοντας θυμό και οδηγώντας τα πράγματα σε καβγά. Άσε τις υπερβολές και βρες χρόνο μέσα στη μέρα σου για να χαλαρώνεις.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Τα οικονομικά σου και η διαχείρισή τους επηρεάζονται σημαντικά αυτή την εβδομάδα, ιδιαίτερα αν είσαι γεννημένος στο 2ο δεκαήμερο, με τις δυσαρμονικές όψεις αντίθεσης και τετραγώνου που σχηματίζει ο Άρης με Κρόνο (1/7) και Ουρανό (4/7) αντίστοιχα. Πιθανότατα να υπάρξουν εμπόδια, καθυστερήσεις και ανατροπές στις δοσοληψίες σου με τρίτους που φέρνουν ανασφάλεια και αναστάτωση σε ψυχολογικό επίπεδο. Αυτές μπορεί να αφορούν τα οικονομικά της επιχείρησής σου ή μιας επαγγελματικής συμφωνίας, κληρονομικά ζητήματα και από κοινού επενδύσεις με άλλους, καθώς και πάρε - δώσε με τράπεζες, οργανισμούς, δημόσιο κ.λπ. Οι υποχρεώσεις και οι εκκρεμότητες, έρχονται μαζεμένες, δημιουργώντας άγχος ως προς την κάλυψή τους, ενώ μπορεί να αποτελέσουν και αιτία προστριβών με τον σύντροφό σου σε περίπτωση που έχετε κοινό ταμείο ή υπάρχει κάποια σχέση εξάρτησης, π.χ. διατροφής λόγω διαζυγίου. Μπορεί να αισθάνεσαι ότι εσύ έχεις αναλάβει όλα τα βάρη και ο άλλος δεν συνεισφέρει αναλόγως. Ίσως πάλι αυτό όλο εκφραστεί σε συναισθηματικό επίπεδο, καθώς συνειδητοποιείς ελλείψεις και ανικανοποίητα σχετικά με το ερωτικοσεξουαλικό κομμάτι της σχέσης, που φέρνουν δυσαρέσκεια και προβληματισμό, οδηγώντας ακόμη και σε παρορμητικές κινήσεις, θέλοντας να απομακρυνθείς απ' ό,τι δεν σε καλύπτει πλέον.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Μια έντονη εβδομάδα που κορυφώνεται στο κομμάτι των διαπροσωπικών σου σχέσεων, επαγγελματικών και προσωπικών, ξεκινά, μιας και ο Άρης απέναντι σου στον Λέοντα κάνει αντίθεση ακριβείας με τον Κρόνο από το ζώδιο σου την Πέμπτη και τετράγωνο με τον Ουρανό στον Ταύρο την Κυριακή. Αυτή η «πλανητική αντιπαράθεση» σε ζορίζει αρκετά, δημιουργώντας προκλήσεις με τους σημαντικούς άλλους στην ζωή σου. Η νευρικότητα που θα νιώθεις σου βγάζει μια διάθεση αλληλοκατηγορίας με το ταίρι σου και, αν ήδη υπήρχαν προβλήματα, το πράγμα δυσκολεύει. Δεν έχεις όρεξη να κάνεις πίσω και να συμβιβαστείς με ό,τι σε καταπιέζει και σε περιορίζει, επιζητώντας ίσως και από μόνος σου τον καβγά, αρχίζοντας το «δάγκωμα» λόγω ασήμαντων αφορμών. Το αίσθημα αδικίας και στους δυο θα είναι υπαρκτό, με τα συναισθήματα πικρίας να διαδέχονται την οργή και τον απόλυτο τρόπο αντιμετώπισης των πραγμάτων να οδηγεί σε αδιέξοδα. Απρόοπτες καταστάσεις μπορεί να προκύψουν και στα οικογενειακά και σε συνεργασίες, με την ψυχραιμία να αποδεικνύεται χρυσός για την αποφυγή «τραυματισμών» και ρήξεων που μπορούν να πλήξουν την επαγγελματική σου ζωή.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Σύνθετη και πιεστική εβδομάδα στο κομμάτι της δουλειάς και της καθημερινότητας, αφού ο Ιούλιος «πατάει απότομα το γκάζι» την Πέμπτη με την αντίθεση Άρη - Κρόνου αλλά και το Σ/Κ με το τετράγωνο Άρη - Ουρανού, με τις ενέργειες να είναι αισθητές και νωρίτερα για τους πιο «ευαίσθητους». Τα ωράρια και οι απαιτήσεις στη δουλειά αυξάνουν την ένταση και το άγχος, με το 24ωρο να μη φτάνει για να τα προλάβεις όλα, πόσο μάλλον να σου μείνει και χρόνος για προσωπική φροντίδα, ξεκούραση ή, «καλνύχτα μαργαρίτα», διασκέδαση και φλερτ. Οι ασφυκτικές συνθήκες στα εργασιακά σου δημιουργούν εκνευρισμό που μεταφέρεις και στα προσωπικά, με τον σύντροφό σου μάλιστα να σου κάνει παράπονα ότι τον παραμελείς συστηματικά, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε ξεσπάσματα και παρεξηγήσεις. Η λογική και η ψυχραιμία είναι απαραίτητες για να μην πληγώσεις άδικα τον άνθρωπό σου. Άλλωστε το πρόβλημα δεν εντοπίζεται εκεί, αλλά στο υπερβολικό τρέξιμο στα επαγγελματικά, καθώς νιώθεις ότι η προσφορά σου δεν αναγνωρίζεται, γεγονός που σε απογοητεύει. A

*Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάζεις και τον ωροσκόπο σου

Βαγγέλης Περρής – Τζένη Μελιτά

Γιάννης Νένες

Στέφανος Τσιτσόπουλος

Μάκης Προβατάς

Ελένη Κολοκοτρώνη

Δημήτρης Αθανασιάδης

Δημήτρης Κοττάκης

ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Ακούτε τη Φωνή της Αθήνας

102.5 ATHENS VOICE RADIO

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΖΗΣΕ ΕΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

ΚΛΕΙΣΕ ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΟΥ ΓΙΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ

Ενημερώσου στο emvolio.gov.gr

υποστηρικτής υλικών Εθνικής Εκστρατείας Εμβολιασμού ΙΔΡΥΜΑ ΩΝΑΣΗ